

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 3 (265)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

MARZEC 2013

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KONKURENCYJNOŚĆ POLSKIEJ GOSPODARKI
ŻYWNOŚCIOWEJ W WARUNKACH GLOBALIZACJI
I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MARZEC 2013

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka	25
	Tomasz Smoleński	
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka	34
	Irena Strojewska	
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski	51
	Danuta Zawadzka	
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
	Paweł Wyrzykowski	
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Nakład: 267 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W lutym 2013 r. pogorszyły się rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej, a syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie spadł do 99,9 punktu i był o 0,3 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem. Na spadek SWKR złożyło się zarówno obniżenie wyrównanego wskaźnika nożyc cen o 0,3 pkt. proc., jak i wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu, który zmniejszył się o 0,6 pkt. proc. O redukcji wyrównanego wskaźnika nożyc cen zadecydowały styczniowe spadki cen skupu wszystkich rodzajów żywca oraz mleka. Ceny skupu trzody chlewnej w styczniu zmalały o 4,3%, drobiu o 2%, mleka o 1,8%, a bydła o 0,3%. W rezultacie bieżący wskaźnik zmian cen koszyka skupu wyniósł w styczniu 98,1%, mimo podwyżek cen skupu zbóż o 0,8% (pszenica) do 12,2% (kukurydza). W rezultacie wyrównany wskaźnik zmian cen skupu w lutym obniżył się w porównaniu ze styczniem o 0,3 pkt. proc. Nie zmienił się natomiast wyrównany wskaźnik zmian cen środków produkcji. Trwające od kilku miesięcy obniżki cen bezpośrednich nośników energii oraz nawozów mineralnych utrzymują wyrównany wskaźnik zmian cen środków do produkcji na poziomie 100 punktów.

Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu w lutym został obniżony przede wszystkim pod wpływem styczniowego przyspieszenia wzrostu cen detalicznych żywności, któremu towarzyszył sezonowy spadek wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw oraz spadek pozażywnościowych cen i usług konsumpcyjnych. W efekcie wyrównany indeks inflacji i cen żywności oraz wynagrodzeń i cen żywności wyraźnie obniżyły się. Dodatkowym czynnikiem obniżającym potencjalny popyt było spowolnienie w końcówce roku 2012 obrotów handlowych towarami rolno-żywnościowymi z zagranicą. Popytu nie ożywił też przemysł spożywczy, który w końcu 2012 r. roku zwykle notuje sezonowe spadki produkcji, a styczniowe ożywienie wartości sprzedaży było mniejsze niż przed rokiem. W efekcie wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego w lutym br. był mniejszy niż przed rokiem o 1 pkt. proc. W najbliższym miesiącu uwarunkowania rynkowe rolnictwa mogą ulec dalszemu niewielkiemu pogorszeniu.

2. Na rynku zbóż ceny utrzymują się na wysokim poziomie, mimo słabego popytu. Producenci oczekują wyższych cen niż skłonni są płacić kupujący. Skutkuje to niewielkimi spadkami cen zbóż. Wysokie ceny krajowych zbóż hamują ich eksport, ale ceny krajowe do końca sezonu podtrzymywać będą przede wszystkim wysokie ceny na rynkach światowych.

3. Spadki cen skupu żywca wieprzowego przy wysokich cenach zbóż i pasz pogorszyły i tak niską opłacalność chowu trzody chlewnej. Oczekiwać więc można dalszego ograniczenia pogłowia trzody chlewnej. Wzrost cen trzody chlewnej jako prawdopodobnie nastąpi w pierwszej połowie roku będzie zbyt mały, aby poprawić opłacalność chowu świń na tyle, aby odwrócić trend spadkowy.

4. Mimo, że produkcja drobiarska radzi sobie znacznie lepiej w sytuacji rynkowej kształtowanej przede wszystkim wysokimi cenami zbóż i pasz, także na rynku drobiu prawdopodobne jest wyhamowanie dynamiki produkcji. Możliwość poprawy opłacalności poprzez wzrost cen zbytu, a w konsekwencji i skupu drobiu hamuje bowiem bariera popytu. Sytuację ratuje eksport, który przy obecnym kursie walutowym jest opłacalny.

5. Działania producentów ograniczających od trzeciego kwartału 2012 r. dynamikę skupu, w obawie przed koniecznością zapłacenia kar za przekroczenie kwot mlecznych, przyniosły rezultat w postaci styczniowego spadku skupu mleka, który był o 1,2% mniejszy niż przed rokiem. Z jeszcze silniejszym spadkiem skupu liczyć się trzeba w lutym i marcu ze względu na kończący się rok kwotowy i rozliczenie kwot. Nie ma pewności czy spadek ten będzie na tyle głęboki, że zapobiegnie przekroczeniu krajowej kwoty mlecznej.

6. Na rynku środków produkcji jeszcze trwa przedsezonowy spokój. Ograniczony popyt krajowy oraz spadki cen bezpośrednich nośników energii i surowców na rynkach światowych sprawiają, że ceny nawozów mineralnych oraz energii nie rosną, a nawet wykazują tendencje spadkowe. Wraz z wiosennym ożywieniem popytu spodziewać się jednak można podwyżek cen.

7. Znaczny wzrost cen detalicznych żywności w styczniu nie tyle zapowiada wzrost dynamiki cen żywności, co jest skutkiem sezonowego wzrostu cen warzyw i owoców oraz reakcją na wzrost kosztów przetwórstwa i sprzedaży oraz grudniowych promocji mających ożywić świąteczny popyt. Trudna sytuacja na rynku pracy i pogarszająca się sytuacja dochodowa ludności będą hamować wzrost cen żywności w 2013 r.

**Jadwiga
Seremak-Bulge**

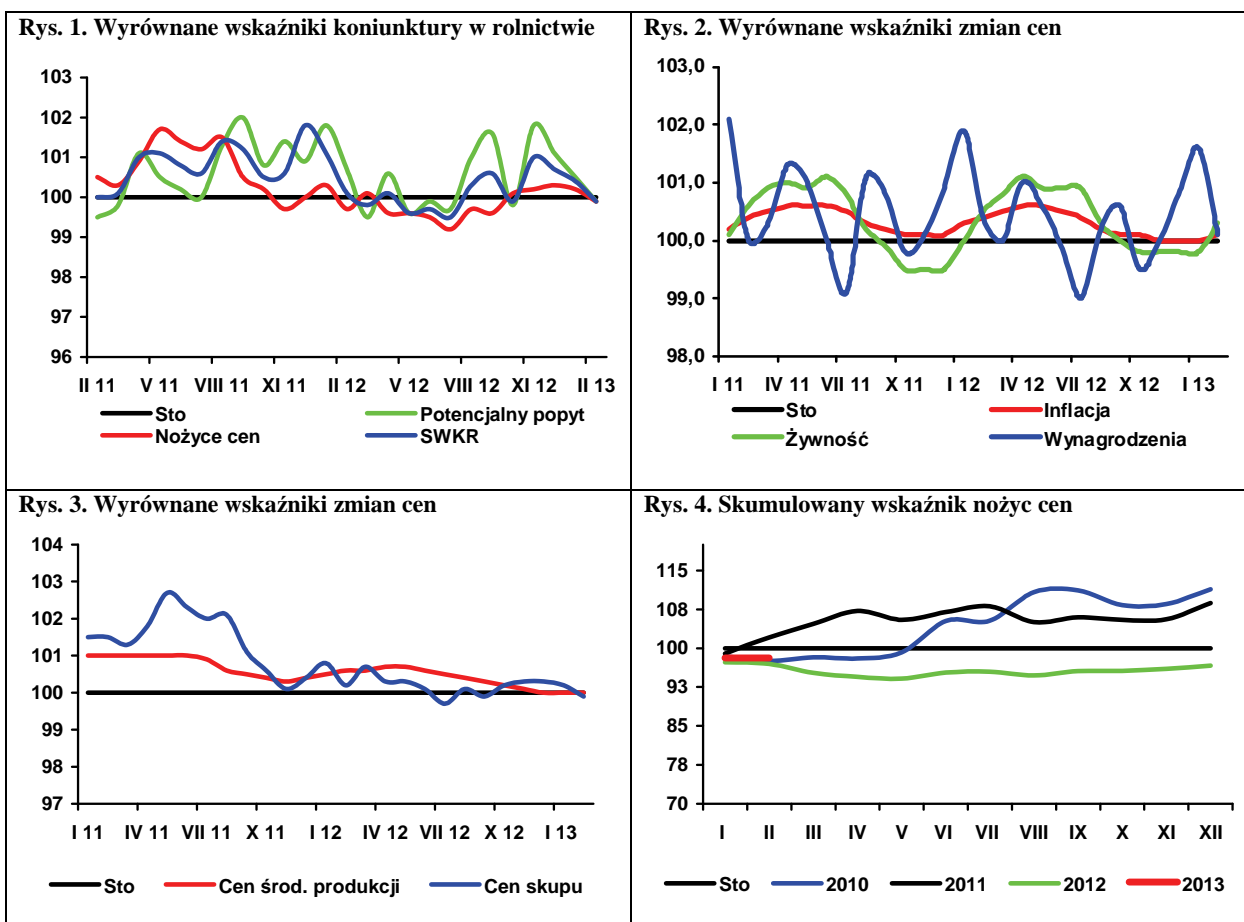
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	II 13	I 13	XII 12	XI 12	X 12	IX 12	II 12
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,9	100,4	100,7	101,0	99,9	100,6	100,2
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,9	100,5	101,1	101,8	99,8	101,6	100,7
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,9	100,2	100,3	100,2	100,1	99,6	99,7
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,9	100,2	100,3	100,3	100,2	99,9	100,2
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,0	100,0	100,0	100,1	100,2	100,3	100,6
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,8	100,2	100,2	100,2	100,3	100,2	100,0
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	99,8	101,8	101,0	100,2	99,7	100,6	99,9
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,8	99,6	100,7	102,6	99,6	102,9	100,8

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Pierwsze szacunki wskazują, że w sezonie 2013/14 w UE zostanie zebrane 131,1 mln ton pszenicy (bez durum), wobec 123,3 mln ton przed rokiem. Produkcja jęczmienia zwiększył się do 54,6 mln ton, a kukurydzy do 65,3 mln ton. Zwiększył się unijne zużycie pszenicy i kukurydzy. Na świecie zostanie zebrane 699 mln ton pszenicy i 975 mln ton kukurydzy, czyli znacznie więcej niż przed rokiem.

W kraju w bieżącym sezonie nie powinno być dużych strat w zasiewach zbóż ozimych. Powierzchnię ich zasiewów ograniczyły jednak znaczne zasiewy kukurydzy w poprzednim sezonie, której końcowy okres wegetacji pokrywa się z początkiem uprawy ozimin.

Pomimo że zbiory zbóż w Polsce w 2012 r. były dobre, na świecie występuje przewaga popytu nad podażą. Powoduje to utrzymywanie się wysokich cen zbóż. Na światową sytuację podażowo-popytową w bieżącym sezonie wpłynął znaczący spadek produkcji w USA, Rosji, na Ukrainie i w południowej Europie. Światowa produkcja kukurydzy spadła w sezonie 2012/13 z 883 do 854 mln ton. Niższe były także zbiory jęczmienia i owsa. Zwiększyły się tylko zbiory żyta, a produkcja pszenicy spadła z 696 do 654 mln ton. W UE łączna produkcja zbóż wyniosła 272 mln ton, wobec 284 mln ton poprzednio. W Polsce zebrano 28,5 mln ton zbóż, w tym 4,0 mln ton kukurydzy. W porównaniu z poprzednim sezonem wzrosły zbiory kukurydzy w Argentynie, ale mniejsza jest produkcja pszenicy w Australii.

Taka sytuacja sprzyja wysokim cenom ziarna na świecie. Po grudniowym spadku cen, w styczniu doszło do niewielkiego ich wzrostu. Tendencje cenowe mają podobny przebieg w Europie i USA, przy czym za oceanem ceny zbóż są wyższe. Wysokie ceny ziarna utrzymują się także w kraju i w większości przypadków przekraczają poziom sprzed roku. Po wzroście cen pod koniec 2012 r., obecnie ceny powoli obniżają się. W kraju najdroższa jest pszenica paszowa i konsumpcyjna, za którą według MRiRW w bieżącym roku płaci się ponad 1000 zł/t. Poniżej tej ceny spadła cena jęczmienia browarnianego. Ceny żyta kształtują się poniżej 800, a kukurydzy przekraczają 900 zł/t. Po przejściowym spadku cen kukurydzy w okresie jej zbiorów, powróciły one do poprzedniego poziomu. Do końca sezonu poziom cen pozostanie wysoki. Według notowań MRiRW pod koniec lutego 2013 r. w porównaniu z końcem grudnia 2012 r. podrożała pszenica paszowa, żyto konsumpcyjne i jęczmień konsumpcyjny. Zmalały różnice cen między zbożami paszowymi i konsumpcyjnymi.

W drugim półroczu 2012 r. skupiono w Polsce 4,84 mln ton zbóż podstawowych, tzn. o 13% więcej niż przed rokiem, a więcej niż w sezonach 2006/07 i 2007/08.

Niższy niż przed rokiem jest tylko skup pszenicy. Skup żyta i jęczmienia przekroczył już wielkości z całego poprzedniego sezonu, a skup pszenicy jest dwukrotnie wyższy niż przed rokiem. Do skupu w bieżącym sezonie powinna trafić większa część krajowej produkcji, chociaż udział skupu w produkcji będzie nadal niższy niż w innych krajach.

W wyniku dobrych zbiorów w Polsce zainteresowanie naszym ziarnem jest duże, zwłaszcza że jego ceny są stosunkowo niskie, ale już nie najniższe w UE. Polska w bieżącym sezonie po raz pierwszy od lat stała się eksporterem netto ziarna zbóż. W drugim półroczu 2012 r. wywieziono z kraju ok. 2,6 mln ton ziarna, w tym 950 tys. ton pszenicy, ponad 310 tys. ton jęczmienia i 270 tys. ton żyta. Sprzedano również ponad 920 tys. ton kukurydzy (większość w ostatnim kwartale). Jest to znacząco więcej niż w I półroczu 2012 r. W całym roku eksport ziarna wyniósł prawie 3 mln ton, w tym ponad 1 mln ton pszenicy i ponad 1 mln ton kukurydzy. W II półroczu 2012 r. zmniejszył się import ziarna i wyniósł 317 tys. ton, podczas gdy w I półroczu 2012 r. było to ponad 1 mln ton. Sprowadza się głównie pszenicę i kukurydzę.

W porównaniu do okresu sprzed roku, w drugim półroczu 2012 r. obniżyła się produkcja mąki żytniej, przy spadku przemiałów przemysłowych. Wyższa jest produkcja makaronów, mieszanek paszowych dla zwierząt, pieczywa i mąki pszennej.

W 2012 r. w porównaniu z 2011 r. zwiększyły się ceny detaliczne większości przetworów zbożowych. Średnia cena mąki w 2012 r. była o 3,5% wyższa niż przed rokiem, a chleba mieszanego wzrosła o 1,8%. W obecnym sezonie udział ceny zboża w cenie pieczywa ocenia się na ok. 16%. Wysokie ceny są również przyczyną spadku spożycia przetworów zbożowych, które w trzech pierwszych kwartałach 2012 r. wyniosło w wadze produktu 6,48 kg miesięcznie na osobę, wobec 6,66 kg przed rokiem.

Wysokie ceny zbóż powodują dalsze zwiększanie się cen paszowych mieszanek przemysłowych, które w styczniu były o ok. 15% wyższe niż przed rokiem, a w porównaniu z czerwcem wzrosły już o ponad 7%, przy czym większy jest wzrost cen koncentratów.

**Marcin
Krzemiński**

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2010	I-XII	594,0	406,9	590,1	492,8	649,1	485,8	578,8	492,2	X
2011	I-XII	822,1	759,9	692,4	758,1	955,1	787,9	880,9	762,8	X
2011	I-VI	937,0	776,1	900,1	782,4	984,2	786,5	912,2	855,5	X
2012	I-VI	850,6	818,4	808,2	822,2	926,6	825,0	888,1	759,1	X
	X	753,5	826,2	681,8	729,8	883,0	791,9	813,3	797,7	X
	XI	747,5	785,6	670,5	734,7	874,9	786,2	817,7	793,7	448,18
	XII	759,1	799,9	686,1	749,4	872,3	789,2	824,0	781,7	453,52
2012	I	782,5	780,4	717,3	788,6	871,1	787,8	834,5	785,6	443,48
	II	794,5	811,7	728,3	805,8	885,6	813,9	846,6	793,2	423,88
	III	802,5	820,9	744,3	816,2	906,9	827,0	884,7	826,8	419,12
	IV	898,3	815,7	814,5	857,7	957,3	837,8	928,3	847,5	423,03
	V	933,4	828,1	855,4	838,1	971,7	848,5	916,2	861,4	434,46
	VI	906,9	850,5	829,4	835,8	966,8	834,8	918,0	857,8	X
	VII	908,3	779,8	806,1	842,7	947,3	797,7	882,0	826,5	X
	VIII	897,0	730,9	800,9	819,4	947,7	779,2	860,5	821,9	X
	IX	915,0	723,0	805,8	820,0	959,1	796,2	864,9	849,3	X
	X	925,1	726,4	819,9	827,0	963,4	798,4	865,7	861,5	X
	XI	970,7	726,7	825,6	830,3	980,3	791,6	881,3	859,0	418,96
	XII	1016,8	748,1	871,9	855,6	1000,5	789,3	898,9	870,1	414,74
2013	I	1025,0	764,6	875,3	885,2	1031,9	792,1	916,2	888,2	419,11
	II ^a	1022,7	776,3	922,5	868,3	1048,2	749,4	926,8	735,8	422,81

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszennyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2011	I-XII	4799,9	2162,0	468,1	654,4	352,0	434,3	6429,8	3111,3	1403,8
2012	I-XII	4799,2	.	722,1	.	.	.	7013,8	.	.
2011	I-VI	1620,9	646,8	148,4	180,8	133,4	159,0	2133,6	990,3	371,2
2012	I-VI	1814,4	848,8	110,0	125,8	87,7	102,9	2174,0	1084,7	522,9
2010/11		4487,8	1927,3	499,9	634,4	333,6	532,9	6221,1	2979,1	1000,7 ^b
2011/12		4993,4	2364,0	429,8	599,4	306,3	378,2	6470,1	3205,6	1708,1 ^b
	X	379,3	184,2	71,7	38,8	23,2	35,0	528,4	252,4	470,7
	XI	360,7	179,0	29,7	27,4	15,3	22,5	444,1	224,6	324,1
	XII	307,7	132,2	20,6	25,9	12,4	25,0	383,2	175,4	119,8
2012	I	281,9	124,0	16,4	21,1	11,3	18,6	342,4	158,9	73,6
	II	322,3	144,9	18,7	22,1	13,0	19,3	385,2	181,0	95,6
	III	354,3	167,9	21,4	22,5	13,5	18,3	420,8	205,9	108,6
	IV	276,8	129,8	16,0	15,3	11,6	13,9	324,7	164,2	81,0
	V	322,4	158,3	21,1	25,6	21,7	18,7	392,2	211,4	86,2
	VI	256,8	124,0	16,5	19,2	16,6	14,1	308,7	163,3	78,0
	VII	282,6	116,7	87,0	164,5	79,5	34,6	570,4	251,3	66,7
	VIII	1104,6	401,0	279,6	329,5	187,7	188,5	1936,4	919,5	71,7
	IX	539,5	208,5	94,8	106,4	64,1	67,8	821,8	403,7	132,1
	X	426,6	136,4	63,5	71,6	41,5	45,4	614,0	258,9	766,4
	XI	372,8	110,5	50,5	74,0	53,6	37,1	539,8	234,5	498,5
	XII	258,7	.	36,6	.	.	.	357,4	.	.
2013	I	208,0	.	34,9	.	.	.	313,0	.	.

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września,

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2011	I-XII	1893,2	1419,4	140,7	977,6	148,5	6599,9
2012	I-XII	1862,8	1493,6	138,3	1015,8	143,8	6867,1
2009 ^b	I-XII	2780,7	2232,6	217,6	1670,3	181,3	7254,9
2010 ^b	I-XII	2759,5	2230,2	200,9	1674,9	177,2	7905,9
2011	I-VI	916,4	675,8	69,6	475,2	75,8	3304,3
2012	I-VI	896,9	723,3	72,6	492,9	69,9	3464,3
	X	163,9	122,7	12,06	85,9	10,16	543,7
	XI	172,2	130,7	12,37	82,6	12,32	551,9
	XII	146,0	121,2	10,81	85,2	12,53	551,5
2012	I	147,2	109,5	12,33	78,8	12,68	545,6
	II	158,6	127,7	12,02	80,0	12,25	523,8
	III	168,5	136,2	12,03	84,1	12,72	584,8
	IV	142,1	116,0	12,73	80,8	9,67	615,3
	V	142,1	119,2	12,17	84,3	11,32	613,5
	VI	138,4	114,6	11,34	84,9	11,26	581,2
	VII	144,7	118,0	11,64	85,2	11,98	564,5
	VIII	159,6	129,9	11,57	88,0	12,04	575,6
	IX	157,5	129,4	10,07	86,9	11,90	542,9
	X	172,3	134,2	10,97	91,8	12,94	602,1
	XI	176,7	137,7	11,18	85,5	13,47	574,0
	XII	155,2	121,2	10,21	85,5	11,55	543,7
2013	I	.	130	10,9	.	13,3	.

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2011	I-XII	795,1	101,8	132,8	373,3	1530,6	835,1	47,1	230,5	476,8	1609,3
2012	I-XII	1055,2	291,0	322,6	1096,2	2915,8	690,6	65,1	193,6	445,5	1412,5
2011	I-VI	198,8	22,5	14,8	35,5	311,2	361,9	14,5	144,1	321,3	854,6
2012	I-VI	104,6	17,1	10,0	171,6	323,1	545,5	57,1	145,0	337,3	1095,8
2010/11		845,0	208,6	172,9	118,0	1523,3	654,2	19,4	217,8	481,6	1413,0
2011/12		700,5	93,7	126,9	507,4	1534,5	1001,4	88,7	227,1	483,5	1818,5
	X	97,96	12,64	24,05	85,52	234,2	48,04	6,60	7,04	22,48	85,1
	XI	143,52	8,56	9,00	142,54	317,3	58,74	4,34	7,98	43,15	115,1
	XII	75,27	7,19	17,37	85,08	200,7	60,36	7,43	9,23	14,47	92,5
2012	I	29,98	2,26	2,06	57,57	95,8	69,04	7,29	15,81	21,84	115,0
	II	24,32	1,35	2,24	32,97	68,3	70,91	9,08	23,92	37,36	142,0
	III	27,56	2,48	1,97	43,05	79,0	60,79	10,54	30,64	41,27	145,5
	IV	16,35	1,26	1,32	26,62	47,5	119,48	7,19	24,78	63,73	216,8
	V	2,09	3,95	1,42	5,68	14,6	161,34	13,35	23,47	96,70	298,5
	VI	4,32	5,75	1,04	5,70	17,9	63,91	9,65	26,35	76,41	178,0
	VII	131,88	9,45	28,14	33,34	208,3	42,52	4,37	22,90	32,04	102,8
	VIII	139,34	61,98	69,10	52,04	356,4	36,79	1,22	8,76	21,06	70,4
	IX	216,40	90,57	77,59	65,62	481,6	19,39	1,42	4,08	4,20	30,4
	X	102,71	49,54	47,45	307,26	530,6	14,86	0,68	8,04	17,64	41,9
	XI	262,76	23,52	50,30	327,25	687,1	14,63	0,21	3,22	9,77	28,4
	XII	97,50	38,89	39,94	139,14	328,7	16,98	0,04	1,64	23,45	42,8

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2012r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	Ślód
2011	I-XII	78,1	11,6	24,0	6,2	57,1	45,2	17,2	29,0	42,5	207,5
2012	I-XII	74,6	12,0	29,3	17,1	49,8	55,7	19,2	30,0	31,1	209,4
2011	I-VI	36,8	7,0	13,5	3,3	30,3	22,4	9,4	14,7	22,8	105,9
2012	I-VI	32,4	5,6	14,2	7,2	24,7	28,6	7,1	15,2	14,9	113,6
2010/11		74,0	12,5	21,5	7,6	51,7	49,6	17,3	28,7	44,8	210,5
2011/12		74,2	8,7	23,4	4,4	51,5	50,7	15,2	29,8	34,4	209,6
	X	5,69	0,90	1,71	0,39	5,14	3,83	1,08	2,45	2,80	18,34
	XI	7,85	0,69	1,93	0,87	6,12	3,98	1,14	2,65	1,92	16,80
	XII	7,21	1,02	1,84	0,73	1,74	2,95	0,97	3,02	2,64	13,49
2012	I	6,12	1,08	2,52	0,92	2,37	3,44	1,18	2,10	1,94	15,04
	II	6,70	0,90	2,12	0,62	2,85	4,03	1,01	2,01	2,07	10,37
	III	6,05	0,96	2,72	1,55	3,51	5,06	1,23	3,11	3,10	18,49
	IV	4,52	0,82	2,43	1,53	5,66	5,11	1,19	2,59	2,69	19,41
	V	4,38	0,81	2,05	1,70	4,19	5,16	1,26	3,14	3,10	23,61
	VI	4,63	0,99	2,33	0,84	6,09	5,79	1,19	2,24	1,97	26,66
	VII	4,80	1,12	2,16	1,83	6,01	5,01	1,28	2,18	3,21	24,84
	VIII	7,46	1,03	2,53	2,01	4,81	4,89	1,17	2,13	2,15	18,77
	IX	6,55	1,01	2,89	1,46	5,03	3,60	1,13	2,25	2,51	14,21
	X	7,92	1,40	3,14	1,51	3,69	5,73	1,33	2,74	2,92	14,57
	XI	8,67	1,02	1,94	1,44	3,17	4,23	1,32	3,41	2,92	13,53
	XII	6,84	0,84	2,45	1,69	2,42	3,71	5,93	2,11	2,54	9,90

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2012r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2011	I-XII	27,9	90,9	262,2	133,4	176,1	63,6	24,1	106,0	377,7	139,4
2012	I-XII	31,1	82,4	281,8	128,4	190,7	64,3	20,3	119,0	375,7	152,3
2011	I-VI	13,3	48,1	128,4	66,1	87,8	29,8	13,0	50,9	188,9	66,4
2012	I-VI	15,7	42,5	139,0	64,1	93,3	32,7	10,3	55,8	198,1	71,9
2010/11		25,6	90,1	253,8	138,7	174,2	63,2	23,4	105,1	360,8	133,4
2011/12		28,7	84,9	268,4	130,7	181,2	66,4	21,0	108,7	384,4	141,7
	X	2,55	7,43	21,64	12,18	17,33	6,51	1,66	8,74	29,62	11,22
	XI	2,73	6,92	23,27	12,13	14,81	6,16	1,83	10,01	31,41	12,74
	XII	2,88	6,79	24,73	11,26	15,71	5,97	2,12	10,20	25,52	10,83
2012	I	2,87	6,95	20,24	9,10	16,00	5,88	1,52	9,29	31,11	13,07
	II	2,63	7,12	20,98	10,09	15,48	5,84	1,75	8,15	31,20	12,47
	III	2,89	8,53	23,14	11,07	16,54	5,27	2,25	9,24	32,75	12,85
	IV	2,68	6,24	24,85	10,88	14,66	5,86	1,55	8,90	33,01	11,64
	V	2,17	6,94	23,16	11,90	15,48	4,57	1,54	9,86	35,47	11,52
	VI	2,46	6,70	26,67	11,04	15,13	5,24	1,72	10,38	34,59	10,33
	VII	2,68	6,18	23,95	11,08	15,53	6,05	1,65	9,35	31,49	12,23
	VIII	2,67	6,35	23,23	10,84	16,33	4,85	1,75	11,29	32,52	13,44
	IX	2,05	6,45	24,48	10,21	16,21	5,27	1,51	10,84	27,38	12,71
	X	2,85	7,66	25,88	11,76	17,33	5,97	1,85	11,86	31,20	14,99
	XI	3,06	7,34	24,84	11,04	16,29	4,86	1,59	10,41	28,92	14,81
	XII	2,04	5,95	20,38	9,41	15,76	4,68	1,65	9,46	26,02	12,30

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2012r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2011	I-XII	1,36	2,29	1,76	4,10	3,58	4,42	4,80	5,59
2012	I-XII	1,32	2,37	1,88	4,36	3,75	4,50	4,87	5,79
2011	I-VI	1,40	2,25	1,78	4,00	3,55	4,36	4,77	5,50
2012	I-VI	1,26	2,34	1,87	4,34	3,71	4,52	4,83	5,76
	X	1,32	2,33	1,72	4,22	3,62	4,48	4,85	5,71
	XI	1,28	2,34	1,72	4,22	3,62	4,50	4,84	5,72
	XII	1,27	2,32	1,72	4,26	3,62	4,50	4,85	5,70
2012	I	1,23	2,32	1,84	4,30	3,67	4,50	4,83	5,70
	II	1,20	2,35	1,83	4,32	3,66	4,50	4,81	5,75
	III	1,21	2,35	1,83	4,32	3,69	4,50	4,81	5,77
	IV	1,28	2,34	1,86	4,36	3,70	4,52	4,83	5,78
	V	1,33	2,36	1,92	4,36	3,75	4,52	4,85	5,76
	VI	1,32	2,37	1,93	4,32	3,76	4,52	4,87	5,79
	VII	1,33	2,38	1,89	4,32	3,77	4,52	4,88	5,80
	VIII	1,37	2,39	1,86	4,32	3,78	4,52	4,88	5,80
	IX	1,38	2,39	1,90	4,36	3,79	4,50	4,91	5,82
	X	1,36	2,37	1,88	4,40	3,79	4,50	4,92	5,82
	XI	1,40	2,41	1,90	4,46	3,81	4,50	4,93	5,84
	XII	1,48	2,38	1,89	4,46	3,81	4,50	4,96	5,85

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2011	I-XII	1493,9	1564,0	2161,0	1304,5	1755,8	1548,2	2265,5
2012	I-XII	1634,3	1724,9	2333,8	1435,5	1923,4	1671,1	2511,5
2011	I-VI	1465,0	1530,7	2118,9	1272,3	1712,2	1517,2	2255,4
2012	I-VI	1566,9	1646,1	2259,3	1369,3	1851,9	1606,6	2365,6
	X	1512,5	1603,9	2218,5	1335,2	1799,4	1578,4	2274,7
	XI	1541,5	1598,4	2205,5	1331,8	1796,2	1574,1	2286,2
	XII	1528,1	1594,4	2201,2	1329,0	1788,7	1573,0	2287,9
2012	I	1521,5	1594,0	2202,8	1330,1	1789,8	1572,9	2297,4
	II	1530,8	1610,2	2225,7	1337,0	1820,8	1580,2	2316,1
	III	1547,3	1632,5	2237,1	1343,2	1835,2	1585,0	2328,5
	IV	1560,5	1658,7	2262,7	1363,2	1856,2	1603,1	2377,1
	V	1607,3	1683,1	2296,1	1405,0	1894,4	1633,0	2414,2
	VI	1634,0	1716,3	2331,2	1437,4	1914,9	1665,6	2460,2
	VII	1646,7	1740,7	2354,5	1454,2	1943,4	1688,2	2510,5
	VIII	1662,5	1765,0	2384,3	1482,0	1980,2	1716,4	2583,2
	IX	1700,5	1813,3	2414,2	1513,0	2005,8	1741,4	2673,4
	X	1722,8	1827,8	2421,7	1520,5	2012,2	1754,3	2712,4
	XI	1735,1	1828,0	2431,2	1515,5	2014,1	1755,8	2724,1
	XII	1742,1	1829,5	2443,9	1525,0	2013,3	1756,8	2737,9
2013	I	1747,2	1855,1	2446,6	1531,0	2021,7	1769,0	2743,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2011	VII	1,673	1,732	2,825	0,785	2,101	3,549	2,403
	VIII	1,731	1,840	2,918	0,790	2,097	3,535	2,426
	IX	1,693	1,997	2,877	0,803	2,212	3,758	2,489
	X	1,686	2,038	2,872	0,814	2,233	3,805	2,417
	XI	1,694	2,053	2,908	0,823	2,275	3,904	2,344
	XII	1,684	2,051	2,899	0,846	2,435	4,191	2,426
2012	I	1,688	2,055	2,916	0,835	2,259	3,902	2,375
	II	1,643	2,056	2,846	0,829	2,306	3,994	2,296
	III	1,624	2,024	2,816	0,817	2,233	3,871	2,240
	IV	1,627	1,939	2,837	0,765	2,225	3,881	2,203
	V	1,656	1,950	2,845	0,725	2,220	3,815	2,175
	VI	1,722	1,981	2,947	0,697	2,284	3,910	2,277
	VII	1,823	2,052	3,147	0,687	2,207	3,810	2,321
	VIII	1,902	2,089	3,315	0,679	2,203	3,839	2,252
	IX	1,900	2,091	3,358	0,677	2,211	3,906	2,219
	X	1,904	2,089	3,397	0,684	2,186	3,900	2,147
	XI	1,914	2,055	3,441	0,701	2,100	3,774	2,065
	XII	1,932	2,012	3,469	0,722	1,958	3,515	2,017
2013	I	1,933	1,959	3,463	0,707	1,870	3,351	1,969

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

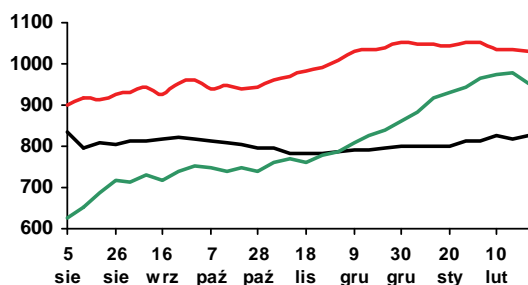
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa		
		Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy
2011	VII	202	234	178	185	197	172	221	225	219
	VIII	205	207	185	202	187	165	225	235	215
	IX	207	203	174	197	193	159	215	171	213
	X	187	207	164	188	181	160	163	154	146
	XI	187	172	159	183	183	146	141	147	145
	XII	180	176	161	183	178	150	148	147	145
2012	I	190	176	167	200	182	156	151	160	162
	II	203	181	188	202	195	165	158	167	173
	III	204	184	188	204	203	170	176	168	180
	IV	219	187	186	208	219	178	179	174	191
	V	218	205	193	207	208	165	191	171	208
	VI	215	199	195	197	204	169	174	179	190
	VII	252	220	226	239	220	201	186	213	207
	VIII	248	230	233	231	221	203	181	243	217
	IX	255	238	234	234	228	211	174	224	228
	X	256	237	237	231	225	206	218	227	217
	XI	269	278	234	234	232	236	217	227	259
	XII	273	256	238	237	238	203	222	229	227
2013	I	263	252	237	230	232	212	197	219	231
	II	255	254	232	219	218	213	220	216	243

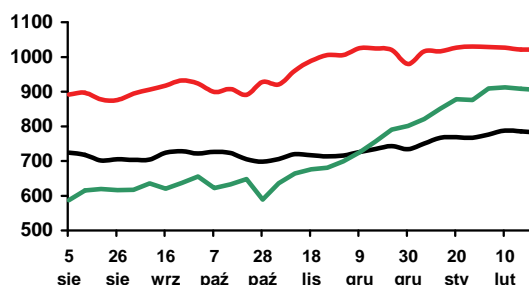
Źródło: Dane MRiRW.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

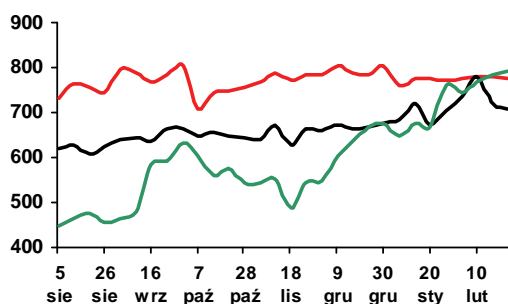
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

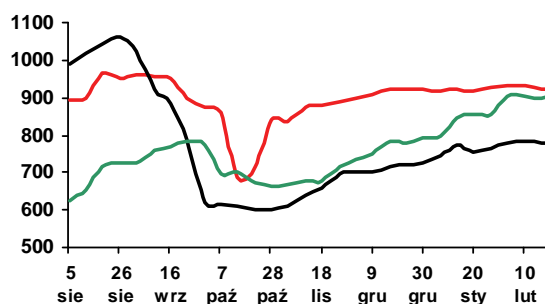
Rys. 2. Pszenica paszowa

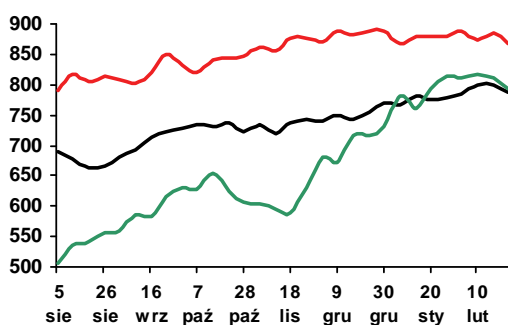
Rys. 3. Żyto paszowe

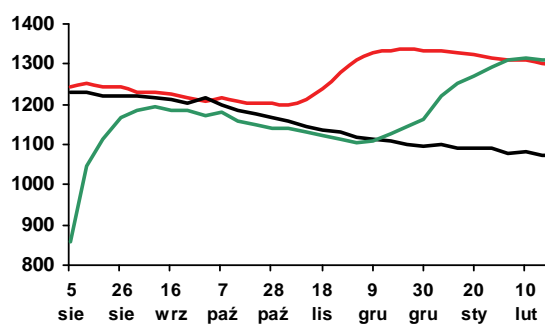
Rys. 4. Kukurydza paszowa

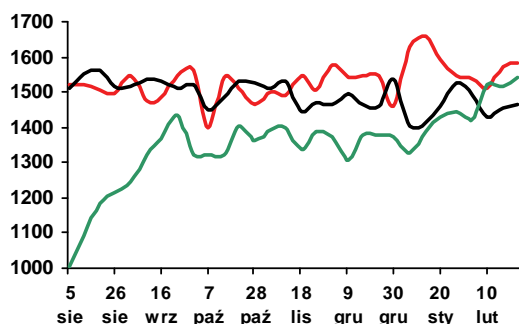
Rys. 5. Jęczmień paszowy

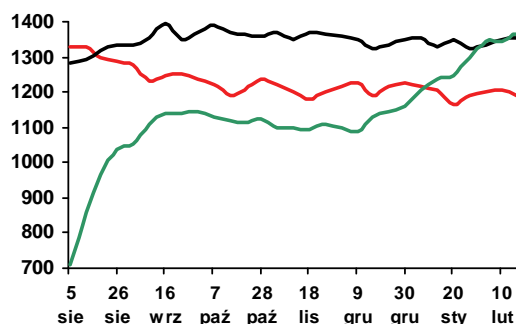
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2012/13 — 2011/12 — 2010/11 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2010-13; ZSRIR, MRiRW.

Piotr Szajner

Według danych Stowarzyszenia Techników Cukrowników średni plon buraków cukrowych w sezonie 2012/2013 wyniósł 63,6 ton/ha i był o 7,6% wyższy niż w sezonie poprzednim. Zbiory wyniosły 12,3 mln ton i były o 5,8% mniejsze niż przed rokiem w wyniku zmniejszenia powierzchni uprawy o 1%. Wydajność cukru z buraków cukrowych wyniosła 15,42% i była nieznacznie gorsza niż w poprzedniej kampanii (16,21%). Powodem pogorszenia jakości skupowanego surowca

były opady śniegu i niskie temperatury w listopadzie i grudniu 2012 r. Wzrost plonów i dobra jakość korzeni potwierdzają postęp technologiczny i rosnącą intensywność uprawy buraków cukrowych. Kampania cukrownicza 2012/2013 trwała 110,7 dób i była jedną z najdłuższych w historii. Wydłużanie okresu przerobu umożliwia lepsze wykorzystanie potencjału produkcyjnego i poprawia efektywność gospodarowania. Według wstępnych szacunków produkcja cukru z krajowego surowca wyniosła 1894,8 tys. ton i była o 489,2 tys. ton większa od kwoty produkcyjnej. W poprzednim sezonie produkcja cukru pozakwotowego wyniosła 453,4 tys. ton. Duża podaż cukru pozakwotowego w ostatnich dwóch sezonach przyczynia się do wzrostu eksportu, który jednak nie rozwiąże problemu nadwyżki podaży. Komisja Europejska zezwoliła producentom cukru w UE na wprowadzenie na rynek wewnętrzny jedynie 150 tys. ton cukru pozakwotowego. Koncerny cukrownicze będą zmuszone pewne ilości cukru pozakwotowego zaliczyć, jako produkcję kwotową w sezonie 2013/2014. W tych warunkach przewiduje się, że w 2013 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych może zmniejszyć się do 185 tys. ha.

Według wstępnych danych eksport cukru wyniósł w 2012 r. 572,6 tys. ton i był o 70,6% większy niż przed rokiem. Wartość eksportu zwiększyła się o 62,5% do 374,4 mln EUR. Na rynku UE sprzedano 322,6 tys. ton, a ceny transakcyjne wynosiły 770-800 ERU/tonę. Spośród krajów członkowskich największe ilości eksportowano do Niemiec (90 tys. ton), na Słowację (68 tys. ton), do Czech (62 tys. ton) oraz na Litwę (43 tys. ton). Za pośrednictwem firm zarejestrowanych w UE, w tym głównie w Niemczech, eksportowano także cukier pozakwotowy. Dużymi bezpośrednimi rynkami dla cukru pozakwotowego były kraje WNP (83,5 tys. ton), w tym Rosja (33 tys. ton) oraz państwa Bliskiego Wschodu: Izrael (60 tys. ton), Syria (57 tys. ton) i Jordania (10 tys. ton). Ceny eksportowe do krajów trzecich wynosiły 480 EUR/tonę i były zbliżone do cen cukru białego na rynku światowym. Import cukru wyniósł 250 tys. ton o wartości 151 mln EUR. Przedmiotem importu był głównie cukier trzcinowy do rafinacji, który importowano w okresie marzec-sierpień (213 tys. ton). Cukier do rafinacji sprowadzano z Kuby (74 tys. ton), Zambii (28 tys. ton), Jamajki (23 tys. ton) oraz Sudanu (20 tys. t). Średnia cena importowa cukru z krajów rozwijających się gospodarczo wyniosła 550 EUR/tonę. W imporcie z krajów członkowskich UE ceny importowe wynosiły ok. 800 EUR/tonę.

W pierwszym kwartale 2013 r. światowe ceny cukru surowego obniżyły się do 405 USD/tonę, a cukru białego do 495 USD/tonę. Obecny poziom cen utrzyma się przez dłuższy okres, gdyż podaż w wyniku wzrostu produkcji w sezonie 2012/2013 jest duża. Notowania terminowe cen cukru białego na sierpień 2014 r. wynoszą ok. 520 USD/tonę i wskazują, że uczestnicy rynku oczekują niewielkiego wzrostu cen w przyszłości.

T ab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		Ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2010	XII	734,20	864,72	601,08	819,68	817,19	1047,17
2011	I	588,16	570,42	640,43	662,80	659,73	764,85
	II	594,53	593,63	-	675,53	670,47	841,76
	III	616,42	615,10	-	666,18	721,08	605,23
	IV	674,44	673,59	-	666,87	666,77	709,06
	V	709,47	709,10	-	604,25	596,67	857,64
	VI	707,04	706,79	-	426,32	738,14	377,00
	VII	689,73	692,17	672,20	577,95	863,04	426,79
	VIII	719,60	737,02	606,13	539,12	779,13	497,82
	IX	735,70	769,85	589,11	509,57	708,57	479,06
	X	674,54	777,54	535,75	670,54	668,99	698,71
	XI	663,06	794,50	538,38	722,44	748,36	673,11
	XII	737,19	773,03	669,49	697,50	698,56	696,09
2012	I	642,12	775,24	492,89	860,90	870,36	823,83
	II	612,50	769,80	497,14	756,09	827,25	713,70
	III	704,23	800,05	488,41	640,40	809,73	613,28
	IV	726,18	836,13	482,28	654,71	836,11	615,00
	V	568,45	826,64	475,14	731,64	880,46	707,75
	VI	645,29	793,82	448,22	793,78	867,49	753,79
	VII	614,50	779,73	466,39	592,27	816,59	579,61
	VIII	643,76	808,77	496,03	377,06	779,25	379,05
	IX	701,68	798,22	470,50	723,68	785,31	575,13
	X	689,68	785,29	457,59	705,56	751,44	624,36
	XI	614,64	775,88	448,30	694,01	711,74	651,51
	XII	579,32	749,57	447,05	709,14	751,42	669,26

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

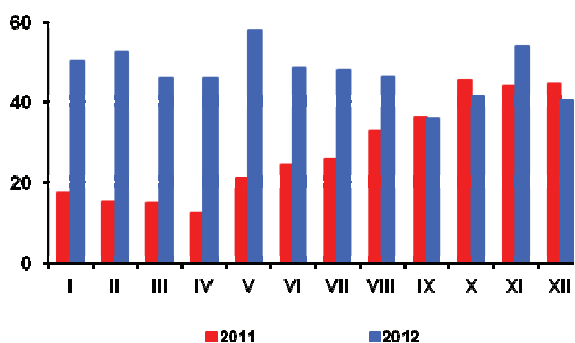
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowy		
2010	XII	2,44	2,64	1,60	2,88
2011	I	2,49	2,98	1,58	3,07
	II	2,98	3,53	1,59	3,39
	III	2,97	4,15	1,62	4,79
	IV	2,80	3,99	1,61	5,01
	V	2,93	3,43	1,59	4,63
	VI	2,89	3,35	1,61	4,26
	VII	2,93	3,54	1,61	4,05
	VIII	2,88	3,40	1,67	3,97
	IX	2,96	3,45	1,75	3,87
	X	3,24	3,50	1,76	3,90
	XI	3,34	3,56	1,79	3,94
	XII	3,30	3,46	1,80	3,95
2012	I	3,23	3,51	1,77	3,95
	II	3,21	3,55	1,69	3,96
	III	3,28	3,54	1,67	3,96
	IV	3,30	3,53	1,68	3,98
	V	3,29	3,53	1,73	3,97
	VI	3,23	3,53	1,74	3,97
	VII	3,22	3,51	1,69	3,97
	VIII	3,28	3,54	1,65	3,96
	IX	3,27	3,49	1,67	3,98
	X	3,25	3,44	1,66	3,97
	XI	3,25	3,42	1,66	3,96
	XII	3,23	3,38	1,66	3,93

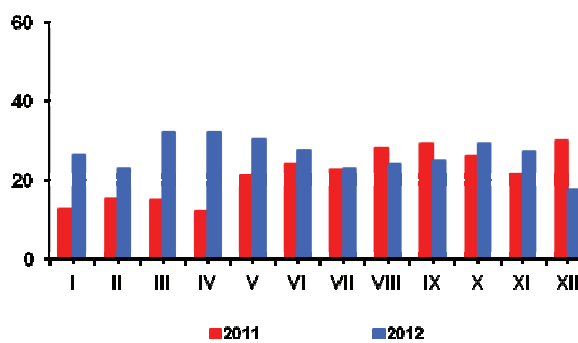
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

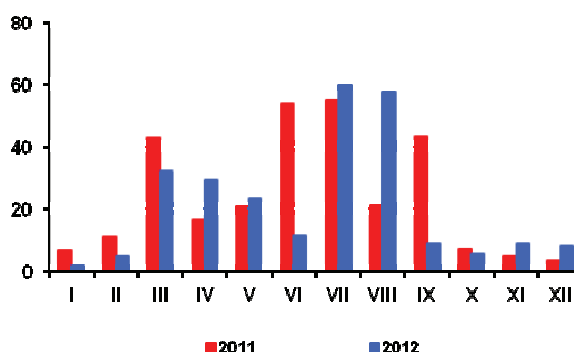
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

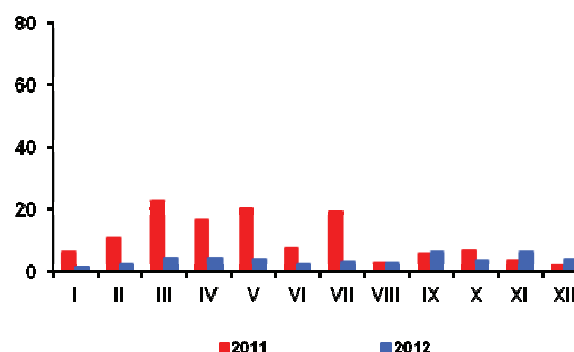
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

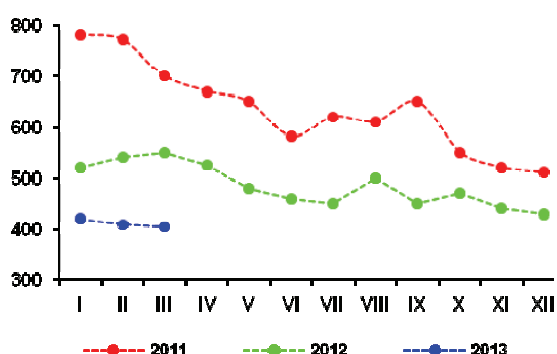
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

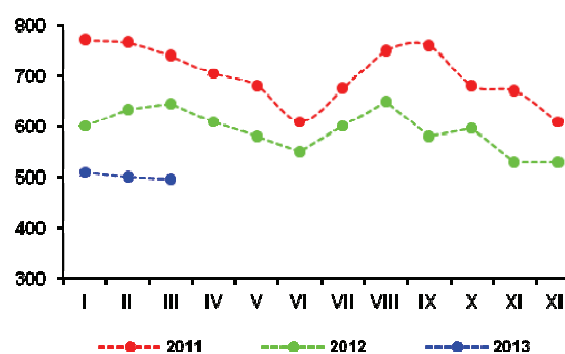
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

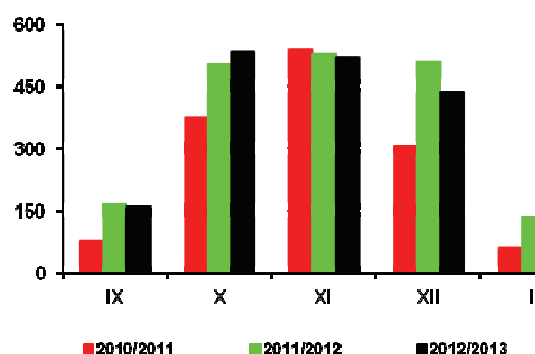
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Według oceny Oil World z połowy lutego, światowe zbiory nasion i owoców 7 najważniejszych roślin oleistych wzrosną w sezonie 2012/13 o 5,8% do 455,9 mln ton, tj. o 1,4 mln ton mniej w porównaniu z przewidywaniami sprzed miesiąca. Obniżono szacunki zbiorów dla soi, a zwiększono dla rzepaku, słonecznika i ziaren palmowych.

Światowe zbiory rzepaku wyniosą według aktualnej oceny 61,3 mln ton i będą o 1,5% większe niż w poprzednim sezonie. Szacunki zbiorów rzepaku zwiększono dla Indii z 6,7 do 7 mln ton, Australii z 3,15 do 3,2 mln ton i Ukrainy z 1,2 do 1,3 mln ton, a dla pozostałych kluczowych producentów utrzymano na niezmiennym poziomie. Mimo większych zbiorów światowe zasoby rzepaku zmniejszą o 0,9% do 66,6 mln ton, z uwagi na niski stan zapasów na początku sezonu (5,3 mln ton, wobec 6,8 mln ton przed rokiem). W tej sytuacji światowe zużycie rzepaku obniży się o 0,4% do 61,7 mln ton, a jego zapasy na koniec sezonu będą jeszcze niższe niż przed rokiem (zmniejszą o 7,1% do niecałych 5 mln ton).

W styczniu nastąpił dalszy wzrost cen rzepaku i oleju rzepakowego na rynku europejskim, natomiast ceny śruty rzepakowej zmalały. W portach europejskich za rzepak płacono średnio 628 USD/tonę (cif Hamburg), tj. o 5 USD/tonę (o 0,8%) więcej niż przed miesiącem i o 34 USD/tonę (o 5,7%) więcej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował średnio 1214 USD/tonę (fob ex-mill Holandia) i był o 24 USD/tonę (o 2,0%) droższy niż przed miesiącem, ale o 43 USD/tonę (o 3,4%) tańszy niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej wyniosła średnio 364 USD/tonę (fob ex-mill Hamburg) i była o 35 USD/tonę (o 8,8%) niższa niż przed miesiącem, ale nadal o 130 USD/tonę (o 55,6%) wyższa niż przed rokiem. W lutym ceny rzepaku na rynku europejskim malały, zarówno w transakcjach rzeczywistych i terminowych, w ślad za spadkami cen soi na rynku amerykańskim.

Na rynku krajowym za rzepak płacono w lutym średnio 1982 zł/tonę, tj. 1,2% mniej niż przed miesiącem. Cena oleju rzepakowego niekonfekcjonowanego wyniosła średnio 4157 zł/tonę i była zbliżona do notowanej przed miesiącem, a cena śruty rzepakowej zmalała o 1,2% do 1264 zł/tonę. W relacji do lutego 2012 r. cena rzepaku wzrosła o 0,3%, cena śruty rzepakowej wzrosła o 82%, a cena oleju rzepakowego zmalała o 7,6%.

Krajowy przerób rzepaku w grudniu wzrósł niewiele w porównaniu z poprzednim miesiącem, ale w porównaniu z grudniem poprzedniego roku był znacznie większy. Duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały w grudniu 69 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o 2,6% więcej niż w poprzednim miesiącu

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

i o 21,0% więcej niż w tym samym miesiącu poprzedniego roku, a w całym 2012 r. łącznie 581 tys. ton, tj. o 5,3% więcej niż w 2011 roku. Produkcja oleju rzepakowego rafinowanego w 2012 r. wyniosła 536 tys. ton i była o 15,9% większa niż przed rokiem, a produkcja margaryn wzrosła o 5,5% do 401 tys. ton.

Grudzień był drugim z kolei miesiącem spadku eksportu i importu większości surowców i produktów oleistych. Wyjątkiem był wzrost eksportu śruty rzepakowej i importu rzepaku. W całym 2012 r. wywóz i przywóz surowców i produktów oleistych był większy niż w roku poprzednim. Według nieostatecznych danych w 2012 r. wywieziono: 244 tys. ton rzepaku (o 77% więcej niż w 2011 r.), 174 tys. ton oleju rzepakowego (o 5% więcej), 555 tys. ton śruty rzepakowej (o 26% więcej) i 135 tys. ton margaryn (o 6% więcej). Przywieziono: 3553 tys. ton śrut oleistych (o 20% więcej niż 2011 r.), 532 tys. ton olejów roślinnych (o 3% więcej), 619 tys. ton nasion oleistych (o 6% więcej), w tym 465 tys. ton rzepaku (o 5% więcej) oraz 115 tys. ton margaryn (o 46% więcej). Ujemne saldo handlu zagranicznego oleistymi przekroczyło w 2012 r. 1,4 mld EUR i było o 22% większe niż w roku poprzednim. Wydatki na import wzrosły o 23% do ponad 2 mld EUR, a wpływy z eksportu o 25% do 0,6 mld EUR.

Ceny detaliczne tłuszczów roślinnych, podobnie jak zwierzęcych, rosły w 2012 r. zdecydowanie wolniej niż w roku poprzednim. Wzrost cen tłuszczów roślinnych w 2012 r. wyniósł średnio 4,2% w relacji rok do roku (wobec 7,3% w roku poprzednim) i był większy od stopy inflacji (3,7%), ale nieznacznie mniejszy od wzrostu cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (4,3%). W grupie tłuszczów roślinnych najbardziej zwiększyły się ceny margaryn (o 5,4%), a następnie olejów roślinnych (o 3,0%) i oliwy z oliwek (o 0,4%). W grupie tłuszczów zwierzęcych bardzo znacząco wzrosły ceny „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (o 24,4%), a cena masła zmalała o 1,2%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	384 287	247 093	954 707	25,04	30,2	85,6
2011 I-XII	695 565	515 142	182 015	1028692	26,98	26,2	67,6
2011 XII	57 387	44 191	21 057	80 521	2,11	36,7	71,3
2012 I	50 717	47 032	14 067	83 682	2,19	27,7	60,6
II	47 406	36 959	10 247	74 118	1,94	21,6	64,0
III	57 936	55 446	10 496	102 886	2,70	18,1	56,3
IV	33 882	48 185	4 967	77 100	2,02	14,7	43,9
V	34 494	38 479	10 124	62 849	1,65	29,4	54,9
VI	25 062	41 583	8 417	58 228	1,53	33,6	43,0
VII	15 585	36 423	8 107	43 901	1,15	52,0	35,5
VIII	50 762	49 267	12 335	87 694	2,30	24,3	57,9
IX	54 445	42 638	29 993	67 090	1,76	55,1	81,2
X	73 961	48 123	41 130	80 954	2,12	55,6	91,4
XI	67 663	46 875	33 192	81 346	2,13	49,1	83,2
XII	69 431	40 508	15 880	94 059	2,47	22,9	73,8
Zmiany w %							
XII 2012 / XI 2012	2,6	-13,6	-52,2	15,6	15,6	x	x
XII 2012 / XII 2011	21,0	-8,3	-24,6	16,8	16,8	x	x
I-XII 2011 / I-XII 2010	-14,9	34,1	-26,3	7,7	7,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	817 513	39 521	231 490	625 544	16,39	28,3	130,7
2011 I-XII	695 565	85 490	164 628	616 427	16,15	23,7	112,8
2011 XII	57 387	6233	16088	47532	1,25	28,0	120,7
2012 I	50 717	6310	11555	45472	1,19	22,8	111,5
II	47 406	6352	9055	44703	1,17	19,1	106,0
III	57 936	8559	7145	59350	1,56	12,3	97,6
IV	33 882	10896	3379	41399	1,09	10,0	81,8
V	34 494	8639	9441	33692	0,88	27,4	102,4
VI	25 062	8 379	7 106	26 335	0,69	28,4	95,2
VII	15 585	7 124	6 157	16 552	0,43	39,5	94,2
VIII	50 762	9 013	11 184	48 591	1,27	22,0	104,5
IX	54 445	10 358	22 320	42 483	1,11	41,0	128,2
X	73 961	9 116	39 915	43 162	1,13	54,0	171,4
XI	67 663	8 240	31 401	44 502	1,17	46,4	152,0
XII	69 431	6 396	14 882	60 945	1,60	21,4	113,9
Zmiany w %							
XII 2012 / XI 2012	2,6	-22,4	-52,6	36,9	36,9	x	x
XII 2012 / XII 2011	21,0	2,6	-7,5	28,2	28,2	x	x
I-XII 2011 / I-XII 2010	-14,9	116,3	-28,9	-1,5	-1,5	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	2 653 153	669 183	3 210 240	54,6	38,2
2011 I-XII	1 043 348	2 950 882	505 004	3 489 226	48,4	29,9
2011 XII	86 081	333 807	49 605	370 283	57,6	23,2
2012 I	76076	252 050	57 006	271 120	74,9	28,1
II	71109	253 896	46 416	278 589	65,3	25,5
III	86904	331 622	65 407	353 119	75,3	24,6
IV	50823	237 235	45 619	242 439	89,8	21,0
V	51741	343 395	32 863	362 273	63,5	14,3
VI	37593	358 022	24 741	370 874	65,8	10,1
VII	23378	282 076	36 739	268 715	157,2	8,7
VIII	76143	251 163	71 131	256 175	93,4	29,7
IX	81668	243 081	58 600	266 149	71,8	30,7
X	110 942	351 610	89 821	372 731	81,0	29,8
XI	101 495	348 840	57 518	392 817	56,7	25,8
XII	104 147	300 182	61 701	342 628	59,2	30,4
Zmiany w %						
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	2,6	-13,9	7,3	-12,8	x	x
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	21,0	-10,1	24,4	-7,5	x	x
<u>I-XII 2011</u> <u>I-XII 2010</u>	-14,9	11,2	-24,5	8,7	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2010 I-XII	1 226 270	13 697	627 199	612 768	51,1	200,1
2011 I-XII	1 043 348	15 309	440 599	618 058	42,2	168,8
2011 XII	86 081	525	43 378	43 228	50,4	199,1
2012 I	76 076	1 202	51 346	25 932	67,5	293,4
II	71 109	1 168	41 952	30 325	59,0	234,5
III	86 904	721	58 810	28 815	67,7	301,6
IV	50 823	2 075	40 102	12 796	78,9	397,2
V	51 741	2 391	27 249	26 883	52,7	192,5
VI	37 593	2 298	18 706	21 185	49,8	177,5
VII	23 378	1 266	21 872	2 772	93,6	843,5
VIII	76 143	1 495	56 856	20 782	74,7	366,4
IX	81 668	1 236	51 529	31 375	63,1	260,3
X	110 942	3 691	81 418	33 215	73,4	334,0
XI	101 495	1 319	50 728	52 086	50,0	194,9
XII	104 147	2 839	54 576	52 410	52,4	198,7
Zmiany w %						
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	2,6	115,2	7,6	0,6	x	x
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	21,0	440,8	25,8	21,2	x	x
<u>I-XII 2011</u> <u>I-XII 2010</u>	-14,9	11,8	-29,8	0,9	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2010 I-XII	389 803	66 583	118 429	337 957	8,86	30,4	115,3
2011 I-XII	397 287	78 471	128 506	347 252	9,10	32,3	114,4
2011 XII	27 944	7 798	10 676	25 066	0,66	38,2	111,5
2012 I	30 760	10 222	10 494	30 488	0,80	34,1	100,9
II	31 799	10 813	10 635	31 977	0,84	33,4	99,4
III	36 109	9 080	13 176	32 013	0,84	36,5	112,8
IV	28 390	7 901	10 515	25 776	0,68	37,0	110,1
V	29 875	8 993	10 330	28 538	0,75	34,6	104,7
VI	34 105	9 589	10 933	32 761	0,86	32,1	104,1
VII	30 770	8 103	8 660	31 705	0,83	28,1	97,1
VIII	35 402	9 595	10 824	34 739	0,91	30,6	101,9
IX	32 292	10 161	10 405	34 266	0,90	32,2	94,2
X	41 504	12 379	14 115	27 389	0,72	34,0	151,5
XI	40 236	11 368	15 648	24 545	0,64	38,9	163,9
XII	28 713	6 473	9 865	18 831	0,49	34,4	152,5
Zmiany w %							
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	-28,6	-43,1	-37,0	-23,3	-23,3	x	x
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	2,8	-17,0	-7,6	-24,9	-24,9	x	x
<u>I-XII 2011</u> <u>I-XII 2010</u>	1,9	17,9	8,5	2,8	2,8	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenvica	Relacja cen
2010 I-XII	1277,6	599,3	2,13
2011 I-XII	1839,1	821,1	2,24
2012 I	2007,0	782,5	2,56
II	1962,0	794,5	2,47
III	1985,0	802,5	2,47
IV	2060,0	898,3	2,29
V	2077,0	933,4	2,23
VI	2012,0	906,9	2,22
VII	1946,8	908,3	2,14
VIII	1944,2	897,0	2,17
IX	1990,2	915,0	2,18
X	2003,0	925,1	2,17
XI	1982,0	970,7	2,04
XII	2007,0	1016,8	1,97
2013 I	2006,0	1025,0	1,96
Zmiany w %			
<u>I 2013</u> <u>XII 2012</u>	0,0	0,8	x
<u>I 2013</u> <u>I 2012</u>	0,0	31,0	x
<u>I-XII 2011</u> <u>I-XII 2010</u>	44,0	37,0	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

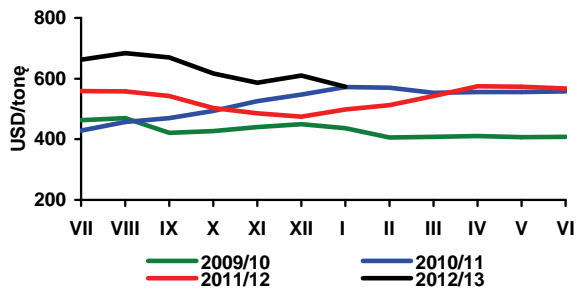
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2011 I-XII	5,29	7,06	16,91	5,18	6,70	13,75	22,40	6,08
2012 I-XII	5,50	7,27	15,95	6,50	7,00	14,15	21,55	7,96
2011 XII	5,58	7,15	17,82	6,39	6,88	14,05	23,15	7,64
2012 I	5,57	7,41	17,65	6,34	6,89	14,13	23,20	7,84
II	5,57	7,35	17,19	6,44	6,87	14,20	23,20	7,92
III	5,54	7,31	16,73	6,46	6,92	14,18	22,70	7,96
IV	5,52	7,27	16,03	6,43	6,92	14,15	22,00	7,92
V	5,47	7,25	15,11	6,44	6,94	14,13	21,55	7,92
VI	5,54	7,23	15,04	6,49	7,01	14,13	20,90	7,92
VII	5,50	7,28	15,05	6,50	7,04	14,08	20,75	7,88
VIII	5,48	7,21	15,08	6,52	7,04	14,15	20,35	7,92
IX	5,46	7,20	15,39	6,56	7,04	14,13	20,40	7,96
X	5,50	7,20	15,70	6,60	7,05	14,15	21,05	8,08
XI	5,48	7,26	16,01	6,63	7,01	14,10	21,05	8,12
XII	5,40	7,29	16,49	6,57	6,98	14,20	21,45	8,16
Zmiany w %								
<u>XII 2012</u> <u>X 2011</u>	-1,5	0,4	3,0	-0,9	-0,4	0,7	1,9	0,5
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	-3,2	2,0	-7,5	2,8	1,5	1,1	-7,3	6,8
<u>I-XII 2012</u> <u>I-XII 2011</u>	4,0	3,0	-5,6	25,5	4,5	2,9	-3,8	30,9

^a do XII 2011 r. masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, od I 2012 r. masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

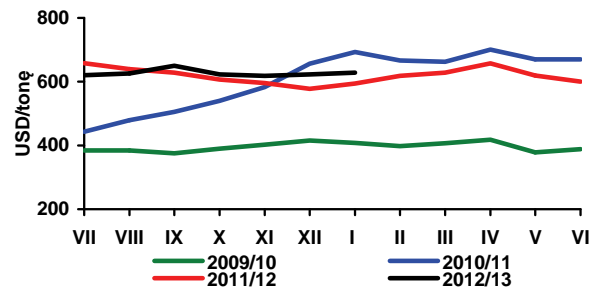
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

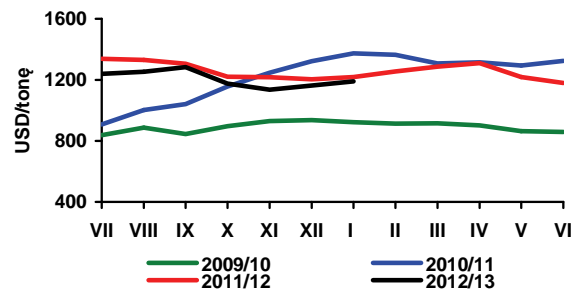
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

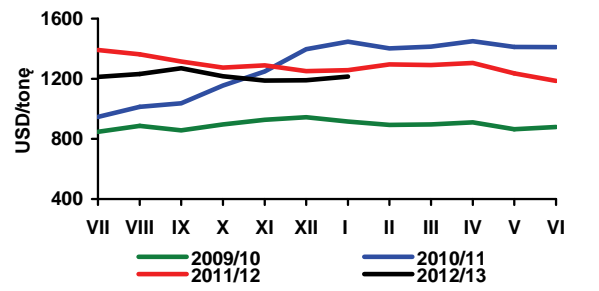
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

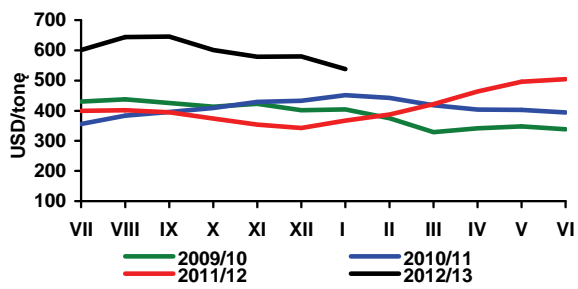
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

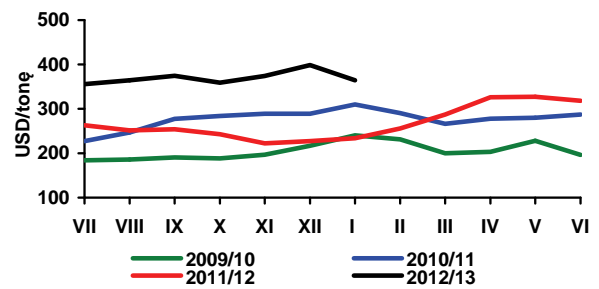
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

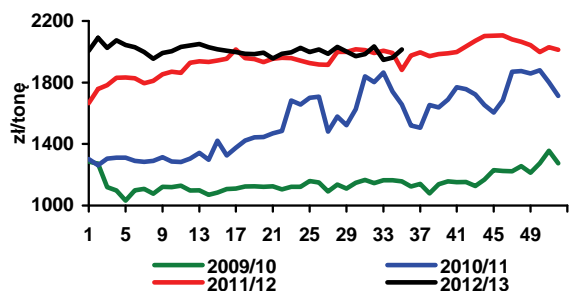
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śruty sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

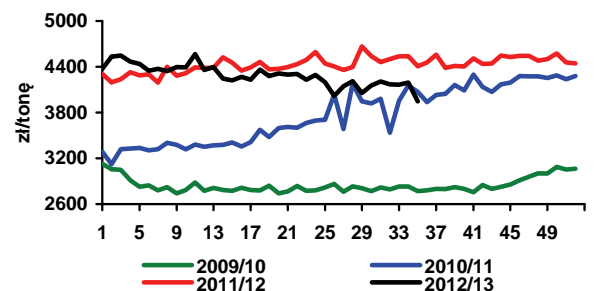
Rys. 6. Ceny niemieckiej śruty rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

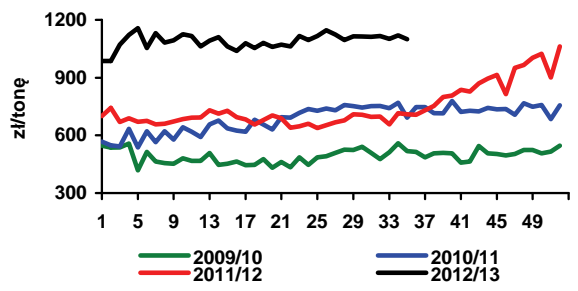
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

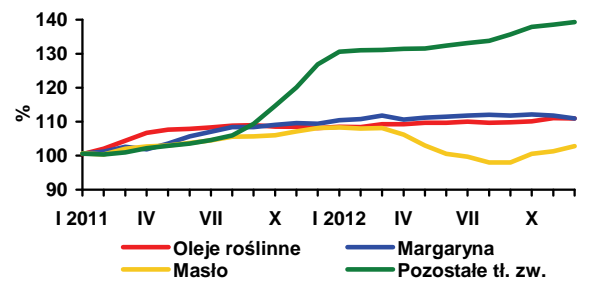
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śruty rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Zmiany cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100%)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Ceny ziemniaków w Europie Zachodniej nadal są wysokie. Jednak na początku marca, pod wpływem informacji o stosunkowo niewielkim zmniejszeniu poziomu zapasów ziemniaków w Holandii, rynek zareagował spadkiem cen w kontraktach terminowych na kwiecień do ok. 190 euro/tonę, wobec 245 euro/tonę w połowie lutego i ponad 300 euro/tonę w końcu 2012 r. Ceny ziemniaków do przetwórstwa w kontraktach terminowych na kwiecień 2014 r. wynoszą niespełna 150 euro/tonę. Wysokie ceny ziemniaków w krajach UE, oprócz spadku zbiorów, są wynikiem rosnącego zapotrzebowaniem na ziemniaki do przetwórstwa na przetwory spożywcze, głównie z powodu wzrostu popytu na unijne produkty ziemniaczane ze strony krajów trzecich. W 2012 r. unijny eksport przetworów ziemniaczanych na rynki zewnętrzne znacząco wzrósł, w tym zwłaszcza frytek i suszów ziemniaczanych (w formie płatków i mąki). Eksport frytek wyniósł 993 tys. ton, wobec 726 tys. ton w 2011 r. Sprzedaż płatków i mąki ziemniaczanej zwiększyła się z 79,7 i 15,6 tys. ton do 120,0 i 22,7 tys. ton w 2012 r. Nieznacznie wyższy niż przed rokiem był eksport chipsów i wyniósł 77,1 tys. ton. Zmalał natomiast eksport sadzeniaków z 703 tys. ton do 644 tys. ton, a ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji z 967 tys. ton do 598 tys. ton.

Ceny ziemniaków w Polsce w styczniu i w pierwszej połowie lutego charakteryzowały się wzrostem, który w ostatnich tygodniach jednak wyraźnie wyhamował. Średni poziom cen ziemniaków na targowiskach wyniósł w styczniu 76 zł/dt i był o 9 % wyższy niż w grudniu, a w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. wzrost ten wyniósł prawie 22%. Średni poziom cen ziemniaków w obrocie hurtowym w styczniu 2013 r. wyniósł ok. 63 zł/dt, wobec 36 zł/dt przed rokiem i 106 zł/dt dwa lata wstecz. Jak wynika z danych MRiRW ceny ziemniaków w lutym wzrosły o kilka procent. Wyhamowanie wzrostu cen ziemniaków w Polsce w ostatnich tygodniach jest częściowo związane ze spadkiem cen w krajach Europy Zachodniej, jak również ze znacznym wzrostem temperatur, co wiąże się z niższymi kosztami przechowywania ziemniaków oraz samego obrotu i handlu.

Znacznie niższy poziom cen ziemniaków jadalnych w Polsce znajduje odzwierciedlenie w wynikach polskiego eksportu i importu ziemniaków. W pierwszej po-

łowie sezonu 2012/13 eksport ziemniaków wyniósł 32,4 ton a import 13,3 ton, wobec 9,4 tys. ton i 24,6 tys. ton w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Największym odbiorcą polskich ziemniaków była Rumunia, gdzie sprzedano ponad 17 tys. ton oraz Mołdawia z ilością 9,4 tys. ton. Eksport na rynek rosyjski wyniósł 585 ton. Natomiast w imporcie główne znaczenie miały Niemcy i Belgia, skąd zaimportowano odpowiednio 6,95 tys. ton i 3,57 tys. ton. Import ziemniaków z Holandii i Hiszpanii wyniósł po ok. 700 ton. Średnia cena ziemniaków importowanych do Polski wyniosła 267 euro/tonę, a w eksporcie 82 euro/tonę.

Utrzymuje się wzrost eksportu przetworów ziemniaczanych. Według wstępnych danych w 2012 r. sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła w 2012 r. 153,8 tys. ton, wobec 131,8 tys. ton w 2011 r., chipsów 30,4 tys. ton, wobec 22,3 ton, suszów 16,0 tys. ton, wobec 9,3 tys. ton. Ponad 2-krotnie (z 34,5 do 72,4 tys. ton) wzrosła sprzedaż na rynki zagraniczne skrobi ziemniaczanej. Natomiast niższy niż przed rokiem był eksport pozostałych produktów skrobiowych.

W minionym roku zmalał import większości przetworów ziemniaczanych, a produktów skrobiowych był równie wysoki jak w 2011 r. W 2012 r. sprowadzono 35,0 tys. ton frytek, wobec 52,4 tys. ton w roku poprzednim. Import pozostałych ziemniaków mrożonych zmniejszył się z 11,7 tys. ton do 2,9 tys. ton. Zmalał również przywóz suszów (2,6 tys. ton, wobec 3,1 tys. ton), a chipsów nieznacznie wzrósł do 8,7 tys. ton. W 2012 r. sprowadzono 255,1 tys. ton syropów skrobiowych, wobec 242,5 tys. ton w roku poprzednim. Przywóz dekstryn i preparatów wykańczalniczych na bazie skrobi zwiększył się do 89,9 tys. ton, wobec 77,9 tys. ton w roku poprzednim. Natomiast import skrobi nieprzetworzonych zmalał z 108,7 tys. ton do 82,1 tys. ton.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej		
	2011	2012	2013	2010	2011	2012
I	.	.	31 700	-	-	-
II	.	.		-	-	-
III	.	.		-	-	-
IV	36 000	45 700		-	-	-
V	36 900	48 500		-	-	-
VI	12 700	41 700		-	-	-
VII	26 500	37 700		-	-	-
VIII	61 800	88 700		117	910	3 071
IX	289 100	282 800		12 923	35 524	32 852
X	302 700	324 000		32 774	42 123	46 999
XI	183 100	207 700		15 603	28 881	31 072
XII	69 200	72 400		16	5 506	7608
RAZEM	959 400 ^b	1 013 300 ^b	31 700	61 433	112 944	121 602

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 061	2 472	43 254	72 429	10 121	41 205	14 995	153 766	30 360	16 044
2011 VII	582	-	4 210	2 222	1 660	3 990	920	10 844	1 923	318
VIII	47	-	184	1 018	13	5 131	1 004	13 014	1 874	338
IX	41	-	597	3 125	1 705	3 201	1 166	11 815	1 595	1 034
X	62	-	1 269	6 270	1 466	3 048	809	10 035	1 531	1 392
XI	63	-	1 135	6 227	2 006	3 980	1 001	11 668	1 805	1 355
XII	78	-	1 067	5 044	1 740	2 329	777	13 817	2 344	693
2012 I	13	385	580	4 499	1 841	3 340	846	10 631	2 280	1 370
II	13	371	732	5 018	1 060	3 168	911	9 877	3 506	2 011
III	173	690	5 567	5 045	1 220	4 151	1 318	11 605	2 765	1 155
IV	50	1 020	3 285	3 807	1 332	3 413	1 253	10 724	3 093	997
V	137	1	656	4 232	1 028	3 393	1 307	13 263	2 260	1 289
VI	381	1	1 287	3 977	942	3 632	1 247	13 362	2 503	1 530
VII	140	1	1 188	3 235	329	3 597	1 472	14 551	2 834	1 061
VIII	181	0	3 233	7 335	373	3 885	1 314	16 833	2 802	813
IX	444	1	7 219	7 539	331	3 664	1 421	15 046	2 494	1 172
X	122	1	10 331	9 864	504	3 754	1 505	13 785	2 221	1 422
XI	308	1	6 377	12 020	563	2 919	1 327	11 864	1 934	1 702
XII	100	0	2 799	5 860	598	2 290	1 074	12 224	1 668	1 522

Źródło: opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010 I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011 I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012 I-XII	34 471	14 852	77 116	11 462	70 640	255 053	89 868	34 953	8 749	2 556
2011 VII	169	537	16 426	1 024	8 311	18 156	6 613	6 509	504	291
VIII	23	-	1 819	993	7 345	20 975	6 326	3 737	849	266
IX	20	-	1 212	914	10 028	26 761	7 897	3 163	711	280
X	13	-	1 132	755	8 357	17 844	6 785	3 236	409	152
XI	16	67	1 685	678	8 298	20 121	7 154	2 719	513	158
XII	64	-	1 416	647	7 220	18 361	6 851	2 631	655	140
2012 I	160	192	794	940	6 828	21 225	6 754	2 696	259	212
II	657	442	3 781	1 101	4 926	19 133	7 297	3 027	226	220
III	2 297	6 411	7 718	1 055	5 479	27 474	8 301	3 048	958	381
IV	4 637	6 168	9 573	1 203	6 630	21 593	7 431	3 181	859	158
V	20 543	873	27 314	1 414	6 504	24 795	7 349	3 600	766	248
VI	5 074	201	16 334	987	6 120	23 105	7 898	3 398	791	173
VII	122	129	5 032	1 711	5 156	18 466	6 662	2 526	667	160
VIII	17	23	2 288	386	5 730	21 996	7 764	2 923	896	278
IX	11	22	135	947	6 053	16 833	7 349	2 519	836	226
X	43	24	269	545	6 170	19 863	7 948	2 952	724	181
XI	126	175	1 698	613	5 584	23 584	8 374	2 574	918	166
XII	784	194	2 179	560	5 461	16 986	6 743	2 509	849	152

Źródło: opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2011	2012	2012	2012	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	32,8	26,2	27,6	40,1	122,3	145,3
	targowiskowa	62,3	57,4	60,0	69,6	111,7	116,0
	detaliczna (zł/kg)	0,74	0,73	0,77	0,91	123,0	118,2
	importowa	65,5	245,8	132,1	138,7	211,6	104,9
	eksportowa	65,7	31,3	36,7	51,4	78,2	140,0
Relacje cen	skup / targowisko	0,53	0,46	0,46	0,58	109,4	125,2
	targowisko / detal	0,84	0,79	0,78	0,76	90,8	98,2
	skup / detal	0,44	0,36	0,36	0,44	99,4	122,9
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,70	2,18	2,20	2,44	90,4	110,9
	detaliczna (zł/kg)	6,71	5,69	5,63	5,58	83,2	99,1
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,54	9,16	9,08	8,94	93,7	98,5
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,60	35,10	35,20	35,10	101,4	99,7
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,38	9,58	9,56	9,58	102,1	100,2

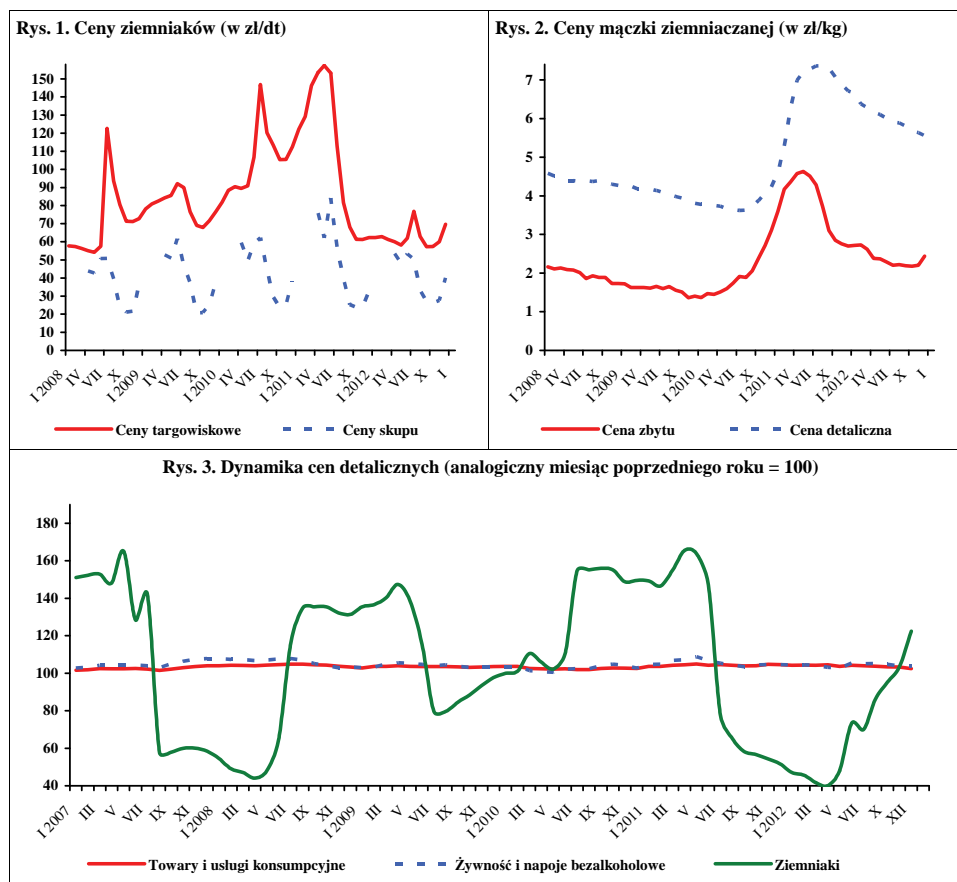
Źródło: dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemiaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2012			2013	wsk. zmian cen	
		styczeń	listopad	grudzień	styczeń	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	67,9	59,6	72,2	81,9	120,6	113,5
2	Kujawsko-pomorskie	61,7	60,3	70,3	76,8	124,6	109,2
3	Lubelskie	62,2	58,0	61,8	69,7	112,0	112,8
4	Lubuskie	68,0	69,1	83,7	99,2	145,9	118,6
5	Łódzkie	48,5	50,6	65,6	69,9	144,0	106,5
6	Małopolskie	63,6	60,9	69,4	73,5	115,5	106,0
7	Mazowieckie	62,1	59,3	66,3	70,4	113,3	106,2
8	Opolskie	63,4	63,8	77,5	86,7	136,8	111,8
9	Podkarpackie	67,0	65,2	73,1	79,7	118,9	109,0
10	Podlaskie	61,4	53,0	55,8	62,5	101,8	112,0
11	Pomorskie	72,7	67,9	79,0	79,3	109,1	100,4
12	Śląskie	60,9	67,9	80,6	87,7	143,9	108,8
13	Świętokrzyskie	51,6	45,4	57,3	60,4	117,2	105,4
14	Warmińsko-mazurskie	77,8	69,7	77,2	76,7	98,5	99,3
15	Wielkopolskie	58,7	55,7	66,7	78,4	133,4	117,4
16	Zachodniopomorskie	73,7	72,2	78,3	86,1	116,8	110,0
maksimum		77,8	45,4	55,8	60,4	x	
minimum		48,5	59,1	49,8	64,2		
różnica w %		60,3	45,4	55,8	60,4		

Źródło: dane GUS.

Źródło: dane GUS.

W lutym 2013 r., w porównaniu ze styczniem, ceny skupu większości warzyw nie wykazywały dużej dynamiki zmian. Odnotowano spadek cen skupu cebuli na rynku produktów świeżych, w przetwórstwie i w firmach eksportowych (2-6%). Firmy skupujące warzywa na rynek produktów świeżych podniosły ceny skupu marchwi (o 6%), kapusty białej (o 5%) i buraków (o 2%), a obniżyły ceny pieczarek (o 4%). W zakładach przetwórczych potaniała – prócz cebuli – kapusta biała (o 9%), a nie zmieniły się średnie ceny skupu marchwi oraz buraków. W firmach skupujących warzywa na eksport najbardziej podrożała kapusta czerwona (o 19%), a w mniejszym stopniu marchew i pory. Firmy te mniej płaciły za kapustę pekińską (o 5%) i pietruszkę (o 2%), a utrzymały ceny skupu kapusty białej, selerów, porów i ziemniaków na poziomie lutego br. Na rynkach hurtowych niższe były ceny kapusty białej (o 8%) i ogórków spod ostion (o 4%). Ceny hurtowe buraków ćwikłowych i cebuli były zbliżone do tych z poprzedniego miesiąca.

W lutym 2013 r. w stosunku do lutego ubiegłego roku – ze względu na niższą podaż – podrożała większość warzyw. W skupie warzyw do bezpośredniego spożycia, do przetwórstwa i na eksport odnotowano wzrost cen cebuli (o 33-108% zależnie od kierunku zagospodarowania), kapusty białej (o 39-73%) i buraków ćwikłowych (o 5-31%). Na rynku produktów świeżych wzrosły ponadto ceny skupu marchwi (o 11%) i pieczarek (o 14%), a w skupie na eksport ceny ziemniaków (dwukrotny wzrost), kapusty czerwonej (o 56%) selerów (o 29%) i porów (o 8%). Obniżyły się natomiast ceny skupu kierowanej na eksport kapusty pekińskiej (o 39%) i marchwi (o 3%). W handlu hurtowym podrożała cebula (o 60%), kapusta biała (o 48%), marchew (o 8%) i buraki (o 2%).

W grudniu 2012 r., w porównaniu z listopadem br., największy był wzrost cen detalicznych papryki (o 34%), pomidorów (o 28%), kalafiorów (o 27%) i pieczarek (o 5%). Nieznacznie wzrosły ceny: cebuli, kapusty białej, buraków i porów, a staniały selery i marchew. Ceny przetworów warzywnych utrzymały się na poziomie podobnym do ubiegłego miesiąca.

W porównaniu z grudniem 2011 r. wyższe były ceny detaliczne: kapusty białej (o 39%), selerów (o 10%), porów (o 8%), cebuli i marchwi (po 6%), buraków (o 4%) oraz pieczarek (o 2%). Niższe niż rok temu natomiast były ceny detaliczne: kalafiorów (o 8%) i pomidorów (o 3%). Spośród przetworów warzywnych najbardziej (o 5-6%) wzrosły ceny detaliczne szpinaku mrożonego, groszku zielonego i kukurydzy konserwowej. Zmiany cen pozostałych przetworów nie przekraczały 3%.

W grudniu 2012 r., w stosunku do grudnia poprzedniego roku, średnie i duże zakłady przetwórcze obniżyły produkcję marynat o 28%, soku pomidorowego o 25% i warzyw mrożonych o 3%. Zwiększyły natomiast o 8% produkcję konserw warzywnych.

Grażyna Stępka

Tomasz Smoleński

W grudniu 2012 r. eksport warzyw świeżych wynosił 31,9 tys.t, a jego wartość – 13,7 mln EUR. W stosunku do listopada 2011 r. wolumen sprzedanych warzyw wzrósł o 1%, a jego wartość o 13%. Wyższy był eksport: kapusty (o 27%) i ogórków (o 26%), a niższy: marchwi (o 47%), pomidorów (o 17%), cebuli (o 7%) i kalafiorów (o 1%). Eksport przetworów warzywnych wyniósł 41,9 tys. t, a jego wartość 29,6 mln EUR, co oznacza spadek wolumenu o 7% i wzrost wartości eksportu o 4%. Niższa była sprzedaż wszystkich przetworów warzywnych: suszy (o 49%), marynat (o 13%), mrożonek (o 5%) i konserw (o 1%).

W grudniu 2012 r. zaimportowano 37,2 tys. t warzyw świeżych o wartości 39,2 mln EUR. W relacji do grudnia 2011 r. zakup warzyw świeżych zmalał o 13%, a jego wartość wzrosła o 10%. Mniej niż rok temu zaimportowano: czosnku (o 77%), kapusty (o 57%), cebuli i ogórków (po 11%) oraz pomidorów (o 9%). Wyższy był natomiast wolumen zakupu papryki (o 10%) i marchwi (o 6%). W grudniu 2012 r. zakupiono 14,8 tys. t przetworów warzywnych o wartości 15,8 mln EUR, czyli o 5% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego i o wartości wyższej o 2%. Obniżył się import mrożonek (o 34%), marynat (o 20%) i koncentratu pomidorowego (o 13%), a wzrósł: suszy (o 13%) i konserw (o 8%).

W 2012 r. eksport świeżych warzyw wyniósł 455,1 tys. t, a jego wartość 228,4 mln euro. Import wyniósł odpowiednio: 377,9 tys. t i 332,1 mln euro. Wartość importu wyższa była od wpływów z eksportu o 103,7 mln euro i zmniejszyła się w relacji do roku 2011 o 41,5 mln euro. W tym okresie sprzedano 571 tys. t przetworów warzywnych o wartości 370,2 mln euro, a zakupiono 211,1 tys. t o wartości 202,6 mln euro. Dodatnie saldo obrotów handlowych przetworami wyniosło 167,6 mln euro i zwiększyło się o 25,7 mln euro w relacji do 2011 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2011 I-XII	1,04	1,80	1,06	0,95	0,96	1,17	0,74	0,82	3,65	1,67	4,87
2012 I	0,51	1,10	0,28	0,68	0,47	-	-	-	8,20	-	5,01
II	0,51	1,06	0,33	0,80	0,51	-	-	-	6,15	-	4,73
III	0,47	1,06	0,35	0,87	0,49	-	-	-	5,45	-	5,11
IV	0,46	1,06	0,32	0,88	0,47	-	-	-	7,63	-	5,30
V	0,52	1,10	0,33	1,34	0,51	-	-	-	5,85	-	5,02
VI	0,66	1,67	0,40	2,09	0,55	-	-	-	4,12	-	4,87
VII	1,27	2,03	0,40	1,86	0,55	1,13	1,15	-	2,58	1,27	5,46
VIII	0,73	1,70	0,40	0,96	0,51	1,39	1,10	1,24	1,81	2,13	6,08
IX	0,74	1,40	0,49	0,76	0,48	1,70	1,15	1,45	2,10	1,60	5,88
X	0,64	1,28	0,52	0,74	0,50	-	-	1,55	3,07	1,76	5,77
XI	0,72	1,23	0,48	0,73	0,52	-	-	-	4,15	-	5,39
XII	0,68	1,23	0,43	0,76	0,58	-	-	-	5,26	-	5,43
2012 I-XII	0,60	1,33	0,39	0,96	0,51	1,35	1,13	1,37	4,70	1,66	5,34
2013 I	0,72	1,23	0,44	0,84	0,66	-	-	-	-	-	5,60
II	0,68	1,25	0,46	0,89	0,67	-	-	-	-	-	5,39
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2013</u> I 2013	94	102	105	106	102	x	x	x	x	x	96
<u>II 2013</u> II 2012	133	118	139	111	131	x	x	x	x	x	114

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, , a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2011 I-XII	0,89	0,76	0,35	0,32	0,68	0,70	1,54	1,07	1,24	0,54	0,35
2012 I	0,48	0,25	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
II	0,48	0,26	0,25	0,20	-	-	-	-	-	-	-
III	0,47	0,25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,46	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,54	0,29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,63	-	-	-	-	0,73	1,65	-	1,33	-	-
VIII	0,68	0,37	-	0,20	-	0,73	1,62	1,10	1,41	0,52	0,33
IX	0,69	0,39	0,25	0,23	-	0,72	1,44	0,95	-	0,50	0,33
X	0,69	0,36	0,25	0,23	-	-	1,42	0,89	-	0,60	0,33
XI	0,72	0,29	0,26	0,25	0,65	-	1,60	1,10	-	-	-
XII	0,76	0,35	0,26	0,25	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,60	0,31	0,25	0,22	0,65	0,73	1,52	0,95	1,37	0,52	0,33
2013 I	0,80	0,44	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
II	0,78	0,40	0,25	0,25	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2013</u> I 2013	98	91	100	100	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2013</u> II 2012	163	154	100	125	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemiaki
2011 I-XII	2,72	0,70	1,32	0,86	0,90	3,49	0,73	1,99	1,44	0,78	1,72	0,80	0,58
2012 I	-	-	0,89	0,23	0,34	-	0,46	-	0,74	0,26	1,36	0,33	0,24
II	-	-	1,03	0,22	0,41	-	0,64	-	0,77	0,25	1,30	0,37	0,24
III	-	-	1,05	0,20	0,36	-	0,69	-	0,83	0,23	1,88	0,33	-
IV	-	-	1,02	0,19	0,36	-	0,65	-	0,90	0,25	2,36	0,33	-
V	5,35	-	1,00	0,24	0,37	-	0,82	-	0,90	0,26	-	0,27	-
VI	3,23	0,80	1,45	0,53	-	-	1,28	-	-	0,47	-	0,25	0,53
VII	2,50	0,76	0,84	0,38	-	-	1,40	-	-	0,88	-	0,38	0,45
VIII	2,37	0,85	0,95	0,44	-	2,95	0,84	-	1,20	0,59	1,90	0,34	0,30
IX	2,65	0,93	0,91	0,43	-	2,88	0,62	-	0,90	0,45	1,38	0,33	0,28
X	3,34	-	0,78	0,40	-	3,02	0,61	-	0,80	0,43	1,20	0,33	0,29
XI	-	-	0,61	0,38	0,42	3,20	0,59	1,30	0,84	0,43	1,20	0,33	0,34
XII	-	-	0,62	0,39	0,45	-	0,58	1,30	0,95	0,50	-	0,35	0,48
2012 I-XII	3,24	0,84	0,93	0,34	0,39	3,01	0,77	1,30	0,88	0,42	1,57	0,33	0,35
2013 I	-	-	0,66	0,38	0,54	-	0,59	1,27	0,99	0,53	1,40	0,38	0,50
II	-	-	0,63	0,38	0,64	-	0,62	1,24	0,99	0,52	1,40	0,39	0,50
Wskaźnik zmian w %													
<u>II 2013</u> I 2013	x	x	95	100	119	x	105	98	100	98	100	103	100
<u>II 2013</u> II 2012	x	x	61	173	156	x	97	x	129	208	108	105	208

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2011 X	2 301	63 343	28 035	6 302
XI	3 147	53 611	14 000	4 397
XII	2 320	39 253	10 923	3 395
2011 I-XII	37 436	509 365	200 484	70 162
2012 I	2 280	39 531	8 938	3 457
II	2 571	38 528	9 243	2 842
III	3 803	43 003	12 645	3 820
IV	2 787	32 119	8 508	2 259
V	3 202	30 813	8 245	1 686
VI	2 622	30 959	12 904	1 368
VII	1 821	39 597	17 555	10 990
VIII	3 511	54 158	19 826	12 993
IX	2 339	73 404	19 251	5 422
X	2 544	83 983	26 091	3 805
XI	2 323	57 374	47 766	3 605
XII	1 745	38 102	11 791	2 428
2012 I-XII	29 004	477 588	176 672	50 870
Wskaźnik zmian w %				
<u>XII 2012</u> XII 2011	75	97	108	72

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012												XII 2012 XII 2011 (%)
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII									
Warzywa	30718	31433	414376	30083	31553	33970	33802	48340	36363	46040	43420	42521	44011	33097	31872	455072	101								
ogółem	10616	10588	114988	10383	9906	9564	8199	8797	8092	7694	8259	8836	9931	12640	9841	112142	93								
Cebula	2066	2220	51274	2530	3381	4131	6028	8667	6753	6166	5709	3368	2966	2616	2823	55138	127								
Kapusta	2357	3570	29344	2574	2641	1829	1637	1764	769	3340	3233	2385	1735	1574	1894	25378	53								
Marchew	344	436	13339	447	351	534	995	913	1395	3309	3087	857	588	340	551	13367	126								
Ogórki	3626	2120	74399	914	866	865	6807	18131	8479	15081	12391	12852	12106	3996	1762	94249	83								
Pomidory	750	321	16519	318	599	657	398	518	4025	4714	2109	3669	5465	757	318	23548	99								
Kalafiory																									
Przetwory																									
ogółem	53395	45106	495296	47566	53596	62517	45773	42070	42400	38456	40371	46945	53616	55737	41940	570986	93								
Susze	3260	2047	24854	2188	1998	2199	1616	2095	2161	2190	1955	2214	2878	2776	1035	25304	51								
Marynaty	4028	3264	33534	2232	2635	3267	3515	2734	2390	2550	3008	3095	3633	4586	2849	36493	87								
Konserwy	6633	6323	49030	3852	7425	10340	4810	3529	3814	4382	4083	4706	6390	7769	6274	67373	99								
-kapusta kwasz.	1448	2331	10837	1092	4273	6796	930	746	626	634	406	577	807	1179	892	18958	35								
Mrożonki	33820	28910	327424	34528	35871	40569	30687	27975	28064	24271	26298	27939	35327	34668	27577	373774	95								
Pieczarki i ich																									
przetwory	19045	20246	212660	19489	20225	23554	19143	19046	16396	15574	15576	16476	20472	21681	21816	229450	108								
Warzywa																									
ogółem	12573	12142	201044	10748	11387	14031	18992	33790	20242	22394	20089	23106	25080	14874	13704	228435	113								
Cebula	3343	3066	40251	2940	2622	2766	2436	2166	2469	2463	2617	3097	3196	3651	3135	33557	102								
Kapusta	373	312	15941	387	500	649	864	1320	1196	851	714	641	569	501	538	8729	173								
Marchew	511	819	6735	610	680	431	370	478	379	1282	796	525	390	362	508	6811	62								
Ogórki	301	411	7000	340	312	861	970	892	825	1355	1179	528	589	344	800	8976	195								
Pomidory	2860	1808	51886	884	765	930	7162	18865	7072	10308	7742	9374	10591	3571	1619	78883	90								
Kalafiory	471	153	8675	184	363	429	325	422	2127	2238	1094	1975	3209	466	248	13080	162								
Przetwory																									
ogółem	34677	28406	346224	29437	31631	36416	29921	28069	27449	25570	27382	29578	36873	38304	29550	370178	104								
Susze	3781	2755	35862	3539	3042	3285	2557	2992	2987	3032	2879	3233	4046	3708	2867	38167	104								
Marynaty	3614	2732	29009	1776	2103	2742	2969	2301	1953	2126	2512	2689	3470	4056	2569	31266	94								
Konserwy	5600	4326	44410	3269	4332	4979	4360	3473	3512	3665	3951	4513	6035	6967	5240	54297	124								
-kapusta kwasz.	686	761	5754	420	952	1233	464	401	305	398	213	353	445	668	496	6348	65								
Mrożonki	16638	14571	180495	16366	17132	19812	15173	13548	13131	11829	13201	14310	18244	17831	14721	185298	101								
Pieczarki i ich																									
przetwory	26487	28361	303316	27465	28236	33038	27987	28799	24033	23188	22504	24489	29147	31242	31240	331367	110								

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012												XII 2012	XII 2011									
	2011											2012											2012												
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII																			
Warzywa ogółem	32348	42892	473656	44856	40475	57903	50032	46986	31437	16065	7009	10867	29579	37169	377901	87																			
Cebula	2965	4475	89501	3515	3339	6029	3351	8045	12739	6798	2949	2068	3518	3965	58398	89																			
Kapusta	139	85	15774	52	207	787	2184	1757	654	8	47	2	12	37	5788	43																			
Marchew	279	393	40704	2042	3570	4962	4693	4254	5913	1046	152	184	214	419	27544	106																			
Ogórki	5046	5706	37973	6210	4346	4063	2699	1258	431	372	273	2360	4884	5050	32367	89																			
Pomidory	10244	16100	123090	16982	13525	18144	15201	15358	4136	2301	1327	836	9152	14608	112297	91																			
Papryka	4341	4349	45823	4240	4502	4835	4916	4670	3250	3629	614	783	1696	4076	41975	110																			
Czosnek	347	669	6275	137	326	439	963	831	663	614	417	164	214	220	5144	23																			
Przetwory ogółem	18612	15490	212016	14435	15967	19450	16598	18024	17600	19620	19584	17464	18582	18966	14771	211062	95																		
Mrożonki	3524	2997	39940	2980	3687	3782	3104	2943	2529	1877	3293	2535	2987	3123	1986	34827	66																		
Susze	1255	760	17976	1035	888	1458	1207	1813	1132	2474	3293	1239	1760	1570	856	18727	113																		
Marynaty	1630	1627	15830	1395	1045	1499	1565	1270	1521	909	765	1045	1390	1021	1297	14723	80																		
Konserwy	5253	3685	46102	2302	2660	5261	2375	2810	2985	3052	3955	3987	4262	5093	3986	42728	108																		
-kukurydza konserw.	3007	1923	21160	802	1119	2349	855	1072	880	858	1516	2125	1813	2068	1277	16734	66																		
Koncentrat pomid.	4963	4747	64586	4696	5205	5210	6110	6744	6917	9505	6698	6862	6195	5733	4131	74006	87																		
Warzywa ogółem	25469	35616	346231	39167	40452	55185	43620	41098	20026	10336	4797	4074	8799	25405	39188	332146	110																		
Cebula	467	578	17473	606	541	1818	619	1136	1085	605	370	329	489	707	733	9037	127																		
Kapusta	99	29	7137	31	88	343	1012	564	110	6	11	19	2	10	26	2220	92																		
Marchew	194	248	11913	505	934	1518	1314	1770	2888	441	72	100	49	160	246	9998	99																		
Ogórki	4259	3993	29721	4817	5292	4831	2201	933	189	191	80	158	1495	4132	5830	30150	146																		
Pomidory	8399	15557	114012	16940	14567	20486	16296	16592	4059	1927	1526	1086	1563	7143	14628	116815	94																		
Papryka	3980	5146	61065	5616	6842	8361	6556	8269	6579	4235	570	634	1648	4784	6528	60622	127																		
Czosnek	355	945	11030	204	513	634	1263	1234	1047	1032	765	323	375	371	400	8160	42																		
Przetwory ogółem	18239	15564	204327	14915	14460	19523	16252	17361	16746	17624	17042	16732	17771	18363	15811	202603	102																		
Mrożonki	2730	2474	30671	2461	2248	2828	2413	2477	2014	1524	2179	2085	2455	2433	1662	26777	67																		
Susze	2663	2117	35286	2660	1945	3466	2973	2796	2290	2948	2734	2014	2563	2128	2000	30517	94																		
Marynaty	1578	1505	15248	1465	968	1299	1396	1167	1374	901	755	1067	1225	1082	1286	13985	85																		
Konserwy	5835	4456	52238	2981	3314	5900	3166	3628	3780	3826	5075	4795	5161	6267	5072	52965	114																		
-kukurydza konserw.	2776	1798	19241	772	1094	2298	997	1091	918	898	1631	2296	1978	2264	1436	17673	80																		
Koncentrat pomid.	3568	3374	46788	3349	3769	3833	4248	5044	5015	6722	4876	4784	4558	4331	3677	54207	109																		

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2011 XI	0,32	0,18	0,22	0,90	0,79	0,63	1,42	0,76	0,46	0,48
XII	0,29	0,14	0,23	0,98	0,86	0,48	1,43	0,75	0,29	0,49
2011 I-XII	0,36	0,26	0,24	0,79	0,82	0,62	1,43	0,78	0,59	0,52
2012 I	0,28	0,15	0,24	0,76	0,97	0,58	1,45	0,70	0,38	0,45
II	0,26	0,15	0,26	0,89	0,88	0,60	1,43	0,74	0,22	0,45
III	0,29	0,16	0,24	1,61	1,08	0,65	1,47	0,75	0,18	0,42
IV	0,30	0,14	0,22	0,97	1,05	0,82	1,48	0,77	0,50	0,47
V	0,25	0,15	0,27	0,98	1,04	0,81	1,52	0,75	0,54	0,50
VI	0,31	0,18	0,49	0,59	0,84	0,53	1,47	0,78	0,49	0,44
VII	0,32	0,14	0,38	0,40	0,69	0,47	1,50	0,77	0,63	0,47
VIII	0,32	0,13	0,25	0,38	0,63	0,52	1,48	0,79	0,52	0,49
IX	0,35	0,19	0,22	0,62	0,73	0,54	1,51	0,79	0,61	0,49
X	0,32	0,19	0,22	1,00	0,87	0,59	1,43	0,82	0,55	0,50
XI	0,29	0,19	0,23	1,01	0,89	0,62	1,47	0,76	0,57	0,50
XII	0,32	0,19	0,27	1,45	0,92	0,78	1,47	0,77	0,56	0,48
2012 I-XII	0,30	0,16	0,27	0,89	0,88	0,63	1,47	0,77	0,48	0,47
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	110	100	117	144	103	126	100	101	98	96
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	110	136	117	148	107	163	103	103	193	98

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2011 X	0,50	0,50	0,68	0,52	4,33	0,96	4,42	2,70	2,47
XI	0,47	0,38	0,71	0,58	-	-	5,50	4,01	-
XII	0,46	0,29	0,69	0,59	-	-	8,89	5,16	-
2011 I-XII	1,10	1,22	1,08	1,11	2,63	0,98	3,61	4,58	2,05
2012 I	0,44	0,30	0,70	0,59	-	-	10,00	-	-
II	0,45	0,33	0,80	0,66	-	-	11,61	-	-
III	0,44	0,33	0,82	0,64	-	-	6,63	-	-
IV	0,44	0,33	0,77	0,61	-	-	4,87	8,29	-
V	0,47	0,37	1,05	0,59	3,74	-	5,16	5,94	-
VI	0,78	0,44	1,89	0,74	2,17	-	1,73	4,07	2,31
VII	1,03	0,44	1,63	0,63	1,39	2,50	1,23	2,63	1,54
VIII	0,88	0,45	1,23	0,65	2,22	1,90	1,38	1,89	2,60
IX	0,67	0,47	0,90	0,61	2,18	1,54	2,12	1,97	1,97
X	0,67	0,42	0,75	0,62	3,75	1,89	3,66	2,67	1,73
XI	0,68	0,48	0,78	0,64	-	-	5,52	3,39	-
XII	0,73	0,51	0,81	0,69	-	-	6,60	4,63	-
2011 I-XII	0,64	0,41	1,01	0,64	2,58	1,96	5,04	3,94	2,03
I	0,72	0,53	0,84	0,68	-	-	12,00	-	-
II	0,72	0,49	0,86	0,67	-	-	11,50	18,00	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>II 2013</u> <u>I 2012</u>	100	92	102	99	x	x	96	x	x
<u>II 2013</u> <u>II 2012</u>	160	148	108	102	x	x	99	x	x

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2011 XI	3,12	12,27	3,41	3,83	3,71	6,71	1,90
XII	3,11	12,23	3,40	3,74	3,66	6,73	1,88
2011 I-XII	3,13	12,27	3,53	3,95	3,61	6,64	1,86
2012 I	3,23	11,74	3,40	3,76	3,69	6,48	1,93
II	3,27	11,83	3,37	3,71	3,65	6,53	1,96
III	3,24	11,93	3,34	3,64	3,63	6,50	2,00
IV	3,26	11,99	3,37	3,62	3,60	6,56	2,00
V	3,24	12,12	3,41	3,58	3,60	6,61	2,02
VI	3,19	12,47	3,42	3,57	3,52	6,59	2,01
VII	3,20	12,49	3,40	3,48	3,53	6,65	2,00
VIII	3,19	12,52	3,42	3,45	3,49	6,66	2,00
IX	3,24	12,44	3,30	3,40	3,63	6,62	1,98
X	3,27	12,43	3,32	3,42	3,66	6,61	1,96
XI	3,33	12,43	3,39	3,50	3,68	6,69	1,97
XII	3,30	12,44	3,31	3,39	3,63	6,68	1,97
2012 I-XII	3,25	12,24	3,37	3,54	3,61	6,60	1,98
Wskaźnik zmian w %							
<u>XII 2012</u> XI 2012	99	100	98	97	99	100	100
<u>XII 2012</u> XII 2011	106	102	97	91	99	99	105

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły*	Pieczarki
2011 XI	1,41	0,76	1,51	1,32	2,99	4,05	6,93	5,31	-	4,28	7,16
XII	1,40	0,76	1,50	1,30	2,93	4,03	-	6,66	-	5,16	7,67
2011 I-XII	2,24	1,94	2,05	1,94	4,83	5,45	9,29	5,59	3,08	4,78	7,11
2012 I	1,38	0,74	1,55	1,29	2,88	4,18	10,60	8,07	-	6,00	7,63
II	1,38	0,74	1,70	1,32	2,95	4,65	11,15	8,02	-	6,56	7,41
III	1,36	0,75	1,89	1,33	3,01	5,78	12,67	8,35	-	6,56	7,55
IV	1,34	0,77	2,01	1,33	3,10	6,26	11,58	8,83	-	5,88	7,63
V	1,34	0,79	2,30	1,37	3,41	6,75	11,99	7,85	-	5,65	7,42
VI	1,87	0,94	3,54	1,95	4,14	7,97	14,87	5,96	3,97	3,97	7,34
VII	2,39	2,12*	3,40	1,81	4,60	7,47	9,83	4,25	2,67	2,73	7,57
VIII	1,99	2,16*	2,22	1,52	4,21	6,17	5,67	3,68	2,41	3,23	7,81
IX	1,63	1,05	1,79	1,38	3,70	4,98	4,50	3,47	2,97	3,03	7,73
X	1,44	1,02	1,62	1,32	3,43	4,43	4,55	4,59	4,41	3,00	7,60
XI	1,45	1,03	1,61	1,32	3,30	4,24	6,96	5,05	-	3,73	7,48
XII	1,48	1,06	1,59	1,35	3,22	4,36	9,30	6,48	-	4,74	7,85
2012 I-XII	1,59	0,89	2,10	1,44	3,50	5,60	9,47	6,22	3,29	4,59	7,59
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2012</u> XI 2012	102	103	99	102	98	103	134	128	x	127	105
<u>XII 2012</u> XII 2011	106	139	106	104	110	108	x	97	x	92	102

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2011 XI	5,58	14,35	7,88	9,30	8,16	9,90	3,83	5,93	8,94	4,22
XII	5,50	14,15	7,88	9,42	8,30	9,90	3,82	5,75	8,49	4,23
2011 I-XII	5,53	14,10	7,63	9,25	8,05	9,82	3,84	5,89	8,78	4,27
2012 I	5,61	14,25	7,92	9,50	8,32	9,90	3,82	5,93	8,83	4,24
II	5,62	14,35	7,96	9,54	8,30	9,90	3,81	6,03	8,97	4,20
III	5,60	14,30	8,00	9,52	8,34	9,95	3,83	6,00	9,09	4,21
IV	5,52	14,25	7,90	9,50	8,32	9,95	3,82	5,98	8,80	4,21
V	5,56	14,50	7,98	9,52	8,38	9,95	3,82	6,05	9,14	4,20
VI	5,57	14,65	8,10	9,50	8,42	10,00	3,85	6,08	9,17	4,22
VII	5,58	14,75	8,18	9,50	8,36	10,15	3,85	6,08	9,20	4,21
VIII	5,61	14,80	8,18	9,50	8,38	10,15	3,85	6,08	9,17	4,21
IX	5,62	14,75	8,14	9,44	8,40	10,20	3,86	6,18	9,17	4,18
X	5,57	14,55	8,18	9,38	8,36	10,30	3,85	6,20	9,29	4,12
XI	5,62	14,50	8,32	9,34	8,42	10,25	3,88	6,13	9,14	4,18
XII	5,51	14,55	8,32	9,38	8,38	10,40	3,86	6,08	8,97	4,19
2012 I-XII	5,58	14,50	8,10	9,46	8,36	10,10	3,84	6,08	9,09	4,20
Wskaźnik zmian w %										
XII 2012 XI 2012	98	100	100	100	100	101	99	99	98	100
XII 2012 XII 2011	100	103	106	100	101	105	101	106	106	99

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

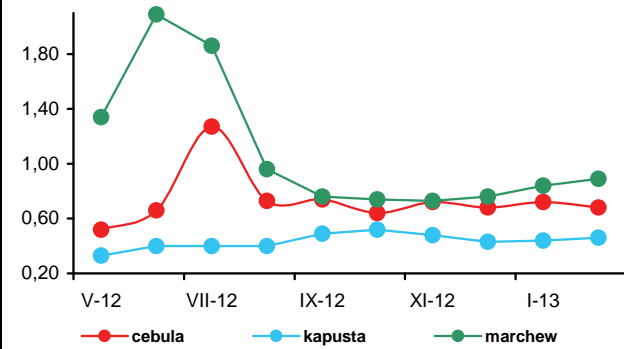
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

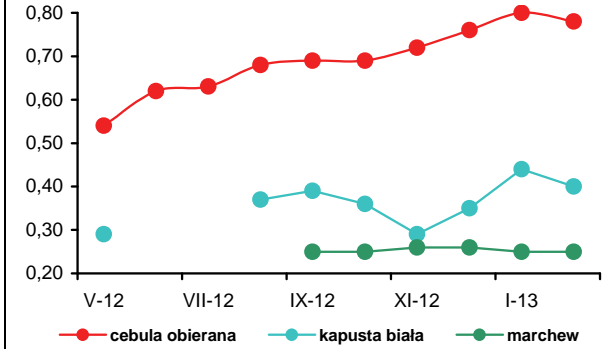
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2011 VI	63	68	45	34	29	45
VII	58	59	39	29	35	48
VIII	41	61	40	30	40	50
IX	45	68	39	31	48	-
X	44	67	40	32	-	-
XI	42	57	38	29	-	-
XII	48	55	39	30	-	-
2012 I	51	58	42	32	-	-
II	54	50	44	38	-	-
III	44	45	40	39	-	-
IV	54	42	38	41	44	48
V	49	38	45	45	48	54
VI	42	45	54	48	42	58
VII	48	48	62	45	54	61
VIII	54	68	68	49	49	59
IX	49	58	62	48	-	-
X	52	64	48	45	-	-
XI	48	68	49	44	-	-
XII	51	72	55	46	-	-
2013 I	54	75	48	44	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

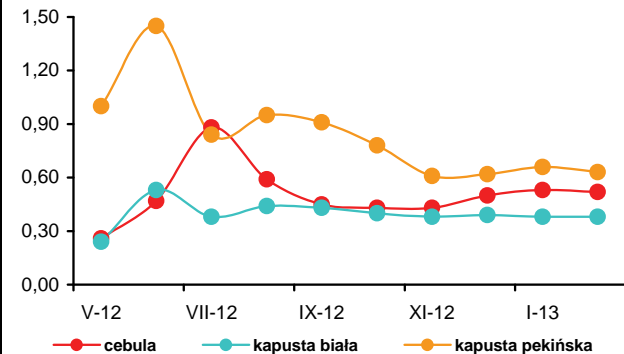
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

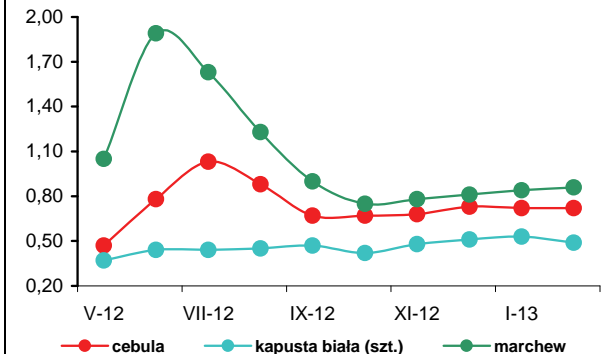
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

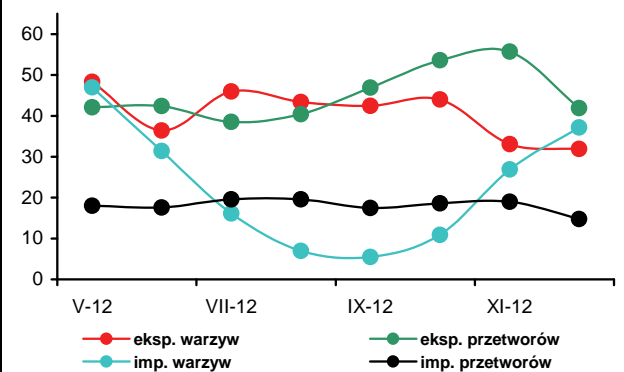
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

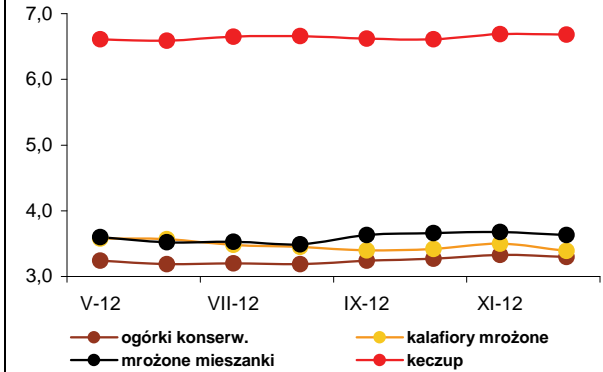
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

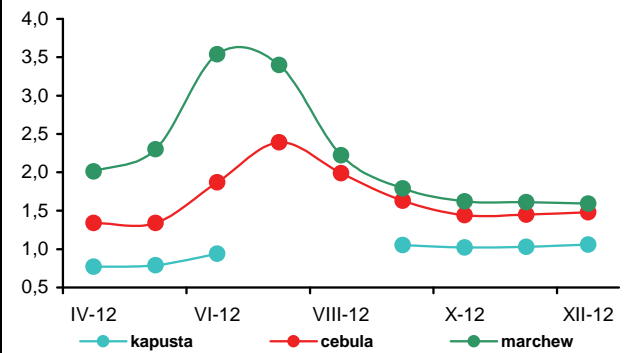
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

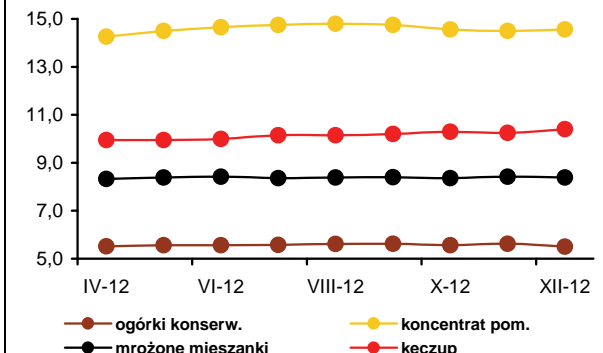
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Bożena Nosecka

Irena Strojewska

W lutym 2013 r. średnie ceny jabłek na rynkach hurtowych były o 10% niższe niż w lutym roku poprzedniego, w skupie na eksport obniżyły się o 16%, oferowane przez spółdzielnie ogrodnicze o 15%, a płacone przez zakłady przetwórcze o 46%. Ceny gruszek płacone producentom były wyższe od 18% (w hurcie) do 43% (w skupie na eksport). Na rynkach hurtowych droższe niż w lutym 2012 r. były cytryny (o 23%), mandarynki (o 9%) i pomarańcze (o 3%). Potaniały natomiast banany (o 12%), a także winogrona (o 18%). W lutym br. w porównaniu do stycznia 2013 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych, skupu w spółdzielniach ogrodniczych i płacone przez firmy eksportowe wzrosły odpowiednio o 3, 5 i 4%, a nie zmieniły się w skupie do przetwórstwa. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny mandarynek (o 9%) oraz bananów (o 2%). Tańsze o 19% były winogrona i o 4% pomarańcze i cytryny.

W 2012 r. w relacji do 2011 r. średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów wzrosły o 1,8%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 4,3%. Ceny owoców strefy umiarkowanej zmniejszyły się o 3,5%. Owoce południowe podrożały o 7,4%, a przetwory owocowe (bez owoców suszonych) o 7,5%. O obniżeniu cen owoców strefy umiarkowanej zdecydował spadek cen jabłek (o 15,8%) i gruszek (o 3,0%). Ceny pozostałych owoców były wyższe: wiśni i czereśni oraz pozostałych owoców pestkowych o 8,5%, śliwek o 7,9%, a orzechów i owoców jagodowych o 2,8%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w grudniu 2012 r. w relacji do grudnia roku poprzedniego obniżyła się o 3% do 36,4 tys. ton. Niższa była produkcja soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-

-warzywnych (o 10%), a także wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 2%). Produkcja soków zagęszczonych zmniejszyła się o 10%, kompotów i owoców pasteryzowanych o 9%, a dżemów o 3,0%. Produkcja owoców mrożonych wzrosła o 9%. W całym 2012 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w relacji do 2011r. o 8% do 408,7 tys. ton. Najbardziej obniżyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z owoców cytrusowych (o 11%). Produkcja soków zagęszczonych wzrosła o 79%, owoców mrożonych o 3%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 2%. Obniżyła się natomiast produkcja dżemów (o 1%). Średnie ceny zbytu wszystkich objętych analizą soków były w grudniu 2012 r. wyższe niż w grudniu 2011 r., w tym najbardziej (o 12%) wzrosły ceny soku jabłkowego. Potaniały natomiast dżemy produkowane z czarnych porzeczek (o 10%) i z truskawek (o 1%).

W grudniu 2012 r. rozmiary eksportu owoców świeżych były o 40%, a przetworów owocowych o 13% wyższe niż w grudniu roku poprzedniego. O wzroście eksportu owoców świeżych zdecydowało zwiększenie sprzedaży jabłek (o 46%). W grupie przetworów owocowych najbardziej zwiększył się eksport mrożonych owoców (o 20%), a także zagęszczonego soku jabłkowego (o 18%). W wyniku wzrostu przeciętnych cen eksportowych wpływy z eksportu owoców świeżych i przetworzonych zwiększyły się bardziej niż wolumenu sprzedaży. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów zwiększyły się w relacji do grudnia 2011 r. o 34% do 133,4 mln euro. Niższy był wolumen importu owoców świeżych (o 10%). Decydujące było zmniejszenie przywozu owoców cytrusowych (spadek o 14%). Przywóz owocowych przetworów obniżył się o 4%. Niższy był import zagęszczonych soków pomarańczowych (o 19%), puszkowanych ananasów (o 22%), a także dżemów (o 27%). Łączna wartość importu owoców i ich przetworów zmniejszyła się o 3% do 126,8 mln euro. Dodatnie saldo obrotów owocami i ich przetworami wyniosło 6,6 mln euro wobec ujemnego w wysokości 30,7 mln euro w grudniu 2011 r. W 2012 r. dodatnie saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 400,5 mln euro, wobec 14,7 mln euro w roku poprzednim. Wzrost salda spowodowany był zwiększeniem o 29% wartości eksportu do 1761,2 mln euro przy wzroście wartości importu o 1% do 1360,7 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2011 I-XII	1,86	2,58	3,93	2,69^a	3,71	2,35	2,01^a
2012 I	1,40	2,34	-	-	-	-	-
II	1,47	2,52	-	-	-	-	-
III	1,52	2,64	-	-	-	-	-
IV	1,62	3,07	-	-	-	-	-
V	1,65	-	-	-	-	-	-
VI	2,17	-	5,42	-	-	-	-
VII	1,97	-	7,65	3,67	5,94	2,60	3,16
VIII	1,59	2,02	-	-	6,68	3,16	2,06
IX	1,45	1,92	-	-	-	3,01	2,42
X	1,35	1,98	-	-	-	-	3,05
XI	1,31	2,56	-	-	-	-	-
XII	1,12	2,93	-	-	-	-	-
2012 I-XII	1,55	2,45	5,79^a	3,67	6,31	2,92	2,52^a
2013 I	1,20	2,72	-	-	-	-	-
II	1,25	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>II 2013</u> I 2013	104	x	x	x	x	x	x
<u>II 2013</u> II 2012	85	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2011 I-XII	0,57	4,01^a	3,22^a	1,62^a	4,17^a	2,28^a	0,77^a	2,46^a	1,87^a	1,00^a
2012 I	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,67	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,66	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,65	4,65	3,71	1,35	1,98	2,42	-	-	-	-
VII	0,43	4,20	-	1,52	1,68	2,26	-	3,09	2,88	-
VIII	0,39	-	-	-	-	2,57	0,88	-	-	1,73
IX	0,37	-	-	-	-	3,23	1,21	-	-	2,28
X	0,39	-	-	-	-	3,63	-	-	-	-
XI	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012 I-XII	0,53	4,55^a	3,71^a	1,48^a	1,74^a	2,34^a	1,01^a	3,09^a	2,88^a	2,04^a
2013 I	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,35	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>II 2013</u> I 2013	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2013</u> II 2012	54	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukasówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2012 I	1,15	1,68	1,55	1,12	1,08	1,08	1,09	2,12	2,07	-	-	-
II	1,36	1,90	1,73	1,33	1,24	1,25	1,25	2,80	-	-	-	-
III ^a	1,43	1,91	1,84	1,42	1,36	1,36	1,36	2,25	-	-	-	-
IV ^a	1,36	1,88	1,73	1,33	1,27	1,27	1,26	-	-	-	-	-
V ^a	1,42	1,93	1,77	1,43	1,38	1,38	1,39	-	-	-	-	-
VI ^a	1,93	2,23	2,13	2,01	1,87	1,89	1,91	-	-	7,29	6,50	-
VII	2,04	2,20	2,18	2,09	2,02	2,15	2,01	-	-	4,78	6,25	-
VIII	1,09	-	-	-	-	-	-	2,01	-	-	-	-
IX	0,84	1,26	-	1,0	0,91	0,91	0,89	1,91	2,01	-	-	2,46
X	0,88	1,35	1,07	0,91	0,85	0,84	0,85	2,00	2,00	-	-	2,85
XI	0,92	1,58	1,35	0,90	0,83	0,83	0,83	2,33	2,14	-	-	-
XII	1,00	1,67	1,52	0,93	0,87	0,90	0,88	2,93	2,80	-	-	-
2012 I-XII	1,29	1,78	1,69	1,32	1,24	1,26	1,25	2,29	2,20	6,04	6,38	2,66
2013 I	1,09	1,80	1,58	0,94	0,91	0,93	0,94	3,34	3,10	-	-	-
II	1,14	2,00	1,83	1,09	0,94	0,95	0,98	4,00	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>II 2013</u> <u>I 2013</u>	105	111	116	116	103	102	104	120	x	x	x	x
<u>II 2013</u> <u>II 2012</u>	84	105	106	82	76	76	78	143	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2011 XII	6 321	10 915	20 098	15 439	10 231	3 410	4 776
2011 I-XII	77 228	108 923	257 353	149 686	302 807	51 569	60 369
2012 I	4 574	6 477	18 002	3 299	12 101	3 971	4 889
II	4 451	6 190	19 503	2 128	10 520	4 439	4 968
III	6 572	10 604	21 101	6 878	9 454	5 579	5 905
IV	6 440	9 003	19 593	3 783	8 744	4 111	5 061
V	6 904	8 518	11 386	9 930	11 331	5 112	5 417
VI	6 422	7 842	17 260	9 660	57 517	4 837	4 860
VII	4 475	5 566	18 664	15 447	93 908	4 333	6 279
VIII	6 798	8 368	23 949	34 868	52 096	4 323	4 793
IX	7 606	7 007	23 306	52 897	20 200	3 496	4 714
X	8 613	7 457	21 528	72 339	13 144	4 168	5 072
XI	7 297	8 817	21 996	55 036	12 542	3 510	5 328
XII	7 581	10 737	18 058	13 853	11 111	3 304	4 366
2012 I-XII	77 733	96 586	234 346	280 118	312 668	51 183	61 652
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	104	122	82	25	89	94	82
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	120	98	90	90	109	97	91

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszególnienie	2011												2012*												XII 2012	XII 2011
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	(%)									
Owoce świeże	71 204	93 127	776 358	130 328	154 540	147 999	118 009	118 474	62 691	65 068	45 598	61 121	96 426	124 455	130 741	1 255 450		140								
Jabłka	49 867	63 614	533 585	108 755	135 555	132 304	103 891	102 492	37 509	14 707	15 552	35 499	74 783	96 823	93 165	951 036		146								
Gruszki	4 836	3 255	25 228	2 675	2 924	2 417	3 540	2 456	818	421	1 894	6 967	6 149	5 432	3 354	39 047		103								
Truskawki	30	5	14 293	89	23	199	238	476	8 059	1 710	400	147	59	13	121	11 534		2420								
Śliwki	13	13	9 535	1	11	57	44	17	198	892	2 121	3 023	1 081	174	66	7 685		505								
Maliny	142	42	17 461	229	90	149	152	153	775	4 551	4 139	4 309	1 566	291	286	16 690		682								
Wiśnie	-	86	6 318	24	2	10	29	28	790	7 959	661	86	12	6	2	9 609		3								
Przetwory owocowe	64 845	44 494	641 448	50 632	51 115	61 352	54 378	53 588	61 333	72 389	68 491	72 191	82 506	76 722	50 422	755 119		113								
Zagęszczony sok jabłkowy	24 523	14 600	165 102	13 916	14 785	19 224	15 916	16 115	17 746	15 597	16 172	21 874	36 018	30 342	17 288	234 994		118								
Truskawki w puszkach	477	657	7 761	368	637	589	463	700	1 003	567	503	522	529	471	459	6 810		70								
Wiśnie w puszkach	359	336	4 892	257	326	490	360	545	367	738	655	296	602	362	332	5 329		99								
Dżemy	2 632	2 262	27 869	2 101	2 379	2 468	2 125	2 607	2 685	2 351	2 338	2 577	2 824	2 609	2 085	29 149		92								
Mrożonki	19 140	14 279	265 244	19 681	20 366	24 393	21 074	21 257	26 457	35 778	33 497	31 725	28 532	25 217	17 185	305 162		120								
Owoce świeże	29 399	37 743	396 390	49 415	57 935	60 241	50 859	56 255	46 090	58 189	40 532	35 498	42 763	56 336	62 713	616 827		166								
Jabłka	15 114	18 967	201 361	35 399	45 907	48 382	39 115	40 708	17 848	7 617	5 548	10 123	22 674	31 154	31 753	336 229		167								
Gruszki	2 361	1 684	14 206	1 505	1 658	1 406	2 105	1 713	644	349	1 188	4 268	3 874	3 880	2 669	25 259		159								
Truskawki	65	15	17 832	131	33	333	420	874	11 221	2 507	607	224	103	37	195	16 684		1297								
Śliwki	11	17	6 028	1	10	56	57	28	200	714	1 603	2 380	912	143	65	6 171		384								
Maliny	233	80	15 178	312	167	217	251	210	618	3 045	3 560	4 353	1 699	540	509	15 483		637								
Wiśnie	-	117	5 899	18	7	12	49	37	879	8 505	741	79	14	17	6	10 365		5								
Przetwory owocowe	99 072	62 018	970 433	74 990	76 497	89 842	84 149	83 554	103 296	110 405	109 961	109 892	122 194	108 829	70 722	1 144 332		114								
Zagęszczony sok jabłkowy	38 183	20 329	264 004	21 091	22 711	29 897	24 738	24 725	26 563	24 807	24 688	31 816	50 326	43 343	25 165	349 870		124								
Truskawki w puszkach	714	1 013	11 527	600	974	947	800	1 235	1 519	931	817	856	1 015	801	753	11 247		74								
Wiśnie w puszkach	558	494	6 634	382	539	695	519	782	509	949	1 022	498	924	566	563	7 948		114								
Dżemy	4 652	3 690	46 261	3 714	3 878	4 458	3 873	4 667	4 584	3 788	3 992	4 378	4 962	4 320	3 444	50 059		93								
Mrożonki	27 433	20 187	357 634	27 811	26 364	32 145	29 781	30 465	37 316	48 795	48 917	44 659	39 980	34 172	22 630	423 035		112								

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2011												2012*												$\frac{XII\ 2012}{XII\ 2011}$ (%)
	2011		2011		2011		2011		2011		2011		2011		2011		2011		2011						
	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	XI	XII	I-XII	XI	XII				
Owoce świeże	104 356	129 033	1 269 862	105 350	105 458	93 399	87 941	90 293	87 194	119 991	115 201	85 455	91 290	95 186	115 952	1 192 710	91 290	115 952	1 192 710	91 290	115 952				
Banany	23 816	17 126	231 866	15 787	14 369	17 875	18 713	21 239	19 599	21 325	18 402	12 419	20 024	22 575	18 918	221 245	20 024	18 918	221 245	20 024	18 918				
Owoce cytrusowe	50 403	88 096	466 935	70 455	65 000	43 930	37 655	25 821	12 766	9 551	8 672	11 686	25 684	42 766	75 863	429 850	25 684	75 863	429 850	25 684	75 863				
Brzoskwinie i nekt.	248	299	109 891	144	166	154	67	1 020	11 567	36 734	32 097	16 213	3 463	559	354	102 537	3 463	354	102 537	3 463	354				
Winoogrona	8 200	3 594	85 509	1 899	2 721	6 490	5 223	4 537	1 210	4 569	14 633	15 816	15 667	8 881	3 348	84 993	15 667	3 348	84 993	15 667	3 348				
Arbuzy	296	648	98 992	391	500	1 353	2 943	12 973	19 231	28 874	21 510	3 854	835	485	485	93 434	835	485	93 434	835	485				
Jabłka	2 232	1 645	65 302	1 853	4 818	3 227	3 182	4 932	6 527	2 629	1 605	8 953	7 749	2 546	1 522	49 545	7 749	1 522	49 545	7 749	1 522				
Przetwory razem	26 912	26 763	300 945	18 459	20 173	27 594	21 320	23 532	21 585	23 138	25 673	29 191	31 144	29 455	25 705	296 969	31 144	25 705	296 969	31 144	25 705				
Soki zagęszczone	10 717	10 719	117 600	6 838	8 762	10 180	9 100	11 340	10 280	8 337	11 207	14 467	15 101	12 642	11 247	129 500	15 101	11 247	129 500	15 101	11 247				
-sok pomarańczowy	2 646	2 981	29 536	2 511	2 195	2 587	2 157	2 562	2 092	1 895	1 476	1 623	2 074	2 605	2 400	26 177	2 074	2 400	26 177	2 074	2 400				
Mrożonki	2 926	2 916	41 569	2 686	2 350	3 194	2 903	2 942	3 034	5 732	5 252	4 954	4 340	3 421	3 065	43 873	4 340	3 065	43 873	4 340	3 065				
Susze	2 356	1 068	14 760	1 216	1 102	1 126	538	733	868	1 365	1 304	1 513	2 515	1 574	1 407	15 262	2 515	1 407	15 262	2 515	1 407				
Dżemy	621	515	7 772	725	681	652	519	551	739	768	433	664	560	745	375	7 413	560	375	7 413	560	375				
Przetwory puszkow.	9 982	11 290	116 405	6 781	7 047	12 109	8 086	7 741	6 467	6 764	7 333	7 352	8 357	10 842	9 432	98 309	8 357	9 432	98 309	8 357	9 432				
-ananasy	1 537	1 771	18 710	944	960	3 322	1 229	1 027	766	1 142	916	1 275	1 319	1 943	1 386	16 229	1 319	1 386	16 229	1 319	1 386				
-brzoskwinie	4 414	3 248	31 790	1 297	1 573	3 293	1 945	1 753	1 484	1 439	1 573	1 420	2 429	3 178	3 235	24 618	2 429	3 235	24 618	2 429	3 235				
Owoce świeże	78 012	83 088	896 276	66 297	71 012	74 154	71 925	73 554	66 297	77 443	77 698	68 070	77 175	79 329	87 882	890 835	77 175	87 882	890 835	77 175	87 882				
Banany	11 573	8 267	131 152	8 510	10 379	12 747	13 238	13 179	11 250	7 574	9 554	8 305	12 456	13 663	11 892	132 747	12 456	11 892	132 747	12 456	11 892				
Owoce cytrusowe	29 697	46 818	273 875	36 632	33 938	24 752	22 248	16 955	9 705	8 572	7 733	10 368	20 436	29 369	47 578	268 286	20 436	47 578	268 286	20 436	47 578				
Brzoskwinie i nekt.	137	183	73 082	106	149	201	79	1 330	10 264	26 813	22 606	11 358	2 602	437	363	76 308	2 602	363	76 308	2 602	363				
Winoogrona	9 796	5 475	93 957	3 652	3 946	9 038	8 305	7 639	2 352	5 207	12 394	13 057	15 400	10 331	5 630	96 950	15 400	5 630	96 950	15 400	5 630				
Arbuzy	147	340	25 967	292	325	924	1 796	5 993	6 301	6 041	3 946	870	332	288	337	27 445	332	288	27 445	332	288				
Jabłka	1 161	1 014	37 531	1 062	2 441	2 024	2 098	2 809	4 243	2 074	816	1 318	1 253	766	876	21 780	1 253	766	21 780	1 253	766				
Przetwory razem	40 929	47 326	455 817	30 393	30 929	39 898	34 658	37 559	34 027	38 209	44 687	48 131	46 775	45 658	38 909	469 833	46 775	45 658	469 833	46 775	45 658				
Soki zagęszczone	15 997	17 114	171 718	10 339	11 859	13 506	12 811	16 237	13 846	11 327	17 805	19 460	17 628	15 324	14 753	174 894	17 628	14 753	174 894	17 628	14 753				
-sok pomarańczowy	5 412	6 205	54 370	4 290	4 064	5 162	4 244	5 617	4 288	3 809	2 920	3 119	3 704	4 619	4 223	50 059	3 704	4 223	50 059	3 704	4 223				
Mrożonki	5 450	4 645	74 075	3 912	3 678	4 951	4 651	4 572	4 774	11 376	9 559	7 680	6 743	6 133	5 253	73 282	6 743	5 253	73 282	6 743	5 253				
Susze	5 030	2 187	31 202	2 633	2 409	2 400	1 622	1 801	1 984	2 573	2 517	3 071	5 079	3 428	3 228	32 744	5 079	3 428	32 744	5 079	3 428				
Dżemy	1 102	965	13 394	1 236	1 231	1 170	965	1 055	1 338	1 189	964	1 159	1 125	1 364	709	13 504	1 125	1 364	13 504	1 125	1 364				
Przetwory puszkow.	12 890	22 048	161 384	11 938	11 426	17 475	14 378	13 669	11 785	11 499	13 659	16 387	15 774	19 037	14 689	171 747	15 774	14 689	171 747	15 774	14 689				
-ananasy	1 360	1 522	16 424	913	844	2 782	1 038	914	706	1 020	806	1 133	1 240	1 240	1 240	14 357	1 133	1 240	14 357	1 133	1 240				
-brzoskwinie	3 474	2 553	21 906	983	1 212	2 614	1 615	1 461	1 140	1 187	1 208	1 167	1 890	2 522	2 522	19 522	1 890	2 522	19 522	1 890	2 522				

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGZ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2011 XII	0,30	0,52	2,86	1,51	1,91	1,05	1,50	1,10	1,33	1,54	1,46
2011 I-XII	0,38	0,56	1,25	1,33	0,87	0,91	1,39	1,22	1,57	1,49	1,39
2012 I	0,33	0,56	1,47	1,31	1,37	0,77	1,51	1,22	1,52	1,63	1,49
II	0,34	0,57	1,48	1,45	1,84	3,91	1,48	1,11	1,54	1,53	1,65
III	0,37	0,58	1,68		1,46	1,25	1,53	1,09	1,56	1,61	1,42
IV	0,38	0,59	1,76		1,65	1,68	1,57	1,30	1,55	1,73	1,44
V	0,40	0,70	1,83		1,37	1,31	1,65	1,27	1,53	1,76	1,43
VI	0,48	0,79	1,39	0,93	0,80	1,11	1,50	1,28	1,50	1,52	1,39
VII	0,52	0,83	1,47	0,56	0,67	1,07	1,62	1,39	1,59	1,64	1,29
VIII	0,36	0,63	1,52	0,54	0,86	1,12	1,67	1,56	1,53	1,62	1,56
IX	0,29	0,61	1,52	1,19	1,01	0,92	1,71	1,64	1,45	1,64	1,68
X	0,30	0,63	1,75	0,68	1,09	1,20	1,54	1,53	1,40	1,92	1,54
XI	0,32	0,71	2,78	0,75	1,85	2,89	1,59	1,44	1,43	1,70	1,57
XII	0,34	0,80	1,61	0,97	1,78	2,70	1,52	1,25	1,46	1,64	1,70
2012 I-XII	0,37	0,67	1,69	0,93	1,31	1,66	1,57	1,34	1,50	1,66	1,51
Wskaźniki zmian cen (%)											
XII 2012 / XI 2012	106	113	58	129	96	93	96	87	102	96	108
XII 2012 / XII 2011	113	154	56	64	93	257	101	114	110	106	116

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2011 I-XII	2,02	1,93	1,91	1,92	1,86	3,21	10,29	4,66	11,1	2,81	3,75	3,84	4,76	3,95	8,18
2012 I	1,54	1,52	1,57	1,59	1,54	2,77	-	-	-	-	3,95	3,71	4,21	3,82	14,16
II	1,64	1,60	1,65	1,60	1,65	2,95	-	-	-	-	4,77	3,58	4,35	3,55	13,11
III	1,76	1,69	1,79	1,82	1,69	2,92	-	-	-	-	4,85	3,61	4,44	3,66	11,16
IV	1,84	1,78	1,88	1,90	1,88	3,08	-	-	-	-	4,85	3,78	4,62	3,77	9,88
V	1,87	1,80	1,90	1,88	1,80	3,65	-	-	8,75	-	4,65	4,66	4,51	3,79	9,72
VI	2,25	2,10	2,18	2,20	2,10	3,34	6,25	-	8,44	-	4,37	5,72	6,13	4,13	11,07
VII	2,48	-	-	-	-	2,80	6,88	4,41	6,60	4,06	3,57	5,80	6,96	4,89	10,60
VIII	2,30	-	-	-	-	3,00	8,95	-	-	2,85	3,47	5,88	7,00	5,11	7,80
IX	1,46	1,55	1,58	1,49	1,42	2,81	10,21	-	-	-	4,24	5,86	7,39	4,91	6,48
X	1,36	1,48	1,42	1,38	1,42	2,75	11,30	-	-	5,13	4,36	5,58	6,75	4,92	6,34
XI	1,32	1,46	1,40	1,35	1,39	2,95	13,25	-	-	-	4,06	5,08	5,44	4,92	6,68
XII	1,42	1,48	1,44	1,38	1,40	3,04	-	-	-	-	4,08	4,77	4,45	4,10	9,35
2012 I-XII	1,77	1,65	1,68	1,66	1,63	3,01	9,47	4,40	7,93	4,01	4,27	4,84	5,52	4,30	9,70
2013 I	1,43	1,45	1,46	1,47	1,45	3,41	-	-	-	-	4,13	4,58	4,32	3,85	13,31
II	1,47	1,46	1,47	1,47	1,48	3,49	-	-	-	-	4,20	4,40	4,72	3,70	10,81
Wskaźniki zmian cen (%)															
II 2013 / I 2013	103	101	101	100	102	102	x	x	x	x	102	96	109	96	81
II 2013 / II 2012	90	91	89	92	90	118	x	x	x	x	88	123	109	104	82

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące		Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2011	XI	8,30	-	8,90	1,92	2,29
	XII	8,03	-	8,80	1,97	2,32
2011	I-XII	7,81	6,34	8,36	1,86	2,21
2012	I	8,27	-	9,60	2,04	2,41
	II	8,23	-	9,63	2,08	2,46
	III	8,20	-	9,53	2,10	2,44
	IV	8,17	-	9,50	2,12	2,46
	V	8,10	-	9,50	2,13	2,47
	VI	8,20	-	9,64	2,15	2,46
	VII	8,23	-	9,67	2,15	2,47
	VIII	7,47	-	9,70	2,14	2,47
	IX	7,37	-	9,63	2,16	2,46
	X	7,37	-	8,73	2,19	2,44
	XI	7,17	-	8,77	2,20	2,46
	XII	7,20	-	8,70	2,21	2,40
2012	I-XII	7,87	x	9,24	2,09	2,41
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>		100	x	99	100	98
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>		90	x	99	112	103

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki	
2011	XI	2,46	4,78	-	-	-	8,68	4,51	5,77	5,08	5,67	
	XII	2,50	4,96	-	-	-	10,40	4,53	4,93	4,93	4,75	
2011	I-XII	3,53	5,63	5,88	16,26	10,80	16,06	10,59	4,78	5,17	5,29	5,95
2012	I	2,59	5,10	-	-	-	15,25	4,64	4,82	4,91	4,84	
	II	2,69	5,16	-	-	-	14,05	5,47	4,75	4,78	5,07	
	III	2,90	5,20	-	-	-	11,61	5,75	4,75	4,73	5,47	
	IV	3,00	5,30	-	-	-	11,56	5,77	4,86	4,92	5,60	
	V	3,12	5,54	-	34,63	14,42	11,96	5,68	5,00	5,64	4,68	
	VI	3,72	6,29	12,68	12,58	8,04	13,37	5,43	5,24	6,71	6,63	
	VII	4,23	7,01	7,29	11,18	9,92	19,84	12,45	4,71	5,83	7,36	8,06
	VIII	3,48	5,87	4,53	-	-	14,90	7,62	4,40	6,06	7,32	8,21
	IX	2,68	4,72	4,20	-	-	13,90	6,31	4,96	5,95	7,27	8,33
	X	2,40	4,68	5,80	-	-	6,85	5,08	5,86	6,69	7,81	
	XI	2,34	5,13	-	-	-	7,99	4,94	5,63	6,18	6,07	
	XII	2,38	5,56	-	-	-	10,61	4,95	5,11	5,94	5,23	
2012	I-XII	2,96	5,46	6,90	19,46	10,79	14,78	10,80	5,15	5,32	6,04	6,42
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>		102	108	x	x	x	x	133	100	91	96	86
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>		95	112	x	x	x	x	102	109	104	120	110

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2011 XI	13,50	3,75	4,42	16,26	7,28	5,94
XII	13,83	3,73	4,42	16,34	7,22	5,99
2011 I-XII	13,12	3,74	4,40	16,22	7,10	5,63
2012 I	13,94	3,77	4,47	16,58	7,30	6,18
II	13,94	3,80	4,50	16,62	7,40	6,24
III	14,22	3,80	4,49	16,46	7,36	6,29
IV	14,25	3,82	4,49	16,56	7,46	6,41
V	14,25	3,80	4,48	16,46	7,48	6,47
VI	14,37	3,81	4,51	16,46	7,48	6,49
VII	14,39	3,81	4,54	16,54	7,46	6,58
VIII	14,36	3,83	4,54	16,56	7,50	6,54
IX	14,42	3,85	4,55	16,54	7,44	6,52
X	14,14	3,85	4,53	16,86	7,40	6,54
XI	14,11	3,86	4,57	16,84	7,40	6,55
XII	14,33	3,82	4,51	16,80	7,38	6,46
2012 I-XII	14,22	3,82	4,52	16,60	7,42	6,44
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	102	99	99	100	100	99
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	106	102	102	103	101	109

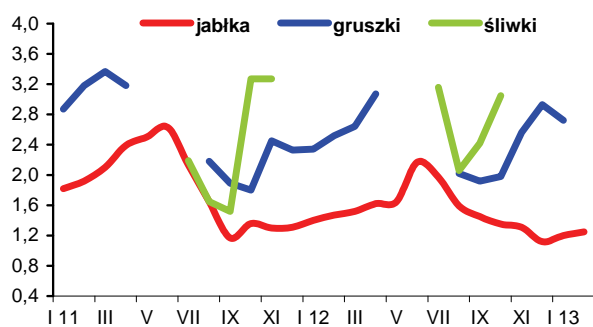
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

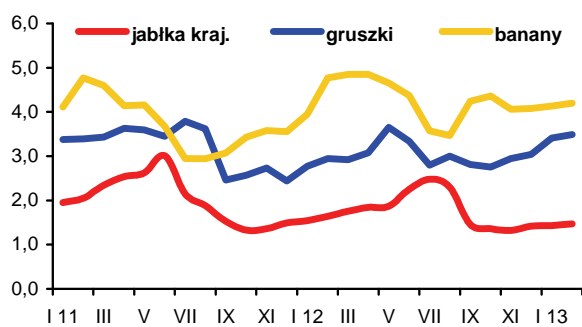
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2011 VII	79	64	-	50	66	54
VIII	77	66	-	55	68	48
IX	74	56	-	58	69	45
X	75	65	-	59	70	-
XI	79	66	-	61	74	-
XII	82	65	-	60	59	-
2012 I	85	68	-	65	62	-
II	85	65	-	60	58	-
III	88	68	-	66	59	-
IV	89	69	-	64	55	-
V	90	70	-	67	58	-
VI	88	72	78	69	59	-
VII	-	65	-	54	62	52
VIII	-	69	-	61	59	42
IX	78	65	-	48	61	68
X	79	69	-	51	65	-
XI	77	68	-	66	60	-
XII	79	72	-	64	55	-
2013 I	76	74	-	65	55	-
II	77	78	-	58	49	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

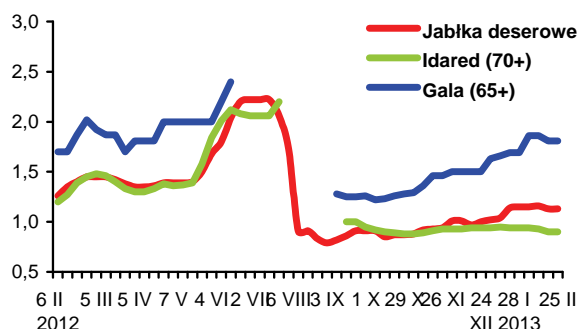
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2011 - 2013 r. (zł/kg)

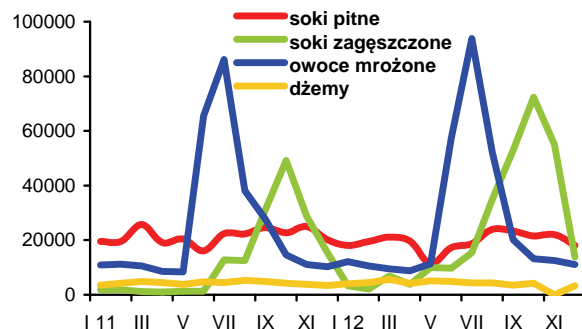
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2011 -2013 (zł/kg)

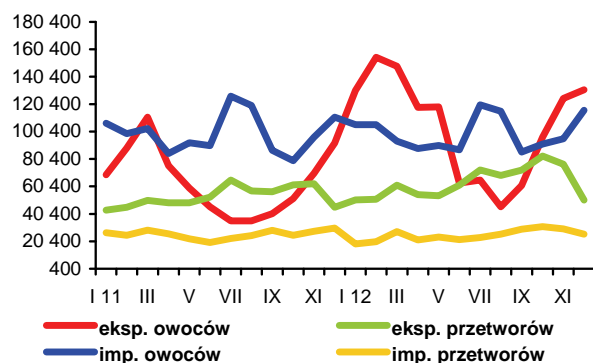
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od II 2012 r. do II 2013 r. (zł/kg)

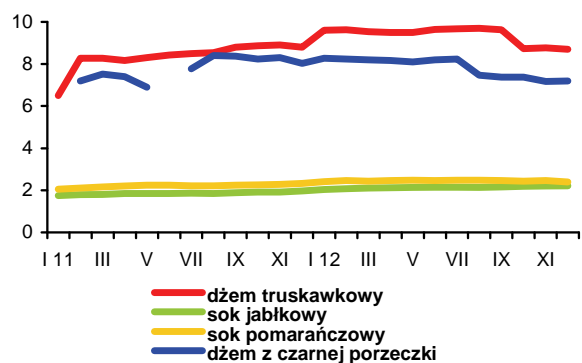
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2011 - 2012 r. (tony)

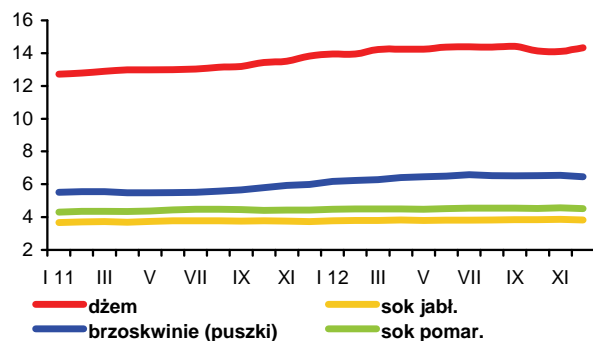
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2011 i 2012 r. (tony)

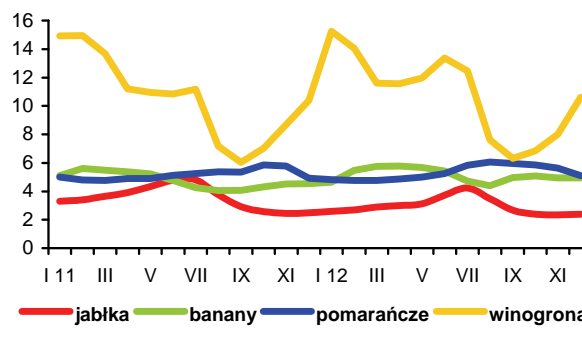
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2011 i 2012 r. (zł/kg)

W styczniu 2013 r., w porównaniu z grudniem ub. roku, ceny masła i mleka w proszku na giełdach światowych wzrosły o 0,5-1%. Według Dairy Markets za masło płacono 3282 3511 EUR/t, odtuszczone mleko w proszku 2595-2749 EUR/t, a za pełny proszek mleczny 2917 3104 EUR/t. Ser Cheddar potaniał o ok. 3% do 2717-2961 EUR/t, a ceny kazeiny pozostały na podobnym poziomie (7421 7986 EUR/t).

Na rynku krajowym zarówno ceny płacone dostawcom mleka surowego, jak i ceny sprzedaży przetworów mlecznych spadły w stosunku do grudnia 2012 r. Przeciętna cena skupu mleka, po dynamicznym wzroście w ostatnich czterech miesiącach ub. roku, w styczniu br. obniżyła się do 123,48 zł/hl, tj. o 1,8% w ciągu miesiąca i o 2,7% w ciągu roku. Za mleko standardowe płacono 122,98 zł/100 kg, tj. odpowiednio o 0,2 i 2,6% mniej. Na targowiskach krowy mleczne podrożały do ok. 2960 zł/szt., tj. o 1,5% w porównaniu z grudniem, a jałówki potaniały o prawie 2% do ok. 1980 zł/szt. W relacji do stycznia 2012 r. ceny krów wzrosły o 8%, a jałówek o ponad 4%.

Ceny zbytu przetworów mlecznych od sierpnia do grudnia 2012 r. rosły średnio od 0,3% do 2,4% miesięcznie. Według Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej w styczniu br., w porównaniu z grudniem roku poprzedniego, ceny sprzedaży trwałych produktów mleczarskich: masła, mleka w proszku, mleka skondensowanego i serwatki w proszku spadły przeciętnie o 7,2%. Sery i twarogi potaniały o 0,4%, a płynne przetwory mleczne o 1,2%. W lutym notowano dalsze obniżki cen produktów mleczarskich, zwłaszcza masła i serów.

Wzrost średniego poziomu cen detalicznych mleka i przetworów mlecznych w 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wyniósł 3,3% i był mniejszy od stopy inflacji (3,7%) i wzrostu cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (4,3%). Najbardziej podrożało mleko zagęszczone i w proszku (o 7,7%), jogurty (o 6,2%), a najmniej sery twarogowe (o 1,2%) oraz pełne mleko spożywcze i napoje mleczne (po 2,5%). Ceny chudego mleka pitnego wzrosły o 3,7%, deserów mlecznych o 3,3%, serów dojrzewających i topionych o 3,0%, a śmietany i śmietanki o 2,9%. Ceny masła spadły w tym czasie o 1,2%, przy wzroście cen pozostałych tłuszczów zwierzęcych o 24,4%.

Dostawy mleka do przemysłu mleczarskiego w styczniu br. wyniosły 760 mln l i były o 2,6% większe niż w grudniu, ale o 1,2% mniejsze niż w styczniu 2012 r.

Większe dostawy mleka a także wyższe ceny uzyskiwane w eksporcie w grudniu ub. roku, w porównaniu z miesiącem poprzednim, przełożyły się na znaczny wzrost produkcji mleka w proszku (chudego o 28%, a pełnego o 47%), masła (o 16%) oraz mleka płynnego i śmietany (o 10-12%). Wytworzono również więcej mleka zagęszczonego (o 7%) i serwatki (o 2%), natomiast mniej jogurtów i napojów fermentowanych (o 15%), serów topionych i twarogów (o 11-13%) oraz serów dojrzewających (o 7%). W całym 2012 r., w stosunku do 2011 r., większa była produkcja prawie wszystkich przetworów mlecznych z wyjątkiem masła i tłuszczów mlecznych oraz jogurtów i napojów fermentowanych, których wytworzono o 2 3% mniej. Najsilniej wzrosła produkcja suszonej serwatki (o 21%), a także pełnego mleka w proszku, mleka skondensowanego oraz serów doj-

Jadwiga
Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

rzewających i topionych (o 10-13%), a najmniej mleka spożywczego, chudego mleka w proszku i twarogów (o 1-2%).

W 2012 r. poprawiły się wyniki handlu zagranicznego przetworami mlecznymi. Wartość eksportu wzrosła do 1445 mln EUR, tj. o 3,5% w porównaniu z rokiem 2011, w wyniku zwiększenia wolumenu wywozu, gdyż ceny transakcyjne prawie wszystkich przetworów mlecznych spadły, zwłaszcza masła (o 25%), pełnego mleka w proszku oraz mleka płynnego i śmietany (o 11-13%). Wyższe były natomiast ceny eksportowe serwatki (o 11%), a także lodów, jogurtów i napojów fermentowanych (o 4-5%). Zwiększył się wolumen wywozu wszystkich przetworów mlecznych z wyjątkiem masła, chudego mleka w proszku oraz jogurtów i napojów fermentowanych, których wyeksportowano o 7-10% mniej. Najsilniejszy był wzrost eksportu serów dojrzewających i topionych oraz lodów (o 21-22%). Sprzedaż zagraniczna pełnego mleka w proszku i serwatki została zwiększona o 16-17%, mleka płynnego i śmietany oraz kazeiny o 8-12%, a serów twarogowych o 3%. Nastąpiły zmiany w strukturze wartości eksportu. Wzrósł udział wywozu serwatki (z 9,7 do 12%) oraz serów i twarogów (z 34,8 do 38,1%), natomiast spadł udział masła (z 9,6 do 6,4%) i mleka w proszku (z 18 do 16,3%). W 2012 r. wzrosła również wartość importu przetworów mlecznych (o 2% do 532 mln EUR). Zadecydowało o tym zwiększenie wolumenu przywozu mleka płynnego i śmietany (o ok. 70%), lodów (o 55%), kazeiny (o ok. 40%) oraz serów dojrzewających i topionych (o 24%). Większy o 2% był również import serów twarogowych. Mniejszy był natomiast przywóz mleka w proszku, zwłaszcza chudego (o 27%), masła (o 16%), jogurtów i napojów fermentowanych (o 13%) oraz serwatki (o 3,5%). Wartościowe saldo handlu zagranicznego przetworami mlecznymi wzrosło zatem o 4,5% do 913 mln EUR, a ilościowa nadwyżka eksportu nad importem w ekwiwalencie mleka surowego zwiększyła się minimalnie (do 1256 mln l), w wyniku nieznacznego wzrostu eksportu (do 2185 mln l) i importu (do 929 mln l). Eksport wyrażony w ekwiwalencie mleka surowego w 2012 r. stanowił 23% skupu mleka, wobec 24% w roku poprzednim.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2011 I-XII	9 042,8	121,20	.
2012 I-XII	9 524,3	119,42	.
2011 XII	738,1	129,28	128,67
2012 I	768,5	126,96	126,31
II	717,2	126,85	127,07
III	796,4	126,40	125,05
IV	829,8	119,40	120,27
V	879,5	116,54	117,49
VI	844,1	113,93	115,56
VII	842,6	113,05	114,52
VIII	835,6	112,85	115,33
IX	786,3	115,19	116,24
X	767,0	117,80	118,85
XI	708,9	121,64	122,94
XII	740,4	125,72	123,24
2013 I	759,6	123,48	122,98
Wskaźnik zmian w %			
<u>I 2013</u> XII 2012	102,6	98,2	99,8
<u>I 2013</u> I 2012	98,8	97,3	97,4

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2011 I-XII	2 747,2	114,5	33,8	484,9	338,2	171,4	384,2	284,7
2012^a I-XII	2 632,7	115,4	33,3	464,4	351,3	173,3	376,5	305,9
2011 ^a XI	214,7	6,4	2,2	37,1	26,1	14,2	32,0	24,3
XII	226,0	9,7	2,3	30,4	29,4	15,3	29,2	24,6
2012 ^a I	213,0	9,1	2,6	40,1	24,8	15,5	31,4	24,7
II	207,6	6,8	2,4	37,2	25,0	13,9	31,2	24,0
III	232,7	7,3	2,5	45,1	28,7	14,1	37,2	24,2
IV	216,9	10,8	3,4	37,6	26,7	14,2	29,3	25,4
V	232,7	12,1	3,3	48,3	33,3	14,6	34,3	25,1
VI	222,9	14,1	2,6	38,2	34,6	15,0	29,5	25,4
VII	226,6	12,9	2,5	41,2	31,3	14,7	30,3	26,2
VIII	223,9	12,7	2,9	39,0	32,2	14,6	30,3	28,9
IX	213,8	9,2	2,7	36,6	28,6	14,4	29,2	26,0
X	219,4	7,9	2,1	37,0	29,0	14,0	32,5	26,9
XI	201,0	5,6	2,6	35,0	26,9	13,1	32,5	25,4
XII	222,0	7,1	3,8	29,1	30,1	15,2	29,0	23,7
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>XII 2012</u> XI 2012	110,4	127,8	146,7	83,1	111,8	116,1	89,3	93,1
<u>XII 2012</u> XII 2011	98,2	73,4	162,9	95,6	102,3	99,7	99,5	96,2

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.0

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2011 XII	1,79	2,04	10,41	14,02	17,04	17,82	0,88	5,62	10,19	14,59
2012 I	1,80	2,05	10,38	13,90	16,46	17,65	0,86	5,61	10,20	14,85
II	1,75	2,05	10,08	13,73	15,09	17,19	0,87	5,61	10,16	14,72
III	1,75	2,05	9,77	13,34	14,33	16,73	0,90	5,60	10,11	14,60
IV	1,75	2,04	9,20	12,44	13,73	16,03	0,90	5,60	10,13	14,33
V	1,75	2,04	8,91	12,34	12,78	15,11	0,92	5,57	10,15	14,01
VI	1,75	2,02	9,02	12,10	12,71	15,04	0,90	5,54	10,12	13,74
VII	1,75	2,02	9,12	12,16	12,72	15,05	0,90	5,53	10,12	13,57
VIII	1,76	2,00	9,51	12,26	12,77	15,08	0,88	5,56	10,10	13,47
IX	1,75	2,03	10,65	12,96	13,64	15,39	0,88	5,59	10,17	13,57
X	1,75	2,05	11,15	13,19	13,81	15,66	0,88	5,61	10,18	14,19
XI	1,75	2,07	11,35	13,39	14,92	16,01	0,89	5,62	10,19	14,51
XII	1,75	2,08	11,37	13,55	15,39	16,49	0,88	5,66	10,21	14,76
2013 I ^a	1,80	1,87	10,56	12,18	13,08	15,03	.	5,29	9,46	14,09
II ^a	1,79	1,87	10,79	12,31	12,92	14,48	.	5,23	9,33	13,96
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	100,0	100,5	100,2	101,2	103,2	103,0	98,9	100,7	100,2	101,7
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	97,8	102,0	109,2	96,6	90,3	92,5	100,0	100,7	100,2	101,2

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 21-27 I i 18-24 II 2013 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT								
2011 XI	2,57	2,78	13,75	3,23	4,62	0,71	1,16	1,64	13,57	19,06
XII	2,59	2,78	13,70	3,24	4,63	0,71	1,18	1,63	13,59	19,25
2012 I	2,60	2,80	13,83	3,25	4,64	0,71	1,19	1,64	13,59	19,59
II	2,61	2,79	14,07	3,26	4,64	0,71	1,20	1,65	13,72	19,71
III	2,62	2,80	14,35	3,28	4,54	0,71	1,21	1,66	13,73	19,90
IV	2,62	2,79	14,54	3,29	4,44	0,71	1,21	1,65	13,66	19,70
V	2,62	2,80	14,68	3,29	4,31	0,72	1,21	1,66	13,76	19,62
VI	2,61	2,79	14,63	3,29	4,18	0,71	1,21	1,63	13,73	19,39
VII	2,60	2,77	14,71	3,28	4,15	0,71	1,22	1,64	13,77	19,25
VIII	2,60	2,76	14,75	3,27	4,07	0,71	1,23	1,64	13,75	19,10
IX	2,60	2,75	14,83	3,27	4,08	0,70	1,23	1,65	13,67	19,13
X	2,61	2,76	14,79	3,26	4,21	0,70	1,22	1,66	13,75	19,42
XI	2,60	2,75	14,80	3,27	4,21	0,71	1,22	1,66	13,69	19,50
XII	2,61	2,73	14,94	3,28	4,29	0,70	1,22	1,67	13,55	19,87
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	100,4	99,3	100,9	100,3	101,9	98,6	100,0	100,6	99,0	101,9
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	100,8	98,2	109,1	101,2	92,7	98,6	103,4	102,5	99,7	103,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	108,3	151,8	34,1	257,0	122,6	55,4	50,9	14,4	80,1	38,5
2012 I-XII	111,6	177,1	31,2	288,3	109,8	48,6	58,8	12,1	134,9	33,5
2011 XI	7,5	13,1	1,8	24,0	9,2	2,7	3,6	0,9	6,5	3,0
XII	7,2	12,8	1,8	20,1	8,5	4,5	3,5	1,0	6,9	2,1
2012 I	6,9	12,8	2,1	18,2	10,2	5,3	4,4	1,1	10,8	2,4
II	8,9	13,9	3,1	21,5	10,0	3,7	4,0	1,2	8,6	2,6
III	8,2	14,7	2,8	26,2	10,8	4,3	4,8	1,0	5,8	3,3
IV	8,3	13,5	3,0	22,0	9,3	5,2	12,3	0,8	6,4	2,8
V	10,6	15,0	4,6	26,1	10,5	4,2	4,2	0,8	6,0	3,1
VI	11,3	14,1	3,3	28,7	9,2	2,7	3,5	0,8	11,9	2,5
VII	11,8	15,6	2,9	27,4	8,7	3,6	4,0	0,8	10,3	3,6
VIII	13,2	16,5	2,4	24,4	9,0	3,3	4,6	0,9	12,3	3,0
IX	10,2	15,4	1,9	28,2	8,6	3,6	4,0	1,3	15,3	2,5
X	8,7	17,1	1,7	27,2	8,8	4,1	4,7	1,1	15,7	3,2
XI	7,9	14,9	2,0	21,3	7,9	4,1	4,2	1,4	13,9	2,4
XII	5,8	13,5	1,5	17,2	6,9	4,5	4,2	0,9	18,0	2,0
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	73,4	90,6	75,0	80,8	87,3	109,8	100,0	64,3	129,5	83,3
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	80,6	105,5	83,3	85,6	81,2	100,0	120,0	90,0	260,9	95,2

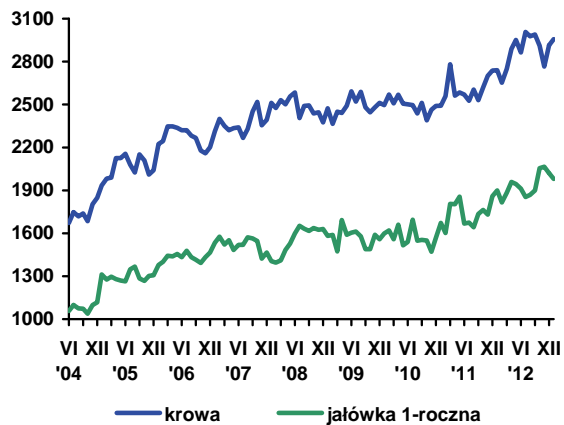
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

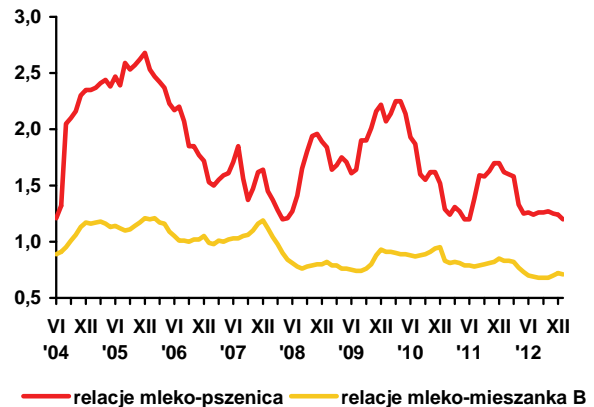
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2011 I-XII	2 324	3 199	3 940	739	1 011	1 764	3 351	4 320	756	1 144
2012 I-XII	2 110	3 109	2 954	646	1 055	2 016	2 866	3 864	515	1 204
2011 XI	2 218	3 180	4 201	696	977	2 479	3 389	4 541	679	1 269
XII	2 363	3 214	3 828	737	956	1 704	3 486	4 417	639	1 227
2012 I	2 316	3 097	3 368	581	1 004	1 628	3 270	3 990	640	1 207
II	2 130	3 071	3 241	606	1 017	2 221	3 162	4 268	477	1 198
III	2 194	3 171	3 245	609	1 055	2 170	3 264	4 022	611	1 205
IV	2 209	3 131	2 740	581	1 084	1 749	1 121	3 896	558	1 203
V	2 147	3 124	2 537	552	1 054	1 984	3 447	3 879	582	1 235
VI	1 937	2 980	2 526	535	1 035	2 045	3 345	3 618	479	1 185
VII	1 894	2 966	2 558	563	1 055	2 024	3 294	4 119	490	1 060
VIII	1 929	3 050	2 776	589	1 074	2 378	3 210	3 725	421	1 120
IX	2 163	3 132	3 104	648	1 088	2 266	3 382	3 596	472	1 283
X	2 054	3 129	3 380	689	1 070	2 286	3 330	3 701	484	1 246
XI	2 325	3 257	3 463	802	1 077	2 205	3 505	3 766	585	1 256
XII	2 402	3 209	3 556	1 178	1 060	1 583	3 428	3 843	499	1 340
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2012</u> <u>XI 2012</u>	103,3	98,5	102,7	146,9	98,4	71,8	97,8	102,0	85,3	106,7
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	101,7	99,8	92,9	159,8	110,9	92,9	98,3	87,0	78,1	109,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

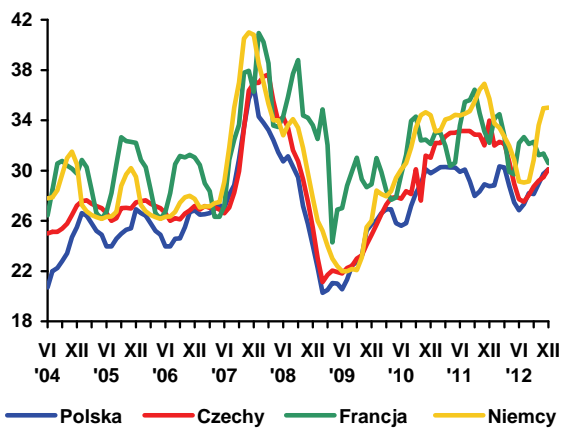
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

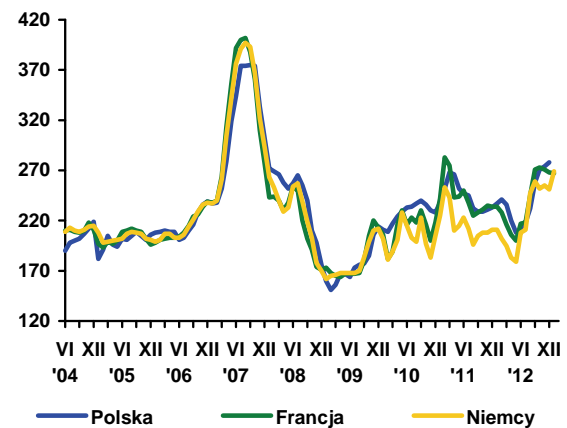
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

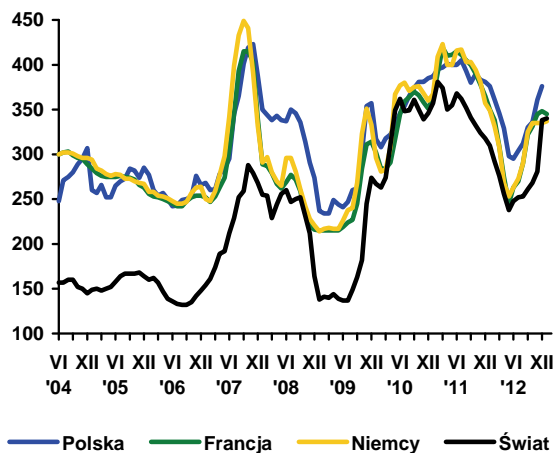
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

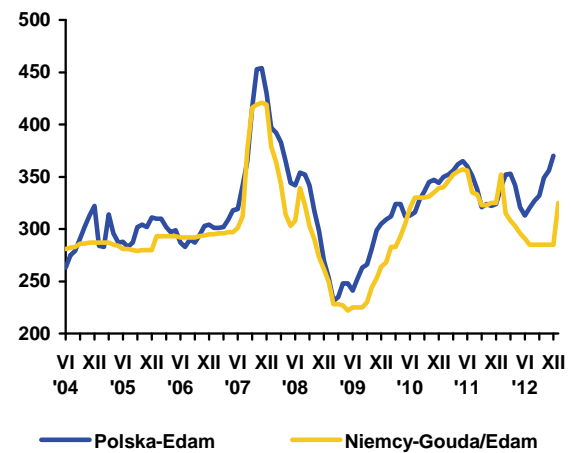
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products, Preserved Milk i Dairy Markets.

**Danuta
Rycombel**

W UE utrzymuje się lekki trend spadkowy cen rynkowych młodego bydła. W siódmym tygodniu 2013 r. średnia cena wynosiła 396,9 EUR/100 kg tuszy i była o ponad 1% niższa w porównaniu do notowań w pierwszym tygodniu br. (401,4 EUR/100 kg). Ceny obniżyły się w większości państw członkowskich, a ich niewielki wzrost miał miejsce we Francji, Irlandii, na Łotwie i w Portugalii. W rezultacie w Polsce nastąpiło zahamowanie wzrostu cen skupu bydła.

W styczniu 2013 r. cena skupu bydła wynosiła 6,56 zł/kg w. ż. i była zbliżona do poziomu z dwóch poprzednich miesięcy (Tab.2). W lutym br. zakłady mięsne obniżyły o ok.1% ceny zakupu byków, a o ok.2% więcej płaciły za krowy i jałówki. Ich ceny w poprzednim roku wzrosły silniej niż ceny byków. W 2012 r. zakłady mięsne płaciły za krowy o 17,7% więcej (11,27 zł/kg w. ż.) niż przed rokiem, o 18,3% więcej (12,34 zł/kg w. ż.) za jałówki, a o 10% (do 13,48 zł/kg w. ż.) wzrosła cena zakupu młodych byków. Pogłowie krów maleje, skrócił się okres ich użytkowania i jałówki są przeznaczane na remont stada, natomiast tusze młodych byków są eksportowane. Wysokie ceny wołowiny na rynkach zagranicznych, w tym w UE, powodują spadek lub stagnację spożycia i w konsekwencji spowolnienie tempa wzrostu cen skupu tusz byków. W UE konsumpcja wołowiny wyniesie 15,5 kg/osobę w 2013 r. i będzie na takim samym poziomie jak w roku poprzednim, ale w porównaniu do 2009 r. zmniejszy się prawie o 1 kg/osobę.

Polska jest liczącym się eksporterem wołowiny w UE. Wolumen eksportu produktów wołowych zmalał o 4% w latach 2010-2012. Wzrost cen wołowiny w handlu światowym rekompensował ten spadek i wartość eksportu zwiększyła się o 14%, powodując systematyczną poprawę dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego.

W 2012 r. eksport produktów wołowych wyniósł ok.310 tys. ton w wadze produktu i był ok.3% (o 8 tys. ton) mniejszy niż przed rokiem. Spadek eksportu wynikał z mniejszej krajowej produkcji w I półroczu ub. roku. Eksport mięsa wołowego zmalał o ok.5 tys. ton (do 261 tys. ton), a ceny wzrosły: o ok.1% wołowiny

chłodzonej (do 3,27 EUR/kg) i o prawie 5% wołowiny mrożonej (do 3,23 EUR/kg). Wpływy z eksportu wyniosły ok.852 mln EUR i były o ponad 5% większe niż w 2011 r. Sprzedaż wołowiny do UE zwiększyła się o 16 tys. ton (do 197,2 tys. ton) r., a do państw trzecich zmalała o 21 tys. ton, bo Turcja wycofała preferencje celne przyznane UE. Rośnie eksport do Rosji - z 1,3 tys. ton w 2009 r. do 16,7 tys. ton w 2012 r. Jego udział w wartości eksportu mięsa wołowego do państw trzecich stanowił ok.27%.

Eksport przetworów wołowych wyniósł 19,3 tys. ton w wadze produktu i był o ok.12% większy niż przed rokiem, głównie na skutek zwiększenia sprzedaży do UE. Jej udział w eksporcie przetworów wołowych wynosił ok.97%. Ceny przetworów wołowych wzrosły o ponad 8% (do 3,61 EUR/kg). W 2012 r. eksport bydła wyniósł 119,7 tys. sztuk i był o 37,7 tys. sztuk większy niż przed rokiem. Natomiast eksport cieląt zmalał do 168,8 tys. sztuk z 262,6 tys. sztuk w 2011 r. Eksportu bydła i cieląt do Holandii zmniejszył się ze 135 do 125,7 tys. sztuk, a do Włoch ze 105 do 83,7 tys. sztuk. Na te dwa rynki trafia ok.72% polskiego eksportu żywca wołowego i cielęcogo. Liczącymi się rynkami zbytu były również Chorwacja (20,7 tys. sztuk) oraz Bośnia i Hercegowina (12,8 tys. sztuk).

W wyniku wysokich cen wołowiny w handlu światowym i malejącego popytu na rynku krajowym, import produktów wołowych zmalał o 4,7 tys. ton w porównaniu do 2011 r. (do 23,6 tys. ton). Spadek importu dotyczył głównie przetworów i podrobów wołowych, których wolumen zmalał o połowę (do ok. 5 tys. ton). Mniejszy o 9% był również import mięsa wołowego. Natomiast import bydła wzrósł z 16,6 tys. sztuk w 2011 r. do 35 tys. sztuk w 2012 r. Import cieląt wynosił 6,2 tys. sztuk i był zbliżony do poziomu z poprzedniego roku. Bydło było sprowadzane do Polski głównie ze Słowacji (9,4 tys. sztuk) i Rumunii (7,2 tys. sztuk), a cielęta z Litwy.

Wartość eksportu produktów wołowych zwiększyła się z 977,1 mln EUR w 2011 r. do 1035,4 mln EUR w 2012 r., a wartość importu z 71,3 do 76,4 mln EUR. Dodatkowo saldo obrotów handlu zagranicznego wołowina wyniosło 959 mln EUR i było o ok.53 mln EUR większe niż przed rokiem.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w tys. ton			Import wołowiny
			ogółem	żywiec w ekw. mięsa	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	XII	14,0	30,4	2,0	26,2	2,5
2011	XI	13,0	23,8	1,7	19,7	2,5
	XII	11,5	23,0	1,2	19,7	1,5
2012	I	10,7	19,5	1,4	16,6	1,5
	II	9,7	19,2	1,0	17,0	1,4
	III	13,1	30,3	1,5	27,2	2,1
	IV	10,8	23,3	1,4	20,5	1,9
	V	13,4	28,9	1,9	25,3	1,5
	VI	12,4	30,3	1,9	26,7	1,2
	VII	12,4	27,4	1,6	24,1	1,2
	VIII	12,3	23,8	2,4	19,9	1,2
	IX	12,4	23,8	1,6	20,9	1,9
	X	13,7	24,6	1,4	20,4	2,5
	XI	13,9	22,5	1,2	18,7	2,3
	XII	12,5	22,0	1,0	23,6	2,0
2013	I	13,0				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe
 Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością*	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	XII	5,16	7,80	19,46	20,54	3,66	3,98
2011	X	6,00	9,62	22,70	23,15	3,78	3,86
	XI	6,11	9,97	22,91	23,51	3,75	3,85
	XII	6,35	9,95	23,51	23,96	3,70	3,77
2012	I	6,59	10,56	24,28	24,24*	3,68	3,68
	II	6,58	10,70	24,96	24,75*	3,79	3,76
	III	6,41	11,09	25,12	25,09*	3,92	3,91
	IV	6,32	11,65	25,28	25,38*	4,00	4,02
	V	6,31	10,90	25,33	25,47*	4,01	4,04
	VI	6,42	11,18	25,33	25,48*	3,94	3,96
	VII	6,45	9,72	25,49	25,49*	3,95	3,95
	VIII	6,61	9,31	25,64	25,52*	3,87	3,92
	IX	6,61	10,63	25,93	25,81*	3,92	3,90
	X	6,46	10,21	26,19	25,96*	4,05	4,01
	XI	6,55	11,05	26,23	26,03	4,00	3,97
	XII	6,58	10,80	26,27	26,18	3,99	3,97
2013	I	6,56					
w % ceny	sprzed roku	99,5	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	99,7	-	-	-	-	-

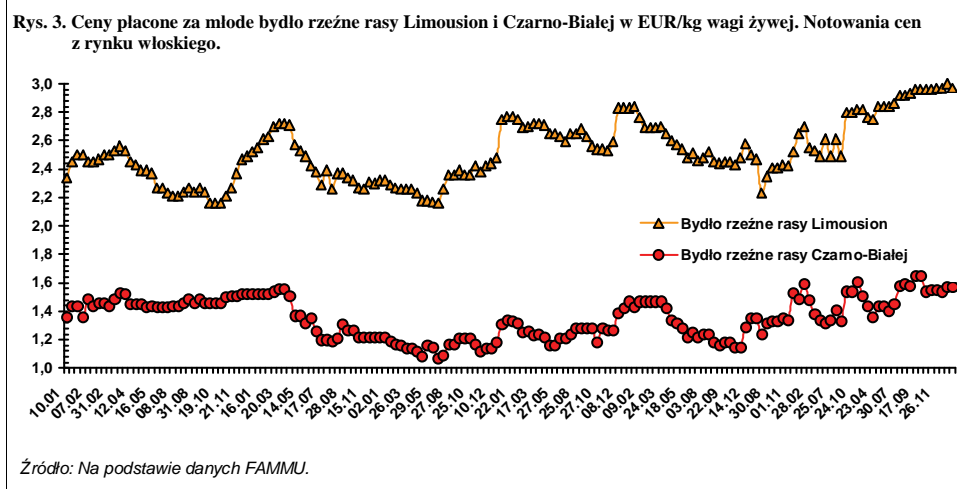
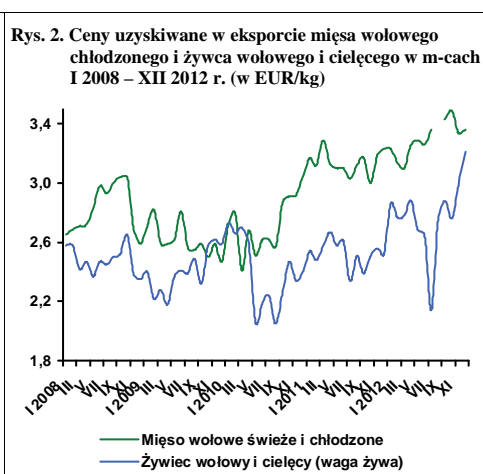
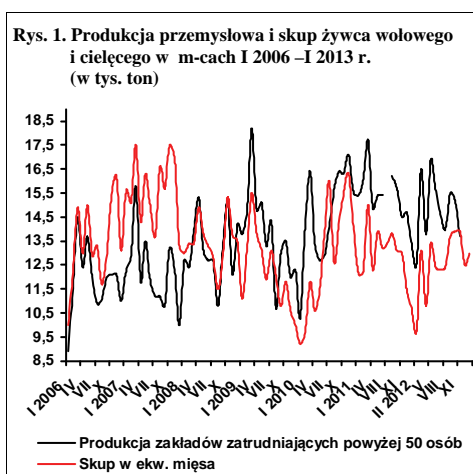
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	VI 2012	VII 2012	VIII 2012	IX 2012	X 2012	XI 2012	XII 2012	I 2013	II 2013
	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca	3 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	6,16	6,36	6,53	6,52	6,41	6,36	6,32	6,50	6,47
Byki	6,81	7,10	7,45	7,47	7,36	7,32	7,17	7,39	7,25
Krowy	5,18	5,34	5,37	5,36	5,21	5,11	5,15	5,19	5,31
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	11,72	11,25	11,70	11,57	11,71	11,88	12,28	12,03	11,73
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	13 526	13 592	13 770	13 957	13 837	13 515	13 495	13 747	13 486
Ćwierci z krów rzeźnych	11 617	11 872	11 456	11 456	11 138	11 820	11 201	11 247	11 349
Średnia cena rynkowa w EUR/100 kg tuszy schłodzonej:									
UE-27	379,87	382,40	392,02	393,82	393,8	394,8	395,8	398,82	396,9
Polska	302,33	309,36	338,24	350,44	341,6	330,4	331,2	334,14	328,9

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Kilka miesięcy temu ocenialiśmy, że w końcu listopada 2012 r. pogłowie trzody chlewnej wyniesie około 11,2 mln sztuk i będzie mniejsze aniżeli w analogicznym okresie 2011 r. o około 15%. Prognoza ta oparta była na założeniu, że w roku gospodarczym 2012/13 warunki chowu trzody będą mniej więcej tak samo niekorzystne, jak w roku 2011/12, kiedy to w listopadzie 2011 r. i w lipcu 2012 r. roczne stopy spadku pogłowia były rekordowo wysokie. W obu okresach tak jak w każdym przypadku dużej redukcji chowu, spadek dotyczy wszystkich grup pogłowia trzody chlewnej, choć w niejednakowym stopniu.

Z ostatniej informacji sygnałnej GUS wynika, że w końcu listopada 2012 r. pogłowie trzody chlewnej wyniosło 11 127,6 tys. sztuk i było mniejsze o 14,8% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Najbardziej spadło pogłowie prosiąt, bo o 17,1%, (w lipcu 2012 r. poziom pogłowia macior prośnych był niższy aniżeli rok wcześniej o 14%). Spadek pogłowia warchlaków był mniejszy niż prosiąt (11,8%) i mniejszy niż pogłowia na ubój o wadze 50 kg i więcej (16,4%). W najmniejszym stopniu ubyło trzody na chów o wadze 50 kg i więcej (o 10%). Liczba loch prośnych zmniejszyła się o 6%, co pozwala przypuszczać, że spadek pogłowia prosiąt w badaniu marcowym nie będzie tak duży jak w listopadzie.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że kilka ostatnich lat to okres najgłębszej redukcji trzody. Od listopada 2006 r. do listopada 2012 r. pogłowie trzody zmniejszyło się o 7,7 mln sztuk, tj. o 59%. Jedynie w okresie listopad 2009 – listopad 2010 mieliśmy do czynienia z krótkotrwałym jego wzrostem, ale wówczas ceny zbóż w roku gospodarczym 2009-2010 znacząco spadły i chów trzody był opłacalny. Relacje cen skupu trzody do targowiskowych cen żyta mieściły się w tym okresie w granicach 10-11:1, a jęczmienia 8-9:1. Niestety wkrótce tj. w roku gospodarczym 2010/2011 nastąpił gwałtowny wzrost cen zbóż, który zawęził relacje cen trzody do zbóż i pasz przemysłowych do tego stopnia, że chów trzody dla wielu producentów przestał być opłacalny.

Także w roku 2012/13 o opłacalności chowu trzody decydować będą wysokie ceny zbóż i pasz. Światowe zbiory zbóż oraz roślin oleistych nadal kształtować się będą pod presją przewagi popytu nad podażą. Wyrazem

Jan Małkowski

Danuta Zawadzka

tego są wciąż wysokie ceny zbóż i pasz przemysłowych na świecie, w tym również w Polsce, mimo lepszych zbiorów od poprzednich.

W styczniu 2013 r. przeciętna targowiskowa cena żyta wynosiła 79,21 zł/dt, a jęczmienia 91,62 zł/dt. Ceny żyta były co prawda zbliżone do ubiegłorocznych, ale jęczmienia wyższe o 10%. Relacja przeciętnej ceny trzody do targowiskowej ceny żyta wyniosła 6,5:1, a do ceny jęczmienia 5,6:1. Relacje te były węższe niż rok wcześniej, a także w stosunku do grudnia 2012 r., kiedy były one i tak znacznie węższe od relacji progowych. Chów trzody nadal jest więc nieopłacalny. Osiągnięcie relacji progowych, a więc gwarantujących opłacalność chowu oznacza, że powinny się one rozszerzyć się do 9-10:1 w przypadku relacji cen trzoda:żyto i 8-9:1 w przypadku relacji cen trzoda:jęczmień. Byłoby to możliwe przy wzroście cen skupu trzody bądź spadku cen zbóż o kilkadziesiąt procent. Wszystko wskazuje na to, że taka sytuacja nie nastąpi tak ze względu na ceny trzody jak i ze względu na ceny zbóż.

W styczniu 2013 r. przeciętna cena skupu trzody wyniosła 5,13 zł/kg, a w lutym 5,21 zł/kg. Ceny te były niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 1% i 2%. W następnych miesiącach bieżącego roku ceny trzody sezonowo wzrosną, ale i tak w zasadniczy sposób nie poprawią relacji cen trzoda:zboża. Z chowu trzody rezygnować więc będą kolejni producenci, a pogłowie trzody będzie nadal maleć.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	
2010 I-VI	984,0	113,2	196,7	115,0	284,7	97,7	-88,0
2010 I-XII	2001,0	113,2	460,3	136,7	601,9	97,9	-141,6
2011 I-VI	962,0	97,8	241,2	122,6	303,1	106,5	-61,9
VII	109,9	106,1	43,3	97,7	53,0	122,1	-9,7
VIII	115,6	109,6	51,4	117,6	59,2	121,1	-7,8
IX	111,2	95,8	52,4	108,9	55,8	108,8	-3,4
X	118,1	96,9	54,9	105,8	54,0	113,0	0,9
XI	117,2	93,9	51,8	106,1	54,7	121,3	-2,9
XII	113,9	88,9	45,2	103,2	56,5	132,3	-11,3
2011 I-XII	1913,0	95,6	503,2	109,3	668,6	111,1	-165,3
2012 I	90,2	75,7	44,3	112,4	45,0	105,1	-0,7
II	87,3	74,1	51,1	109,2	47,3	110,3	3,8
III	96,2	72,8	54,7	110,1	62,0	131,6	-7,3
IV	86,4	70,1	49,8	113,7	43,1	92,1	6,7
V	93,5	81,9	50,9	111,1	47,2	100,6	3,7
VI	82,5	75,8	45,3	100,2	51,8	107,0	-6,5
VII	82,3	74,9	55,9	116,7	53,1	100,6	2,8
VIII	85,4	73,8	60,7	118,1	60,1	101,9	0,6
IX	81,1	72,9	56,0	108,1	48,5	87,9	7,5
X	97,4	82,6	63,7	116,2	52,7	99,2	11,0
XI	91,2	77,8	60,7	129,2	49,4	94,5	11,3
XII	91,2	80,0	52,7	115,1	46,5	87,7	6,2
2013	96,7	107,2	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa. Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.
		żyta	jęczmienia					
2011 VI	4,57	5,6	4,9	132,81	3,4	227,26	2,0	113
VII	4,77	5,9	5,1	134,42	3,6	227,02	2,1	123
VIII	4,76	6,1	5,4	134,64	3,5	226,95	2,1	126
IX	5,01	6,4	6,1	133,32	3,8	226,50	2,2	130
X	5,08	6,4	6,2	133,52	3,8	227,47	2,2	133
XI	5,20	6,6	6,4	133,18	3,9	228,62	2,3	138
XII	5,57	7,1	6,8	132,90	4,2	228,79	2,4	152
2012 I	5,19	6,6	6,2	133,01	3,9	229,74	2,3	158
II	5,34	6,5	6,3	133,70	4,0	231,61	2,3	160
III	5,20	6,3	5,9	134,32	3,9	232,85	2,2	171
IV	5,29	6,3	5,7	136,32	3,9	237,71	2,2	177
V	5,36	6,3	5,9	140,50	3,8	241,42	2,2	177
VI	5,62	6,7	6,1	143,74	3,9	246,02	2,3	171
VII	5,54	6,9	6,3	145,42	3,8	251,05	2,2	170
VIII	5,69	7,3	6,6	148,20	3,8	258,00	2,2	173
IX	5,91	7,4	6,8	151,30	3,9	266,85	2,2	180
X	5,93	7,4	6,8	152,05	3,9	272,05	2,2	184
XI	5,72	7,2	6,5	151,55	3,8	272,74	2,1	184
XII	5,36	6,8	6,0	152,50	3,5	273,79	2,0	178
2013 I	5,13	6,5	5,6	153,10	3,4	274,32	1,9	171

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2011 I	4,86	11,99	17,56	10,74	13,92	21,64	14,09	116,1	123,2	131,2
II	5,18	11,93	17,58	10,62	13,57	21,48	14,01	113,7	122,2	131,9
III	5,55	12,09	17,85	10,67	13,73	21,79	14,07	113,6	122,1	131,9
IV	5,86	12,60	18,00	10,79	14,04	21,92	14,06	111,4	121,8	130,3
V	5,78	12,64	18,17	10,90	14,46	21,96	14,27	114,4	120,9	130,9
VI	5,99	12,71	18,25	10,95	14,35	22,07	14,33	112,9	120,9	130,9
VII	6,25	12,83	18,39	11,13	14,54	22,36	14,34	113,3	121,6	128,8
VIII	6,24	12,84	18,55	11,14	14,64	22,26	14,25	114,0	120,0	127,9
IX	6,57	13,06	18,65	11,30	14,73	22,39	14,49	112,8	120,1	128,2
X	6,66	13,18	18,84	11,43	14,91	22,59	14,61	113,1	119,9	127,8
XI	6,82	13,49	19,07	11,53	15,01	22,76	14,81	111,3	119,3	128,4
XII	7,31	14,01	19,42	11,79	15,34	22,95	15,16	109,5	118,2	128,6
2012 I	6,82	13,93	19,37	11,81	15,51	22,94	15,35	111,3	118,4	130,0
II	7,02	13,85	19,52	12,10	15,39	23,01	15,42	111,1	117,9	127,4
III	6,84	13,85	19,59	12,18	15,20	23,13	15,42	109,7	118,1	126,6
IV	6,96	13,84	19,64	12,26	15,27	23,15	15,33	110,3	117,9	125,0
V	7,05	13,86	19,61	12,29	15,21	23,35	15,38	109,7	119,1	125,1
VI	7,39	14,11	19,78	12,36	15,61	23,43	15,44	110,6	118,5	124,9
VII	7,26	14,10	19,77	12,42	15,60	23,55	15,67	110,6	119,1	126,2
VIII	7,45	14,20	19,92	12,51	15,60	23,41	15,67	109,9	117,5	125,3
IX	7,74	14,44	20,00	12,68	16,02	23,67	15,72	110,9	118,4	124,0
X	7,77	14,52	20,13	12,73	16,09	23,73	15,95	110,8	117,9	125,3
XI	7,49	14,41	20,16	12,79	16,03	23,92	16,09	111,2	118,7	125,8
XII	7,02	14,36	20,15	12,80	15,96	23,88	16,10	111,1	118,5	100,9
2013 I	6,72	x	x	x	x	x	x	x	x	x

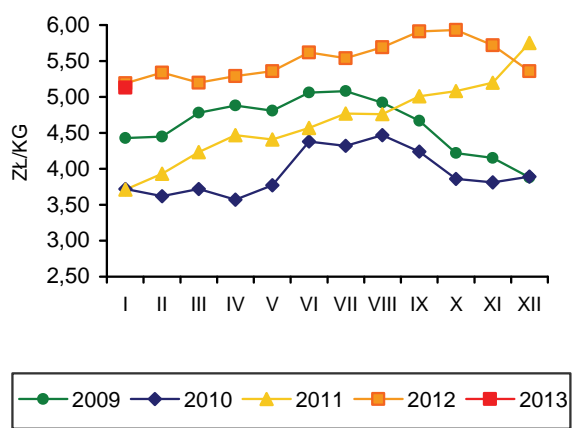
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

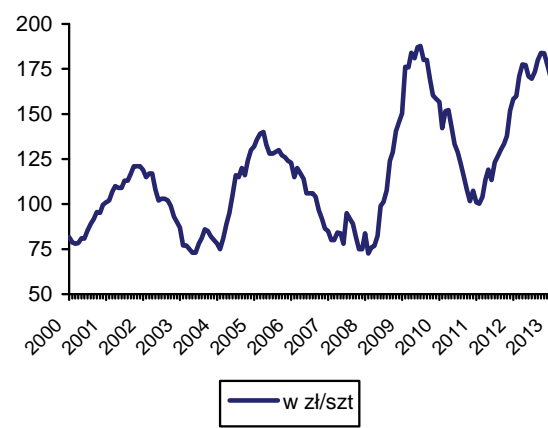
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2011 VII	157,03	158,44	160,83	141,49	100,9	98,5	112,0
VIII	155,71	154,28	158,10	139,64	99,1	97,6	110,5
IX	154,84	153,55	158,10	139,12	99,2	97,1	110,4
X	155,93	155,69	158,03	142,90	99,8	98,5	109,0
XI	159,80	156,67	164,83	148,55	98,0	95,0	105,5
XII	159,34	165,10	162,94	149,21	103,6	101,3	110,6
2012 I	151,41	155,14	154,45	139,84	102,5	100,4	110,9
II	157,99	166,28	162,29	141,36	105,2	102,5	117,6
III	161,60	165,19	164,85	143,25	102,2	100,2	115,1
IV	163,48	167,16	170,95	147,23	102,3	97,8	113,5
V	162,85	165,65	168,93	151,48	101,7	98,1	109,4
VI	167,88	174,21	168,91	157,44	103,8	103,1	110,7
VII	168,92	174,81	165,34	158,97	103,5	105,7	110,0
VIII	179,63	184,55	183,60	164,11	102,7	100,5	112,5
IX	190,05	191,61	194,99	172,29	100,8	98,3	111,2
X	189,09	193,27	193,21	175,62	102,2	100,0	110,1
XI	180,28	183,63	184,72	169,85	101,9	99,4	108,1
XII	174,21	173,95	173,89	182,50	99,9	100,0	95,3
2013 I	169,93	165,81	169,51	159,84	97,6	97,8	103,7
II	171,20	166,50	171,40	156,70	97,3	97,1	106,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

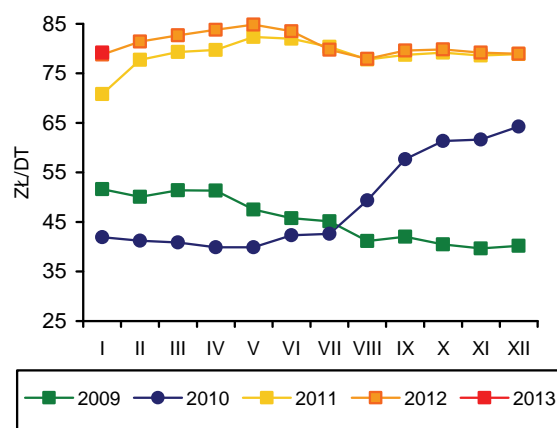
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

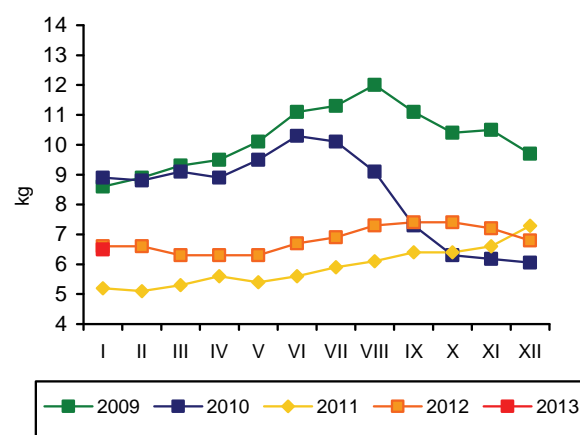
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

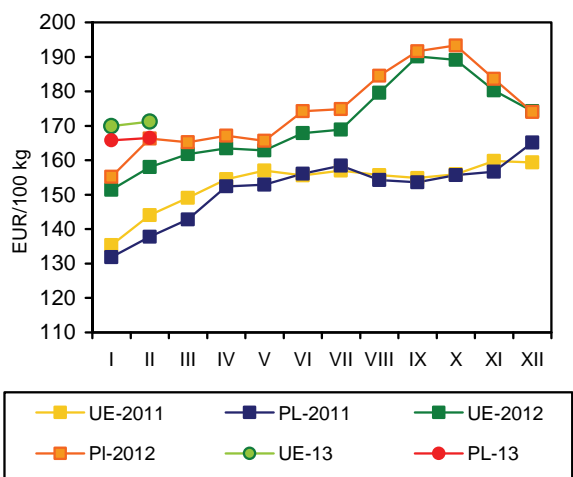
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

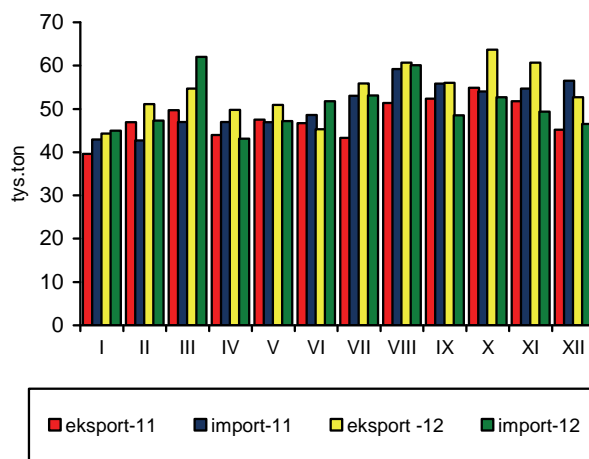
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

W styczniu 2013 r. w zakładach przemysłu drobiarskiego zatrudniających powyżej 50 pracowników, wytworzono 146 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 0,8% więcej niż przed miesiącem i o 12,3% więcej niż przed rokiem. W skali całego 2012 r. przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wzrosła o 16,8% w relacji do poprzedniego roku.

Od sierpnia do października utrzymywała się wzrostowa dynamika eksportu mięsa drobiowego. W listopadzie 2012 r. eksport zmniejszył się w relacji miesiąc do miesiąca o 8,3%, a w grudniu o 19,4%. Był jednak o 12,3% wyższy niż przed rokiem. W skali całego roku eksport mięsa drobiowego o 19,6% przewyższał poziom z 2011 r. i był głównym czynnikiem sprawczym wysokiej dynamiki produkcji w przemyśle drobiarskim. Stanowił bowiem prawie 32% przemysłowej produkcji tego mięsa. Wysoki udział sprzedaży zagranicznej w zagospodarowaniu krajowej podaży mięsa drobiowego był następstwem dużej różnicy cen eksportowych wyrażonych w euro i cen uzyskiwanych w obrotach na rynku wewnętrznym.

Z kolei import drobiu był w grudniu 2012 r. o 32,4% mniejszy niż w listopadzie, ale o 14,6% większy niż przed rokiem. W 2012 r. zakupy mięsa drobiowego za granicą zwiększyły się o 25,3% w porównaniu z poprzednim rokiem. Dynamika importu była więc silniejsza niż eksportu. Importowane było głównie tanie mięso przerobowe. Dodatkowo saldo obrotów handlu zagranicznego drobiem pogorszyło się w ujęciu ilościowym. Jednak jego wartość była wyższa.

W październiku i listopadzie 2012 r. nieznacznie taniały mieszanki pasz dla drobiu. W grudniu, w relacji do poprzedniego miesiąca, ceny pełnoporcjowych mieszanek paszowych dla kurcząt wzrosły o 1,2%, a w styczniu 2013 r. o 1,3%. W styczniu ceny tych pasz były o 20,5% wyższe niż przed rokiem. Cena mieszanki pełnoporcjowej dla indyków była w styczniu 2013 r. o 0,4% wyższa niż przed miesiącem i o 17,5% wyższa niż przed rokiem.

W 2013 r. drożącym paszom towarzyszył niewielki wzrost cen skupu. Za kurczęta płacono w lutym o 3,7% więcej niż w roku poprzednim. Natomiast za indyki rzeźne o 0,2% więcej. W relacji do stycznia ceny skupu kurcząt wzrosły o 5,7% a indyków o 2,7%. Optymalność produkcji żywca drobiowego

pogorszyła się wskutek wyższej dynamiki wzrostu cen pasz niż cen skupu żywca. Relacje cen żywiec/pasze obniżyły się znacząco, bo z 2,7 do 2,3 w chowie kurcząt oraz z 4,2 do 3,4 w chowie indyków

W lutym 2013 r. tuszki kurcząt brojlerów sprzedawane były przez zakłady drobiarskie po cenach przeciętnie o 1,1% wyższych niż w lutym 2012 r. Natomiast cena zbytu mięsa indyczego była o 1,5% niższa niż przed rokiem. Dynamika cen w przetwórstwie drobiu była więc słabsza niż na szczeblu producenta.

W grudniu 2012 r. ceny detaliczne mięsa drobiowego obniżyły się o 2,8% w porównaniu z listopadem i były tylko o 1,1% wyższe niż w grudniu 2011 r. Przeciętnie w całym 2012 r. ceny detaliczne drobiu tylko o 4,4% przewyższały poziom z roku poprzedniego, podczas gdy ich dynamika w 2011 r. wyniosła 14%. Mimo, że drób pozostał najtańszym gatunkiem mięsa, konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych była w drugim kwartale 2012 r. o 1,3% mniejsza w relacji do analogicznego okresu 2011 r., a w trzecim kwartale o 0,7% mniejsza. Świadczy to o barierze popytowej, mimo, że ceny detaliczne mięsa drobiowego systematycznie spadały w całym drugim półroczu.

W styczniu 2013 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 44,6% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przeciętna cena unijna wzrosła w relacji styczeń 2013 r. do stycznia 2012 r. o 6,6%, natomiast cena polska była wyższa o 10,5%. Relacje cen towaru polskiego i unijnego pogorszyły się. W styczniu 2012 r. drób polski był o 33,4% tańszy niż unijny. W styczniu 2013 r. tańszy o 31%. W tym samym czasie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Niemczech wzrosły o 1,1%, we Francji o 2,2%, a w Holandii o 8,3%. Wysoki wzrost cen zanotowały Czechy i Węgry – odpowiednio o 16,9% i 15,3%. Polska należała nadal do najtańszych producentów i eksporterów drobiu w Europie.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013
I	95,2	96,4	111,0	133,0	146,0
II	85,8	96,5	101,0	122,0	
III	98,1	118,0	110,0	136,0	
IV	99,0	101,0	116,0	126,0	
V	97,0	139,0	116,0	137,0	
VI	101,5	112,0	118,0	137,0	
VII	107,0	116,0	112,0	132,0	
VIII	101,0	112,0	114,0	139,0	
IX	105,0	119,0	116,0	134,0	
X	113,0	125,0	128,0	156,0	
XI	105,0	123,0	127,0	142,0	
XII	107,0	122,0	127,0	133,0	
RAZEM	1217,0	1368,0	1396,0	1627,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012
I	2221	2914	33708	40757
II	2310	3222	33677	41723
III	3741	3930	34491	44450
IV	2443	3272	31698	39277
V	2514	3251	35373	39383
VI	1364	2667	37292	43328
VII	1875	2737	35162	41370
VIII	3242	5232	33732	40315
IX	2764	3531	38927	40839
X	2927	4348	42285	52846
XI	3345	4045	40861	48443
XII	2385	2734	35822	39532
RAZEM	31131	38998	433028	517900

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	1312	1581	3,48	3,71	6,40	6,58	7,08	-
II	1339		3,78	3,92	6,56	6,63	7,42	
III	1339		3,77		6,57		7,49	
IV	1386		3,79		6,61		7,52	
V	1438		3,84		6,61		7,60	
VI	1469		4,01		6,91		8,01	
VII	1508		4,14		7,15		7,89	
VIII	1493		4,07		7,13		7,85	
IX	1574		4,00		6,89		7,81	
X	1554		3,87		6,58		7,60	
XI	1541		3,76		6,88		7,41	
XII	1560		3,65		6,43		7,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
I	1363	1387	1630	4,93	5,86	5,57	7,17	9,01	8,39
II	1402	1400		5,18	5,71	5,72	7,16	8,90	8,77
III	1438	1414		5,28	5,67		7,78	8,54	
IV	1454	1446		5,71	5,43		9,15	8,94	
V	1466	1502		5,87	5,37		8,39	8,83	
VI	1505	1546		6,20	5,45		8,49	8,84	
VII	1516	1583		6,09	5,51		8,68	8,68	
VIII	1478	1636		6,07	5,38		8,82	8,35	
IX	1438	1635		5,82	5,30		9,09	8,33	
X	1411	1628		5,94	5,51		8,96	8,38	
XI	1400	1592		6,01	5,67		9,15	8,64	
XII	1383	1624		6,03	5,66		9,29	9,05	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2011 I	126,20	250,00	182,00	167,30	216,60	178,90	160,50	176,40
II	137,20	249,00	182,50	168,70	220,00	182,00	165,00	179,30
III	149,10	250,40	180,40	170,30	220,00	187,10	166,10	181,60
IV	154,10	252,60	183,70	175,50	220,00	195,10	171,50	185,57
V	135,60	254,50	179,40	173,50	223,70	196,80	184,00	188,14
VI	134,10	256,60	182,10	178,40	225,00	190,20	191,50	188,29
VII	138,80	256,30	180,10	175,50	225,00	183,60	197,40	189,07
VIII	148,00	256,00	179,40	170,70	225,00	189,30	199,60	193,50
IX	141,90	256,00	180,80	162,00	225,00	193,00	201,50	192,00
X	135,10	256,00	177,50	152,50	225,00	197,70	192,90	189,60
XI	126,20	255,90	170,80	142,10	225,00	198,00	186,20	187,00
XII	119,30	255,00	170,80	144,40	225,00	198,00	178,20	186,10
2012 I	121,90	253,30	168,80	144,10	225,00	182,00	181,30	182,90
II	140,50	251,30	172,20	152,70	225,00	185,40	177,30	184,10
III	139,30	251,00	175,10	152,80	225,00	194,50	182,10	185,60
IV	139,80	251,00	172,50	155,50	225,00	199,10	183,60	185,00
V	141,10	253,00	172,20	160,00	225,00	201,00	185,20	189,00
VI	147,30	251,70	169,90	158,10	225,00	199,30	183,40	191,60
VII	148,60	249,10	181,60	160,20	225,00	198,50	183,40	192,70
VIII	148,30	247,50	191,90	165,30	225,00	199,70	194,00	195,50
IX	144,30	248,70	201,60	167,30	228,50	207,40	192,50	196,90
X	136,90	251,50	202,20	172,80	230,00	207,20	189,00	196,10
XI	130,90	254,10	199,10	175,90	230,00	195,10	189,40	195,00
XII	132,00	255,90	200,20	172,30	230,00	185,50	188,70	194,00
2013 I	134,70	256,00	197,30	166,20	230,00	197,50	198,10	194,90

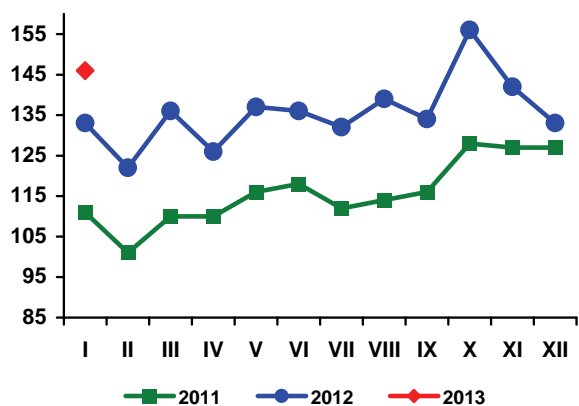
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

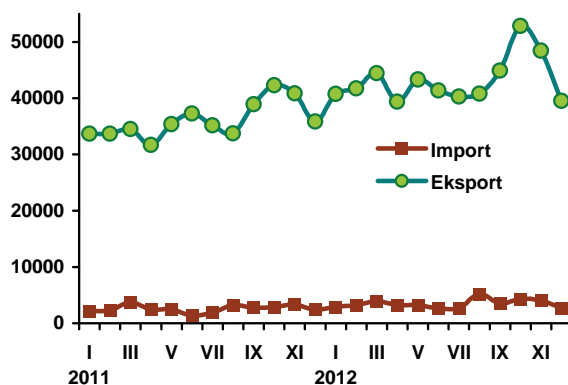
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
I	1,50	1,45	1,50	0,21	0,21	0,21
II	1,50	1,50	1,48	0,21	0,20	0,20
III	1,49	1,51	1,50	0,23	0,21	0,20
IV	1,63	1,58	-	0,22	0,20	-

Źródło: Dane GUS.

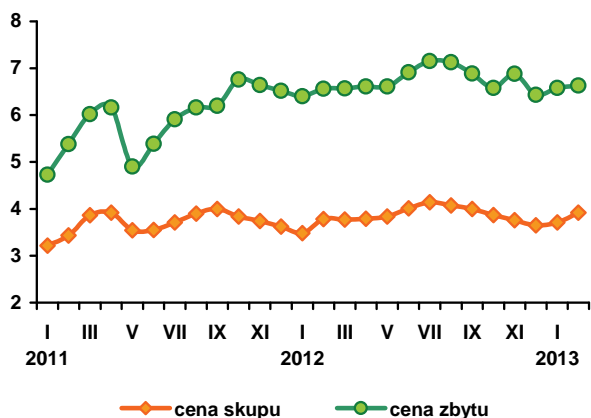
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

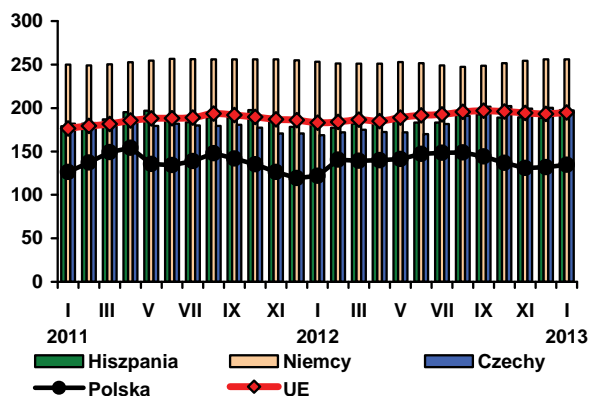
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rok 2012 charakteryzował się silną wzrostową tendencją cen jaj spożywczych, wywołaną wymianą klatek w baterijnym chowie kur niosek. Najbardziej w relacji rok do roku podrożały jaja małe: klasy M – o 54,3% oraz klasy S – o 53,8%. Najmniej jaja bardzo duże, klasy XL, które były droższe o 37,6%. Jaja klasy L podrożały o 43,8%. W lutym 2013 r. średnia cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 39,15 zł za 100 sztuk i była o 4,7% niższa niż w styczniu, ale nadal o ok.1% wyższa od bardzo wysokiej ceny notowanej przed rokiem. W lutym 2013 r. w relacji do stycznia potaniały jaja wszystkich klas wagowych. Najbardziej jaja duże klasy L, o 5,6%. Najmniej jaja średnie klasy M, o 0,8%. Jaja bardzo duże - klasy XL i małe klasy – S potaniały o ok. 2,5%. Obecnie trudno jeszcze wyrokować czy jest to sygnał powolnego stabilizowania się rynku jaj, czy tylko tendencja przejściowa.

W skupie jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu od pięciu miesięcy utrzymuje się ujemna dynamika cen. W lutym 2013 r. za jaja przerobowe ponownie płacono o 9% mniej niż w styczniu

i o 8,7% mniej niż w roku poprzednim. Mimo spadku poziom cen jest relatywnie wysoki, do czego przyczynia się duży eksport przetworów z jaj. Warto zaznaczyć, że w latach 2011 i 2010 dynamika cen skupu jaj przerobowych również była ujemna. Nadal rynek ten charakteryzuje się silnymi wahaniami cen.

Optymalność produkcji jaj jest nadal bardzo wysoka. W styczniu 2013 r. pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kur niosek podrożały średnio o 22,8% w relacji do stycznia 2012 r. Przeciętna cena uzyskiwana przez producentów za jaja spożywcze wzrosła w tym samym czasie o ponad 31%, a cena sprzedaży jaj w zakładach pakujących była wyższa o 17%. Według wstępnych szacunków w styczniu 2013 r. w detalu trzeba było zapłacić za jaja spożywcze przeciętnie o 22% więcej niż przed rokiem.

W grudniu 2012 r. ceny sprzedaży jaj konsumpcyjnych w Unii Europejskiej obniżyły się średnio o 15% w relacji do najwyższych notowań w marcu. W Niemczech jaja potaniały przeciętnie o 27%, w Holandii o 24%, a we Francji o 25%. W Polsce ceny zbytu jaj wyra-

żone w euro obniżyły się w tym okresie, podobnie jak w Holandii, tj. o 24%. W relacji rok do roku ceny jaj na rynku unijnym były w grudniu 2012 r. średnio o 22,5% wyższe, a w Polsce, o 40,8%. Relacje cen polskich i przeciętnych cen w Unii Europejskiej pogorszyły się. W grudniu 2012 r. 100kg polskich jaj kosztowało w przeliczeniu na euro o 1,01 euro więcej niż przeciętnie w Unii Europejskiej, podczas gdy w grudniu 2011 r., o 14,53 euro mniej.

Według wstępnych danych eksport jaj świeżych zwiększył się w 2012 r. o 8,5% w porównaniu z poprzednim rokiem, a przetworów z jaj, o 44,2%. Natomiast import był znacząco mniejszy niż przed rokiem: jaj świeżych o 24%, a przetworzonych o 42%. Dodatkowo saldo obrotów handlu zagranicznego jajami i ich przetworami poprawiło się

w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Zwraca uwagę silna dynamika rozwoju eksportu przetworów z jaj. Była to jedna z głównych przyczyn utrzymania się w 2012 r. relatywnie wysokiego poziomu cen jaj skupowanych do przemysłowego przerobu.

Wzrost eksportu, przy równoczesnym spadku produkcji jaj spowodowanej redukcją pogłowia niosek, a także malejący import, są przyczynami mniejszej podaży jaj na rynku wewnętrznym. Wysokie ceny detaliczne spowodowały spadek spożycia jaj w gospodarstwach domowych. W drugim kwartale roku było ono o 3,4% niższe, a w trzecim o 6% niższe w porównaniu z analogicznymi okresami poprzedniego roku. Bariera popytowa ujawniła się więc również na rynku jaj.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
I	2226	1571	15106	18270	444	618	1271	1261
II	1903	1264	13301	15220	851	687	1261	1465
III	1586	1184	16468	13103	1008	614	1341	2380
IV	1586	896	14814	16919	900	342	1053	1516
V	1317	1143	16342	18275	772	501	1063	1941
VI	1242	1185	14182	16105	1025	505	1042	1996
VII	2532	1223	12765	15949	970	307	1148	1908
VIII	1171	1162	19881	13619	1090	570	1356	1861
IX	1470	1036	8623	13923	735	460	1259	1654
X	1740	1070	10861	18915	822	552	1360	2000
XI	2200	1408	16276	15020	974	453	1543	2051
XII	2055	1239	15384	13751	651	316	1140	1362
RAZEM	19028	14381	174103	189069	10242	5927	14837	21395

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
I	44,00	55,00	35,60	41,40	34,20	37,90	26,10	30,00
II	47,80	53,70	40,20	39,10	36,60	37,60	30,60	29,20
III	70,00		60,70		56,40		49,30	
IV	63,70		51,40		49,80		43,60	
V	50,60		39,50		38,40		31,30	
VI	50,40		37,40		35,30		27,10	
VII	50,20		38,00		35,40		27,00	
VIII	51,10		37,70		34,90		26,10	
IX	52,60		39,30		38,30		29,60	
X	52,20		41,30		39,80		32,70	
XI	55,20		42,80		40,10		29,80	
XII	54,40		42,80		40,20		29,80	

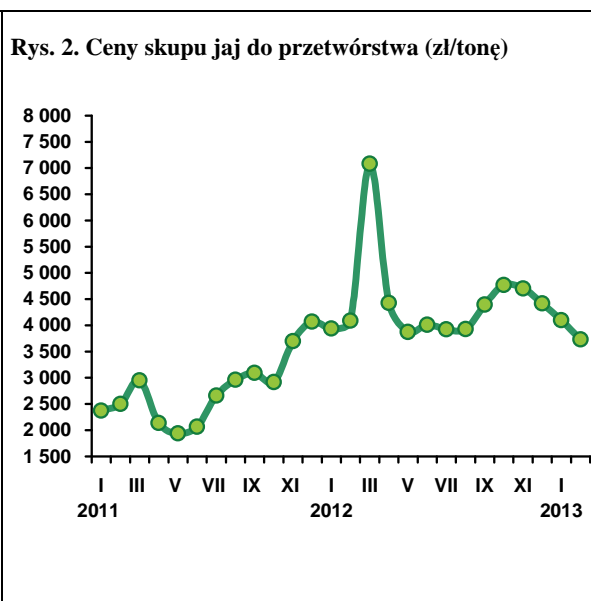
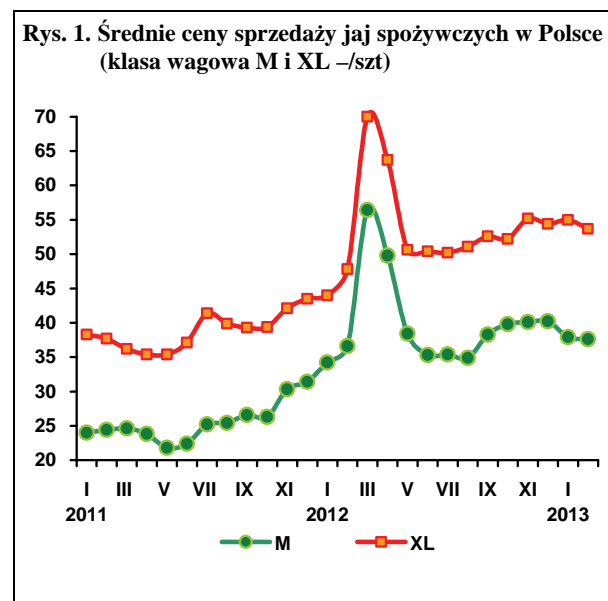
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2011 I	115,01	90,50	91,61	85,51	54,35	102,91
II	117,90	93,61	98,74	84,65	63,93	105,93
III	108,50	93,50	112,52	93,16	76,35	111,37
IV	102,28	80,41	80,16	85,45	53,94	98,91
V	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VI	102,04	78,36	87,94	93,91	58,47	101,11
VII	114,07	81,27	101,25	116,82	73,83	111,44
VIII	113,68	96,87	109,96	121,54	84,65	117,75
IX	109,24	106,39	105,10	113,54	83,77	115,77
X	112,91	102,76	104,73	99,99	82,06	113,33
XI	118,47	104,73	122,93	114,01	92,40	123,08
XII	119,26	107,88	138,02	137,55	109,48	133,79
2012 I	128,89	116,84	131,92	149,59	125,03	140,46
II	154,00	134,81	163,63	157,69	136,28	153,60
III	221,41	213,58	227,54	209,31	194,26	195,43
IV	194,43	181,50	168,66	187,38	150,77	177,12
V	150,80	138,97	150,67	158,76	134,42	158,98
VI	142,29	124,31	138,20	139,97	124,73	151,66
VII	147,41	123,25	131,07	132,55	122,90	148,26
VIII	147,24	124,38	130,99	134,00	117,98	149,63
IX	154,31	130,54	139,31	138,46	131,30	149,63
X	162,35	137,53	153,65	148,98	145,00	161,69
XI	164,02	137,55	157,71	153,82	145,67	163,90
XII	167,89	137,91	166,22	156,65	148,42	166,88

Źródło: Dane MRiRW.

Rozpoczęta w końcu 2012 roku spadkowa tendencja cen jagniąt i owiec w Unii Europejskiej trwa nadal. W styczniu 2013 roku przeciętna cena jagniąt w UE-27 wyniosła 605 EUR/100 kg, a w lutym 543,66 EUR/100 kg wagi poubojowej. Pierwsza z nich nie odbiegała, co prawda, od jej ubiegłorocznego poziomu, ale druga była niższa o 7%. Sytuację trochę ratuje fakt, że na rynku włoskim, na który trafia większość polskich jagniąt, ceny są nadal wyższe niż rok wcześniej, choć różnice te są coraz mniejsze. W pierwszych dwu miesiącach bieżącego roku ceny te były wyższe odpowiednio o 2 i 1%, podczas gdy jeszcze w trzecim kwartale 2012 roku były one wyższe o 17%.

Znacznie gorzej wygląda sytuacja w przypadku owiec ciężkich. W styczniu przeciętna cena tych owiec w UE-27 osiągnęła 438 EUR/100 kg, a w lutym 429 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były niższe niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku odpowiednio o 15 i 16%. Tak głęboki spadek cen owiec ciężkich jest następstwem jeszcze głębszego ich spadku w Wielkiej Brytanii, w której w pierwszych dwu miesiącach 2012 były one niższe niż rok wcześniej odpowiednio o 27 i 23%.

Sytuacja na rynku unijnym ma przełożenie na polski rynek owiec. W styczniu przeciętna cena polskich owiec ciężkich wyniosła 374 EUR/100 kg, a w lutym 356 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były niższe niż w analogicznych miesiącach poprzedniego roku odpowiednio o 11 i 16%. W pierwszych dwu miesiącach 2013 roku, a zwłaszcza w styczniu nie sprzyjała im również niewielka aprecjacja złotego względem euro, która dodatkowo wpływała na obniżenie cen wyrażonych w złotych. Ceny te wynosiły odpowiednio 155 i 184 zł/100 kg wagi poubojowej i w obu wypadkach

były o 16% niższe od ubiegłorocznych. Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że w styczniu przeciętna cena owiec w Polsce wyniosła 8,38 zł/kg wagi żywej i była i o 11% niższa niż w styczniu 2012 roku.

We wrześniu ubiegłego roku Komisja Europejska przewidywała, że w 2013 roku produkcja mięsa owczego w UE-27 może się zmniejszyć o około 2%. Import może natomiast wzrosnąć o prawie 4% i całkowicie pokryć lukę spowodowaną spadkiem produkcji. W rezultacie spożycie nie powinno ulec większym zmianom. W tej sytuacji można by sądzić, że ceny jagniąt będą oscylowały wokół cen ubiegłorocznych. Z dotychczasowego rozwoju cen wynika jednak, że spadek popytu może być głębszy od przewidywanego i ceny te mogą charakteryzować się tendencją spadkową. Jeśli będzie to o wysokości cen na polskim rynku będzie decydował kurs złotego względem euro.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012 ^{a)}	Zmiana w % 2012/2011
I półrocze	899	1054	741	70
II półrocze	875	595	450	76
Rok	1774	1649	1191	72

a) prognoza IERiGŻ-PIB Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencji mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2011	21,4	78,2	62,3	255,2	69,7	82,3	59,1	97,7	71,5	72,8	61,5	105,9	1039
2012	76,3	69,3	308,6	120,3	121,0	162,5	147,0	68,9	92,0	145,1	90,8	44,7	1447
miesiąc roku poprzedniego = 100	356,5	88,6	495,3	47,1	173,6	197,4	248,7	70,5	128,7	199,3	147,6	42,2	139,7
Import 2011	25,5	29,6	30,3	49,2	172,7	92,7	107,8	125,7	53,8	77,6	27,0	22,1	814
2012	103,0	76,1	131,8	65,8	68,8	46,6	37,5	31,3	63,0	114,7	81,0	34,0	854
miesiąc roku poprzedniego = 100	403,9	257,1	435,0	133,7	39,8	50,3	34,8	24,9	117,1	147,8	300,0	153,8	104,9

Uwaga: Dane za 2012 rok są danymi wstępnymi

Źródło: Dane CAAC.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2011	5,65	6,60	7,79	8,28	7,24	7,45	7,05	7,16	6,92	6,80	6,02	9,61
2012	7,42	6,55	8,49	8,34	6,52	7,89	6,34	7,43	6,18	6,97	5,83	8,97
miesiąc roku poprzedniego = 100	131,3	99,2	110,0	100,7	90,1	105,9	89,9	103,8	89,3	102,5	96,8	93,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
I 2012	9,2	19,6	2,10	4,47
II	8,7	18,6	2,09	4,45
III	9,1	19,4	2,20	4,68
IV	9,1	19,4	2,18	4,64
V	8,6	18,3	2,01	4,27
VI	8,5	18,1	1,97	4,20
VII	8,1	17,2	1,93	4,11
VIII	8,3	17,7	2,01	4,27
IX	8,0	17,1	1,95	4,14
X	8,0	17,0	1,94	4,13
XI	7,7	16,4	1,87	3,97
XII	9,5	20,2	2,33	4,96
I 2013	8,4	17,8	2,02	4,31

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2011	43,27	43,04	42,78	42,77	43,25	43,25	43,68	43,55	46,19	45,62	45,32	45,16
2012	43,39	44,43	43,85	43,97	44,88	46,74	48,29	49,37	50,78	51,25	51,25	51,66
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,3	103,2	102,5	102,8	103,8	108,1	110,6	113,4	109,9	112,3	113,1	114,4

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-27												
2011/2012	567,6	601,2	578,8	582,1	597,8	617,9	646,1	669,6	683,4	691,3	602,5	582,8
2012/2013	584,6	593,1	581,5	554,6	570,6	598,4	627,8	631,2	631,0	635,5	604,5	543,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,0	98,7	100,5	95,3	95,4	96,8	97,2	94,3	92,3	91,9	100,3	93,3
Włochy												
2010/2011	465,1	550,7	507,7	509,8	511,9	513,4	515,4	515,9	576,8	594,7	601,8	604,5
2011/2012	605,0	607,3	607,0	603,8	603,6	578,1	604,3	605,3	606,0	609,2	611,8	612,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	130,1	110,3	119,6	118,4	117,9	112,6	117,2	117,3	105,1	102,4	101,7	101,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-27												
2011/2012	486,9	534,7	551,1	491,0	466,7	433,7	446,2	452,8	473,0	501,9	517,7	512,7
2012/2013	519,2	541,5	518,4	501,2	498,3	505,5	499,4	476,6	470,2	462,8	438,2	428,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,6	101,3	94,1	102,1	106,8	116,6	111,9	105,3	99,4	92,2	84,6	83,6
Wielka Brytania												
2010/2011	511,6	581,7	616,4	472,0	471,5	456,7	436,0	439,2	471,7	527,0	529,3	524,9
2011/2012	530,9	562,5	527,0	516,3	518,6	526,7	506,3	453,5	445,0	434,6	384,0	405,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	103,8	96,7	85,5	109,4	110,0	115,3	116,1	103,3	94,3	82,5	72,5	77,3

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2010/2011 NZD/szt. 15 kg	80,42	81,56	81,44	83,58	71,36	92,82	91,88	94,39	92,00	96,50	100,9	88,36
2011/2012 NZD/szt. 15 kg	73,44	69,50	64,50	64,08	51,38	64,18	62,18	62,14	62,65	66,85	68,29	59,53
miesiąc roku poprzedniego = 100	91,3	85,2	79,2	76,7	72,0	69,1	67,7	65,8	68,1	69,3	67,7	67,4

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

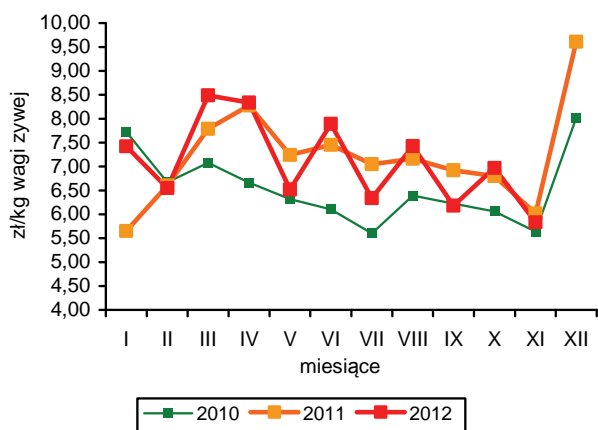
Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

Wyszczególnienie	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2010/2011 AUD/100 kg cwe	568	620	606	625	558	514	499	489	519	519	519	512
2011/2012 AUD/100 kg cwe	461	475	478	441	427	409	426	416	403	382	324	331
miesiąc roku poprzedniego = 100	81,2	76,6	78,9	70,6	76,6	79,6	85,4	85,1	77,6	73,6	62,4	64,6

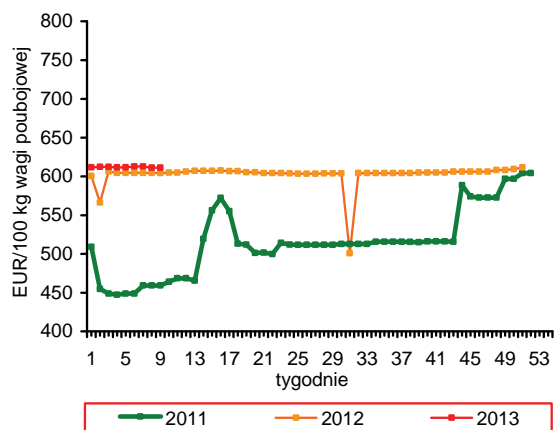
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

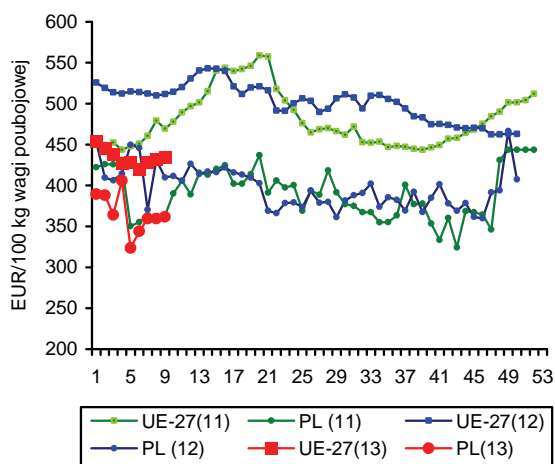
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

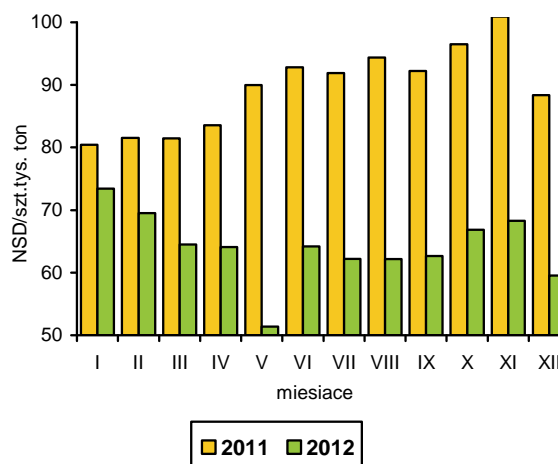
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

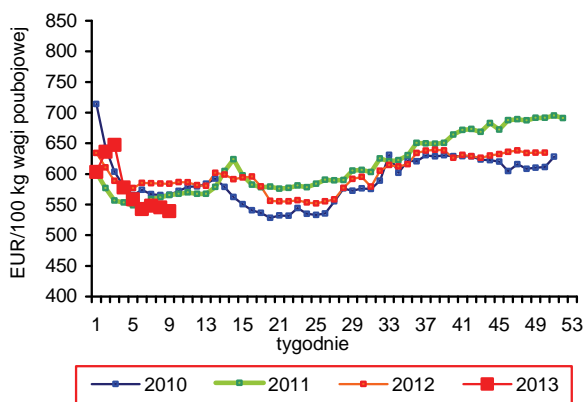
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

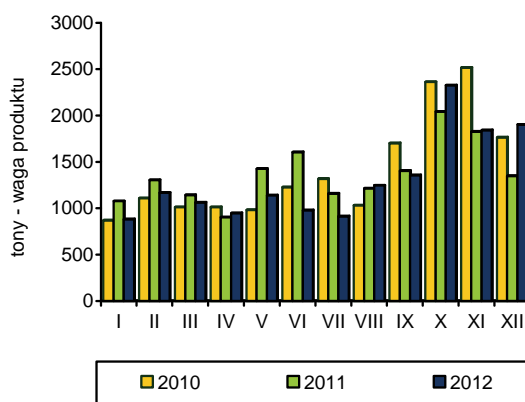
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniosła w 2012 r. 323,6 tys. ton i była o 3,5% większa niż rok wcześniej (o 11,1 tys. ton), przy bardzo zróżnicowanym kierunku i dynamice zmian przetwórstwa poszczególnych grup produktów. W ujęciu ilościowym największy wzrost produkcji odnotowano w przypadku wędzonych łososi (o 7,2 tys. ton), łososi wysokoprzetworzonych (o 6,1 tys. ton) oraz mrożonych ryb morskich (o 3,6 tys. ton). Przetwory z łososi były także grupą towarową o najwyższej dynamice zmian. W porównaniu z rokiem poprzednim ich produkcja zwiększyła się blisko 4-krotnie, a ryb morskich mrożonych 2-krotnie. Duży spadek produkcji wystąpił natomiast w odniesieniu do pozostałych ryb wędzonych (o 8,5 tys. ton, o 29%) oraz ryb solonych i suszonych (o 2,6 tys. ton, o 68%). W strukturze produkcji nadal dominują przetwory i konserwy ze śledzi z 30,7% udziałem (wzrost produkcji o 2,2% do 99,4 tys. ton), następnie wędzone łososie (15,2%), mrożone ryby morskie (7,8%) oraz ryby wędzone pozostałe (6,4%).

Pogorszenie koniunktury gospodarczej i rosnące koszty produkcji nie wpłynęły negatywnie na wyniki polskiego eksportu sektora rybnego w 2012 r. Wolumen eksportu pozostał na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego (349 tys. ton), przy 7,9% wzroście jego wartości (do 5,05 mld zł). Duży spadek eksportu burtowego (o 21% do 72 tys. ton) został zrekompensowany zwiększoną sprzedażą ryb, przetworów rybnych i owoców morza w sposób tradycyjny (o 6,4% do 277 tys. ton). W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się wywóz ryb wędzonych (o 19%) oraz filetów (o 4%), przy jednoczesnym spadku cen transakcyjnych. Natomiast skokowo rosnące ceny jednostkowe przetworów (głównie śledzi), spowodowały, że mimo stabilizacji wielkości sprzedaży tej grupy aż o 19% wzrosła wartość tego eksportu. Łącznie te trzy grupy produktów stanowiły 62% wielkości eksportu i 90% jego wartości. Wyhamowanie silnej tendencji wzrostowej cen ryb na rynkach światowych w II półroczu 2012 r. spowodowało zmniejszenie dynamiki spadku popytu krajowego i wyraźne zwiększenie importu w ostatnich miesiącach roku. Dodatkowo przez cały rok utrzymywało się wysokie tempo wzrostu zapotrzebowania na łososie z przeznaczeniem na reeksport ryb wędzonych. W konsekwencji wolumen przywozu liczony w wadze produktu był w 2012 r. podobny jak rok wcześniej i wyniósł 452 tys. ton. Mimo spadków

cen transakcyjnych w ostatnich miesiącach ub.r. ryby importowane były nadal droższe niż w 2011 r., a wydatki na nie zwiększyły się o 6,1% do 5,00 mld zł. Wyższa dynamika wzrostu wartości eksportu w porównaniu z importem spowodowała, że w 2012 r. po raz pierwszy od końca lat 90 odnotowano dodatni bilans handlu zagranicznego sektora rybnego na poziomie 42 mln zł. Import netto, w przeliczeniu na wagę żywą, zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o 28 tys. ton i wyniósł 225,7 tys. ton.

Ceny detaliczne ryb, przetworów rybnych i owoców morza wzrosły w 2012 r. średnio o 8,5%, przy czym szybciej drożały ryby przetworzone (wzrost o 10,4%) niż ryby świeże, chłodzone czy mrożone (wzrost o 7,4%). Wysoka dynamika wzrostu cen malała jednak wraz z obniżkami cen importowych i w grudniu 2012 r. były one tylko o 2,8% wyższe niż w grudniu 2011 r. Relacje cen między rybami, przetworami rybnymi i owcami morza, a ich głównymi substytutami wykazywały w 2012 r. zróżnicowane tendencje. Tempo wzrostu ryb nieprzetworzonych było tylko nieznacznie (o 1 pkt. proc.) wyższe od wzrostu cen detalicznych mięsa drobiowego, natomiast ryby wyraźnie potaniały w relacji do mięsa wołowego (średni wzrost cen o 14,3%) oraz mięsa wieprzowego (wzrost o 10,3%). Pogorszyły się relacje między cenami przetworów rybnych a cenami wędlin oraz serów. Różnice w dynamice cen wyniosły odpowiednio 2,6 i 8,2 pkt. proc.

Poprawa relacji cenowych w ostatnich miesiącach 2012 r. spowodowała, że wg ostatnich szacunków spożycie ryb, przetworów rybnych i owoców morza wyniosło 11,8 kg/mieszkańca i było o 5% niższe niż rok wcześniej. Spadek spożycia dotyczył przede wszystkim ryb słodkowodnych (o 15,9%), a w mniejszym stopniu ryb morskich (o 3,2%). Niespodziewanie o blisko 2/3 zwiększyła się konsumpcja owoców morza, która jest jednak niewielka. Ograniczono głównie konsumpcję tuńczyków (o 30%), pangii (o 26%,) i morszczuków (o 22%), przy 50% wzroście popytu na łososie, 25% na szproty i 6% na śledzie.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łośność bałtycki
2010 I-XII	58 837	24 748	12 196	11 229	2 672	109 577	92 945	9 563
2011 I-XII	56 490	29 881	11 861	9 725	2 542	110 497	51 258	6 151
2012 I-XII	61 526	26 782	13 823	9 855	5 077	117 063	35 476	4 415
2011 XI	1 707	2 603	1 375	752	90	6 527	2 961	526
XII	1 686	147	1 308	524	104	3 769	5 578	3 732
2012 ^a I	2 586	1 118	1 576	719	45	6 044	5 780	943
II	3 082	1 101	895	686	27	5 791	2 872	553
III	11 295	1 662	1 695	2 350	154	17 156	8 582	1 348
IV	14 160	2 869	1 355	544	286	19 214	3 551	127
V	16 083	1 026	1 291	721	239	19 360	4 003	123
VI	5 508	2 325	764	815	675	10 087	230	4
VII	1 987	2 808	334	717	1 399	7 245	1 342	8
VIII	790	4 049	318	688	1 285	7 130	876	-
IX	116	3 377	692	701	409	5 295	1 852	18
X	408	4 964	1 358	741	399	7 870	1 739	79
XI	3 465	782	2 080	882	140	7 349	3 635	423
XII	2 046	701	1 465	291	19	4 522	1 014	789
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	121,4	476,9	112,0	55,5	18,3	120,0	18,2	21,1
<u>I-XII 2012</u> <u>I-XII 2011</u>	108,9	89,6	116,6	101,3	199,8	105,9	69,2	71,8

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2010 I-XII	10 516	41 335	104 398	165 431	93 393	10 920	9 825	321 680
2011 I-XII	8 384	36 44	85 788	181 906	97 291	12 030	10 973	312 522
2012 I-XII	7 553	42 376	81 957	191 695	99 447	12 614	9 596	323 581
2011 XI	1 023	3 434	8 221	18 471	10 196	1 024	1 085	31 149
XII	874	3 506	10 295	17 318	10 126	1 083	813	31 993
2012 I	792	3 545	6 017	15 787	8 743	950	1 018	26 141
II	852	3 194	7 113	18 618	10 751	1 004	1 066	29 777
III	855	4 189	7 867	18 508	9 268	1 583	1 055	31 419
IV	621	4 018	5 693	13 778	6 560	1 037	825	24 110
V	638	3 510	5 431	13 163	5 968	1 139	826	22 742
VI	569	2 873	5 197	13 508	6 277	826	548	22 147
VII	278	2 577	5 067	11 835	6 294	573	533	19 757
VIII	289	2 518	5 659	14 466	7 406	797	559	22 932
IX	611	3 143	6 225	15 735	7 500	1 122	846	25 714
X	732	3 852	7 999	19 429	10 115	1 248	883	32 012
XI	761	3 869	9 430	19 443	10 420	1 314	792	33 503
XII	555	5 088	10 259	17 425	10 145	1 021	645	33 327
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	63,5	145,1	99,7	100,6	100,2	94,3	79,3	104,2
<u>I-XII 2012</u> <u>I-XII 2011</u>	90,1	116,3	95,5	105,4	102,2	104,9	87,5	103,5

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2010 I-XII	325,9	96,0	55,2	37,8	66,9	465,9	189,3	86,9	38,1	113,1
2011 I-XII	351,5	113,9	53,7	38,6	64,5	450,9	185,2	86,3	36,7	113,1
2012 I-XII	349,1	113,2	55,6	45,9	67,4	451,6	175,0	77,2	34,7	133,3
2011 XI	30,1	13,6	5,4	3,9	3,4	49,4	21,4	8,2	4,2	12,2
XII	35,1	12,7	4,6	5,6	6,7	41,7	16,7	6,0	3,3	11,9
2012 ^b I	28,4	9,6	5,1	3,0	6,0	41,0	16,9	8,5	2,8	10,8
II	27,7	10,2	4,9	3,5	5,5	35,4	15,5	5,9	3,3	8,7
III	39,0	10,5	5,5	4,2	10,1	44,1	15,2	7,7	3,9	14,2
IV	31,8	8,4	5,0	3,3	8,0	29,0	10,4	4,9	2,0	9,2
V	31,0	8,8	4,4	3,2	1,7	32,9	11,0	5,6	2,7	11,2
VI	24,8	8,5	4,2	3,0	4,7	29,4	9,6	5,1	2,4	9,5
VII	23,9	8,3	3,9	3,1	4,5	27,5	9,4	4,3	2,4	9,0
VIII	24,1	8,5	3,4	3,2	5,8	31,2	13,0	4,4	2,0	9,1
IX	24,8	8,9	4,5	3,4	4,8	36,3	12,6	6,7	3,0	11,5
X	31,4	11,3	5,3	4,6	6,0	46,7	19,4	9,0	3,5	11,4
XI	31,6	10,7	5,7	5,2	4,9	54,1	24,0	8,8	3,5	14,3
XII	30,4	9,4	3,8	6,1	5,2	44,0	17,8	6,3	3,1	14,3
Wskaźnik zmian (%)										
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	86,6	74,2	81,8	109,4	78,1	105,6	106,6	104,8	94,5	120,1
<u>I-XII 2012</u> <u>I-XII 2011</u>	99,3	99,3	103,7	118,8	104,2	100,2	94,4	89,4	94,4	117,8

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne,

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b (03035410)			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021200 ^b (03021400)	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
						mintaj 03042985 ^b (03047500)	panga 03042903 ^b (03046200)	morszczuk 03042956 ^b (03047415)		
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2010 I-XII	3,77	3,68	4,15	4,36	4,26	6,27	5,89	9,40	19,21	9,65
2011 I-XII	6,03	6,42	5,49	5,24	5,17	6,13	6,73	11,53	17,86	10,47
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,50	5,79	6,66	6,79	12,16	15,89	14,70
2011 XI	8,06	7,66	6,36	6,93	6,51	5,83	7,57	12,51	14,45	13,45
XII	7,55	7,93	6,20	6,64	5,71	6,16	7,66	13,32	15,24	15,46
2012 ^a I	8,06	8,19	6,29	6,96	6,64	6,87	7,51	13,22	14,75	14,30
II	8,65	8,25	6,38	6,68	6,37	6,65	7,53	13,09	14,74	14,80
III	8,33	7,89	6,26	6,55	6,46	6,27	6,66	12,61	15,30	14,26
IV	8,12	7,72	6,24	6,56	6,66	6,88	7,52	12,15	16,30	15,43
V	8,10	5,55	6,10	6,97	6,65	7,62	7,51	11,86	17,05	14,41
VI	8,06	8,49	6,35	6,85	6,70	8,35	7,22	12,49	16,34	15,64
VII	8,04	7,62	6,23	6,57	6,69	7,92	7,21	12,27	15,82	15,74
VIII	7,69	7,65	6,38	6,30	6,26	7,43	7,08	11,94	15,77	16,42
IX	7,20	7,49	5,80	5,73	5,41	6,93	6,27	12,60	15,85	16,22
X	7,40	7,59	4,70	5,64	5,20	6,81	5,98	11,57	15,32	13,19
XI	7,68	7,54	4,79	5,88	5,18	5,81	6,04	11,30	15,80	14,57
XII	7,26	7,41	4,66	5,13	5,11	5,59	6,33	11,41	16,82	11,53
Wskaźnik zmian (%)										
<u>XII 2012</u> <u>XII 2011</u>	96,1	93,4	75,1	77,3	89,6	90,7	82,7	85,7	110,3	74,6
<u>I-XII 2012</u> <u>I-XII 2011</u>	130,5	120,1	106,0	124,0	112,0	108,6	100,9	105,5	89,0	140,4

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej (w nawiasie kod według nowej nomenklatury z 2012 r.)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konservy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b (03047190)			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b (03054300)	Krewetki przetw. 160520 ^b (160521)	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szproty świeże 03026180 ^b (03024390)	
		Niemcy	Wielka Brytania	Dania					Niemcy	Niemcy
2010 I-XII	7,52	17,37	18,38	17,91	44,75	36,45	42,46	2,57	0,50	
2011 I-XII	7,25	21,82	18,97	18,71	49,39	43,02	36,71	2,50	0,85	
2012 I-XII	13,18	22,56	19,75	20,11	42,30	44,62	48,08	3,35	0,97	
2011 XI	5,10	24,58	17,61	22,19	47,79	49,17	42,35	2,72	0,66	
XII	9,43	25,71	22,23	22,36	49,54	48,18	40,66	-	0,67	
2012 ^a I	13,52	25,62	19,56	22,44	46,56	47,49	42,01	3,07	-	
II	13,08	23,46	19,17	21,32	43,27	44,17	40,75	3,23	0,84	
III	13,05	23,62	20,24	20,29	42,90	44,85	45,21	3,43	0,87	
IV	13,04	20,78	18,97	19,47	43,78	43,12	49,05	3,28	0,94	
V	13,57	22,93	20,89	19,97	43,03	45,19	51,39	3,49	0,90	
VI	13,46	21,60	18,93	20,61	42,63	45,51	52,12	3,40	1,13	
VII	13,34	24,82	21,93	20,25	41,82	43,53	55,09	3,39	1,16	
VIII	13,08	24,21	19,62	18,70	39,78	42,63	53,78	-	1,23	
IX	13,18	23,12	18,20	20,95	40,80	43,94	47,46	3,17	1,35	
X	12,89	21,96	20,46	21,00	39,77	43,81	46,43	-	1,31	
XI	13,03	19,49	20,23	19,01	41,75	45,94	48,81	-	1,30	
XII	12,96	25,83	20,51	18,93	42,76	45,08	49,55	-	1,28	
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2012 XII 2011	137,4	100,5	92,3	84,7	86,3	93,6	121,9	x	190,1	
I-XII 2012 I-XII 2011	181,8	103,4	104,1	107,5	85,6	103,7	131,0	134,0	114,1	

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej, ^c dane podlegają weryfikacji

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Płaty/filety ze śledzi	
2010 I-XII	9,38	-	11,10	60%	10,80	62%	7,02	46%	6,41	69%	7,23	65%
2011 I-XII	11,46	-	12,31	59%	12,39	65%	8,60	x	7,56	75%	9,18	75%
2011 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	x	9,20	73%	12,73	79%
2012 I	11,99	-	12,29	57%	14,62	70%	9,41	x	8,98	76%	12,66	82%
II	11,71	-	12,20	56%	14,44	68%	9,34	x	8,99	74%	12,76	82%
III	11,63	-	12,48	57%	14,28	67%	9,40	x	9,01	73%	12,67	80%
IV	11,57	-	12,45	56%	13,48	63%	9,37	x	9,04	73%	12,78	80%
V	11,63	-	12,46	57%	13,61	63%	9,35	x	9,11	73%	12,84	80%
VI	11,53	-	12,44	56%	14,09	66%	9,29	x	9,27	74%	12,91	80%
VII	11,44	-	12,16	55%	14,13	66%	9,35	x	9,29	74%	12,92	80%
VIII	11,36	-	12,12	55%	14,03	65%	9,31	x	9,34	74%	12,79	79%
IX	11,32	-	12,22	56%	14,07	65%	9,49	x	9,41	74%	12,71	78%
X	11,46	-	12,33	56%	13,56	63%	9,00	x	9,35	74%	12,67	78%
XI	10,72	-	12,25	56%	13,56	63%	8,92	x	9,29	73%	12,48	77%
XII	10,61	-	12,30	56%	13,57	63%	8,91	x	9,31	73%	12,53	77%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2012 XII 2011	88,9	x	100,2	x	95,6	x	103,0	x	105,8	x	101,8	x
I-XII 2012 I-XII 2011	99,6	x	100,0	x	112,6	x	107,7	x	121,7	x	138,6	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone			Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w śmietanie	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.		
2010I-XII	17,46	12,75	21,37	71,60	27,27	14,75	16,45	21,62	26,23	11,13	13,45
2011I-XII	18,93	12,97	23,70	74,89	30,38	16,07	17,52	22,61	26,88	12,31	14,52
2012I-XII	21,42	13,67	26,76	75,30	32,10	17,62	20,10	25,06	29,82	16,02	15,15
2012 I	20,87	13,47	26,45	76,50	31,83	17,80	19,08	23,56	27,71	15,40	15,13
II	21,20	13,63	26,63	76,40	32,01	17,87	19,50	23,69	28,00	15,62	15,13
III	21,38	13,66	26,71	76,60	32,08	17,89	19,55	23,63	28,53	15,82	15,40
IV	21,41	13,71	26,80	76,10	32,17	17,87	19,75	24,12	28,88	15,97	15,38
V	21,54	13,84	26,67	75,10	31,98	17,83	19,95	24,44	29,41	16,05	-
VI	21,49	13,80	26,72	75,50	32,05	17,86	20,30	24,88	29,65	16,07	-
VII	21,49	13,76	26,73	74,40	32,31	17,73	20,50	25,31	30,00	16,15	-
VIII	21,49	13,75	26,89	74,70	32,24	17,73	20,50	25,81	30,41	16,23	-
IX	21,51	13,73	27,03	74,90	32,17	17,61	20,35	25,94	30,76	16,25	-
X	21,56	13,69	26,98	74,80	32,20	17,46	20,68	26,31	31,29	16,21	15,40
XI	21,53	13,57	26,87	74,90	32,16	17,09	20,75	26,44	31,59	16,27	15,43
XII	21,55	13,44	26,61	74,10	31,96	16,68	20,43	26,75	31,88	16,22	14,16
Wskaźnik zmian (%)											
XII 2012 XII 2011	104,5	101,5	102,7	96,7	100,4	94,0	109,5	113,5	115,5	108,7	93,7
I-XII 2012 I-XII 2011	113,1	105,4	112,9	100,6	105,7	109,7	114,8	110,9	111,0	130,2	104,3

Źródło: Dane GUS.

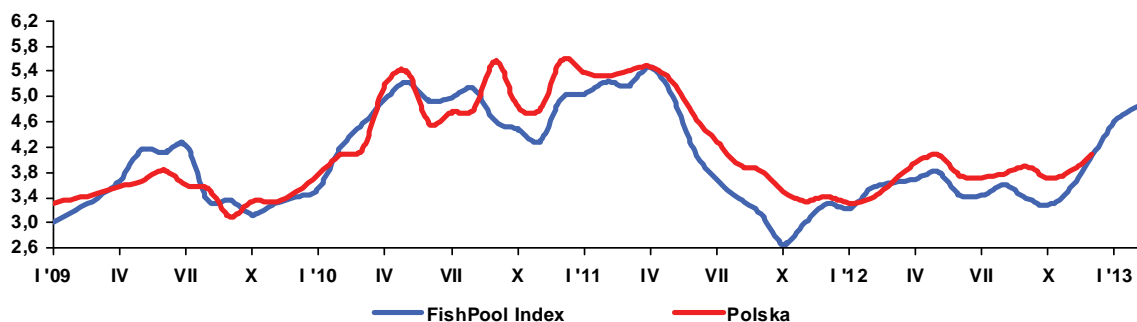
Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)^a

Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
2009	5,50	2,28	0,77	0,63	0,57	1,24
2010	5,40	2,20	0,83	0,63	0,55	1,19
2011	5,04	2,05	0,82	0,60	0,52	1,05
I-IX 2011	3,19	1,38	0,61	0,45	0,30	0,45
I-IX 2012	3,05	1,36	0,60	0,41	0,27	0,40
Wskaźnik zmian (%)						
I-IX 2012 I-IX 2011	95,6	98,5	98,4	91,1	0,90	88,9

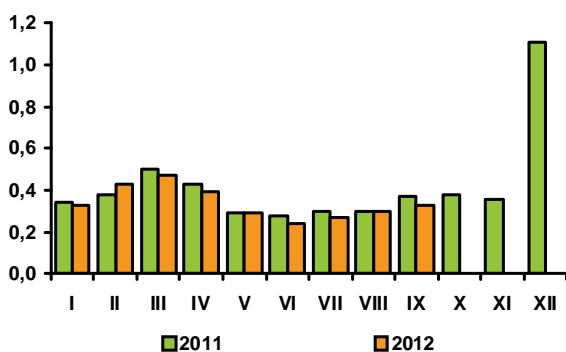
^a obliczenia na podstawie danych miesięcznych

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

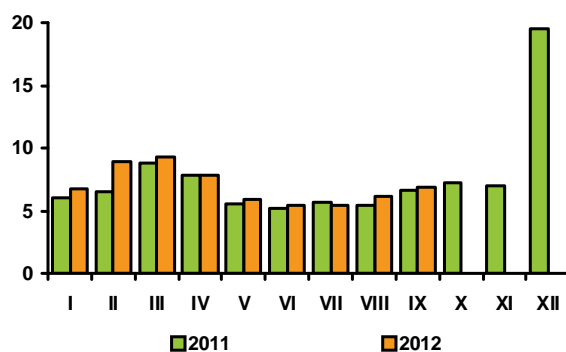
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

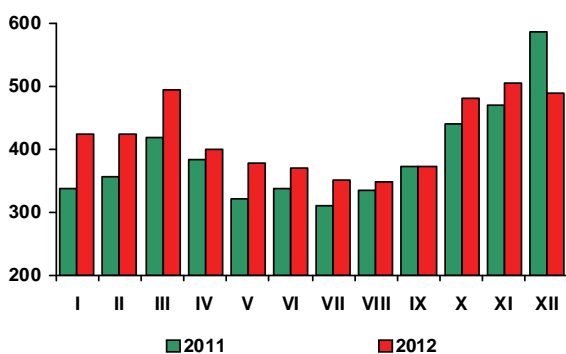
Rys. 2. Spożycie ryb i przetworów rybnych (w kg/osobę/ miesięcznie, w wadze produktu)

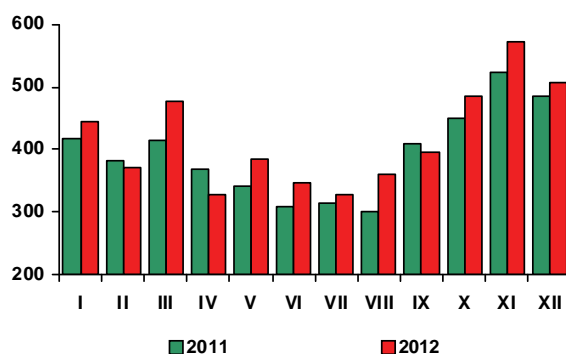
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-4 - European Price Report, rys. 5-6 – dane GUS, rys. 7-8 - dane CAAC.

W styczniu 2013 r. uwarunkowania rynkowe dla konsumentów żywności były mniej korzystne niż w ostatnich miesiącach 2012 r. Wzrost cen żywności znacząco przewyższył stopę inflacji, obniżyła się siła nabywcza wynagrodzeń i pogorszyła się sytuacja na rynku pracy. Efektem działania tych czynników był spadek popytu na żywność.

W styczniu 2013 r., **w stosunku do poprzedniego miesiąca**, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 1,2%, przy wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,1%¹. Wydatnie podrożały owoce i warzywa. Zwiększyły się ceny mięsa drobiowego, masła, tłuszczów roślinnych, wyrobów cukierniczych i miodu, pieczywa i produktów zbożowych oraz artykułów mleczarskich i jaj. Więcej niż w poprzednim miesiącu konsumenci musieli zapłacić za napoje bezalkoholowe, w tym najbardziej podrożała kawa i herbata. Spadły ceny mięsa wieprzowego i cukru.

W styczniu 2013 r., w porównaniu ze styczniem 2012 r., wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wyniósł 3,5% i był dwukrotnie wyższy od stopy inflacji. Żywność podrożała najbardziej ze wszystkich grup towarów i usług konsumpcyjnych. Ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych zwiększyły się o 3,2%, a towarów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii o 2,6%, przy spadku cen odzieży i obuwia o 4,0% oraz cen towarów i usług związanych z transportem o 0,7%.

W styczniu 2013 r., w porównaniu ze styczniem 2012 r., wzrost przeciętnych miesięcznych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 0,4% i był mniejszy niż cen konsumpcyjnych. W efekcie **siła nabywcza płać zmniejszyła się o 1,3%**, wobec wzrostu o 3,9% przed rokiem. W styczniu 2013 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmalało o 0,8% w skali roku. (Styczeń 2013 r. był trzecim kolejnym miesiącem, w którym zatrudnienie spadło poniżej poziomu z roku poprzedniego.) W styczniu 2013 r. przybyło 317,9 tys. osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy i liczba ta była o 30,2% wyższa niż przed miesiącem i o 10,5% wyższa niż przed rokiem. **Stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła do 14,2%** w końcu stycznia br., z 13,4% w grudniu 2012 r. i była o 1 pkt. proc. wyższa niż w końcu stycznia 2012 r. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych wyniósł 49,1% i był taki sam, jak rok wcześniej.

Utrzymała się, obserwowana w drugiej połowie 2012 r., spadkowa tendencja popytu na żywność. W styczniu 2013 r. sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, w cenach stałych, zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób była

**Krystyna
Świetlik**

**Paweł
Wyrzykowski**

o 3,6% mniejsza niż w styczniu 2013 r., podczas gdy przed rokiem jej wzrost wyniósł 6,1%. Zmniejszyła się również sprzedaż mebli, sprzętu rtv i agd, prasy, książek oraz towarów w wyspecjalizowanych sklepach. Wzrosła natomiast sprzedaż samochodów, motocykli i części, paliw, farmaceutyków, kosmetyków, tkanin, odzieży i obuwia oraz pozostała sprzedaż w sklepach niewyspecjalizowanych.

Według metodologii Eurostat-u w styczniu 2013 r. inflacja w ujęciu rocznym wyniosła w UE-27 2,1%, w strefie euro 2%, a w Polsce 1,6%. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był wyższy od stopy inflacji i wyniósł w UE-27 oraz w Polsce po 3,5%. Żywność i napoje bezalkoholowe podrożały we wszystkich krajach unijnych, w tym najbardziej w Rumunii (o 8,3%), w Bułgarii (o 6,1%), na Węgrzech (o 6,1%) oraz na Słowacji (o 6%), a najmniej w Grecji (o 0,3%) i Francji (o 2%).

Według FAO w styczniu 2013 r. przeciętne światowe ceny żywności utrzymały się na takim samym poziomie jak w grudniu 2012 r. Podrożały oleje i pozostałe tłuszcze (o 4,4%), głównie ze względu na niekorzystne warunki pogodowe w Azji Południowo-Wschodniej i Ameryce Południowej i związane z nimi prognoz słabszych zbiorów oleistych. Wzrosły także ceny artykułów mleczarskich (o 0,7%). Spadły natomiast ceny cukru (o 2,3%), produktów zbożowych (o 1,1%) i artykułów mięsnych (o 0,5%).

W styczniu 2013 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 1,4% niższy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najbardziej obniżyły się ceny cukru (o 19,9%) oraz olejów i pozostałych tłuszczów (o 12,2%). Ceny produktów mleczarskich spadły o 4,2%. Droższe niż rok wcześniej były natomiast produkty zbożowe (o 11%) i artykuły mięsne (o 1,8%).

¹ Opublikowane przez GUS dane mają charakter wstępny i w kolejnym miesiącu mogą ulec rewizji po dokonaniu corocznej zmiany systemu wag.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2013 r.

Wyszczególnienie	I 2013	
	I 2012=100	XII 2012=100
OGÓŁEM	101,7	100,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,5	101,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,2	100,4
Odzież i obuwie	95,1	96,6
Mieszkanie	102,4	99,9
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	102,6	99,9
w tym nośniki energii	.	.
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,7	100,0
Zdrowie	99,3	99,4
Transport	.	.
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	.	.
Łączność	.	.
Rekreacja i kultura	.	.
Edukacja	.	.
Restauracje i hotele	.	.
Inne towary i usługi	.	.

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2012 r.

Wyszczególnienie	XII 2012		I-XI 2012
	XI 2012=100	XII 2011=100	I-XI 2011=100
Żywność (bez napojów)	100,9	104,0	104,3
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	101,9	102,7
Pieczywo	100,1	101,2	102,3
Ryz	100,7	103,0	103,9
Makarony	100,0	102,4	102,8
Mięso i przetwory	99,5	105,0	108,4
Mięso wieprzowe	99,6	105,1	110,3
Mięso wołowe	100,3	108,7	114,3
Drób	97,5	101,2	106,0
Wędliny i inne przetwory mięsne	100,0	105,9	107,8
Ryby	99,4	102,8	108,5
Mleko, sery i jaja	100,3	104,9	106,9
Artykuły mleczarskie	100,3	101,7	103,3
Mleko	100,2	101,3	103,0
Sery twarogowe	99,7	100,4	101,2
Sery dojrzewające i topione	100,8	101,7	103,0
Jaja	100,4	126,2	131,9
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,3	100,0	103,7
Masło	101,5	95,0	98,8
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,5	109,8	124,4
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	99,2	101,3	105,4
Oleje roślinne	99,9	102,9	103,0
Owoce	101,0	105,0	101,8
Jabłka	102,1	95,4	84,2
Owoce cytrusowe	91,4	111,4	107,7
Banany	100,2	110,1	109,6
Warzywa	111,9	107,2	93,6
Ziemniaki	117,8	122,4	62,1
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,5	102,0	103,0
Cukier	99,3	99,9	98,4
Napoje bezalkoholowe	99,8	102,4	104,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
	2010	100,9	100,3	100,3	100,7	100,7	100,5	98,9	98,6	101,8	101,0	100,2	100,0
	2011	101,7	100,7	102,1	100,8	101,3	98,2	98,3	98,6	99,8	101,0	101,2	100,8
	2012	101,6	100,7	101,2	100,2	100,8	100,7	98,0	98,9	99,9	100,6	100,5	100,8
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
	2010	100,2	100,0	100,2	99,9	100,1	99,9	100,0	100,4	103,6	101,6	100,5	100,2
	2011	100,9	101,2	102,0	100,4	100,4	100,1	100,0	100,1	100,1	100,5	100,2	100,0
	2012	100,4	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,0	100,2	100,0	100,1	100,1	100,0
Mięso	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
	2010	100,2	99,2	99,6	99,8	99,8	101,6	99,9	100,9	99,9	99,0	99,2	99,7
	2011	101,7	99,9	102,3	101,0	100,9	99,4	100,4	101,2	100,8	101,4	100,7	100,8
	2012	101,0	100,6	100,4	100,3	100,4	101,3	100,1	100,2	100,9	100,2	100,0	99,5
Ryby	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
	2010	100,5	100,3	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,3	100,4	100,2	100,1	100,1
	2011	101,0	100,9	100,6	100,9	100,8	100,5	100,4	100,1	100,4	101,4	101,8	101,8
	2012	100,0	100,8	100,4	100,9	100,2	100,3	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	99,4
Mleko, sery, jaja	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
	2010	100,6	100,2	99,8	100,3	100,1	99,8	99,9	100,2	100,4	100,5	100,4	100,0
	2011	100,6	100,2	100,6	100,3	100,3	100,0	100,4	100,4	100,2	100,6	100,5	100,8
	2012	100,8	100,6	103,8	101,7	98,9	99,0	99,6	99,6	100,0	100,3	100,3	100,3
Tłuszcze	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
	2010	100,4	99,1	98,8	99,3	100,1	101,0	101,1	100,4	100,9	100,8	100,4	100,1
	2011	100,6	100,3	101,6	100,6	100,9	100,9	100,8	101,0	100,0	100,6	100,9	100,7
	2012	100,7	100,0	100,5	99,0	99,2	99,2	100,0	99,4	100,1	101,2	100,4	100,3
Owoce	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
	2010	99,7	101,2	101,6	103,1	112,9	104,7	98,9	93,9	98,4	103,0	97,9	94,5
	2011	100,7	101,6	100,2	99,6	106,0	101,6	98,2	88,3	93,8	100,6	100,5	100,1
	2012	107,5	101,8	99,2	102,3	103,4	107,5	98,0	91,6	95,9	100,0	97,8	101,0
Warzywa	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
	2010	107,1	104,9	103,9	106,3	100,4	97,9	89,8	84,2	111,8	107,5	104,2	103,7
	2011	105,1	100,9	101,6	102,7	105,4	85,6	82,4	86,1	98,3	103,5	109,1	104,7
	2012	106,8	103,0	104,0	97,0	106,2	100,2	80,7	91,0	97,9	105,6	106,8	111,9
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
	2010	100,0	99,6	99,5	99,6	99,8	100,2	100,0	101,8	102,8	100,4	99,7	99,8
	2011	101,7	102,7	111,4	101,5	97,8	97,5	99,0	99,8	99,7	100,7	100,5	100,2
	2012	100,4	100,5	100,3	100,5	100,1	100,2	100,2	100,1	100,3	100,0	99,8	99,5
Cukier	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
	2010	98,4	98,4	97,8	97,6	99,0	99,4	99,1	106,5	110,7	101,4	98,6	100,1
	2011	104,0	109,6	139,4	104,7	92,8	92,3	95,7	98,1	98,0	100,6	101,0	100,3
	2012	99,8	100,6	100,1	100,5	99,8	100,0	100,0	99,9	100,4	99,9	99,6	99,3
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
	2010	100,6	100,2	100,3	100,4	100,3	100,3	99,8	99,6	100,6	100,5	100,1	100,4
	2011	101,2	100,2	100,9	100,5	100,6	99,6	99,7	100,0	100,1	100,7	100,7	100,4
	2012	100,7	100,4	100,5	100,6	100,2	100,2	99,5	99,7	100,1	100,4	100,1	100,1
III. Średnia płaca ^a	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3
	2010	88,5	101,8	106,2	97,3	98,5	101,7	100,9	99,2	99,9	101,1	102,5	109,1
	2011	88,1	100,9	106,2	99,0	96,8	103,3	100,3	99,4	99,7	101,0	101,8	109,0
	2012	91,3	97,3	105,7	98,7	97,3	103,8	98,5	99,6	98,8	102,1	101,7	108,8

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
	2010	103,0	102,8	101,4	100,7	100,6	102,2	102,4	102,3	104,3	104,8	104,3	103,9
	2011	104,8	105,0	106,8	107,2	108,8	106,4	105,3	104,5	103,3	104,1	104,6	104,7
	2012	104,5	104,5	103,7	103,2	102,7	105,4	105,0	105,3	105,3	104,7	103,9	103,9
Pieczywo i produkty zbożowe	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
	2010	101,6	101,5	101,5	101,2	101,1	100,8	100,6	100,8	104,4	106,2	106,6	106,8
	2011	107,4	108,7	110,7	111,3	111,7	111,9	111,9	111,7	108,0	106,8	106,5	106,2
	2012	105,6	104,5	102,8	102,6	102,4	102,4	102,4	102,4	102,3	101,9	101,9	101,9
Mięso	2009	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
	2010	103,0	102,3	99,5	97,8	97,2	97,6	96,6	97,3	97,6	97,7	98,1	98,8
	2011	100,3	101,0	103,7	104,9	106,1	103,7	104,2	104,5	105,6	108,2	109,8	111,1
	2012	110,3	111,1	109,1	108,3	107,8	109,8	109,5	108,4	108,4	107,2	106,4	105,0
Ryby	2009	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
	2010	108,2	107,5	105,8	104,4	103,4	102,9	102,3	102,1	102,3	102,3	102,2	102,5
	2011	103,0	103,6	104,2	105,1	105,9	106,1	106,4	106,2	106,2	107,4	109,2	111,0
	2012	110,9	110,9	110,6	110,1	109,5	109,3	108,9	109,0	108,6	107,1	105,3	102,8
Mleko, sery, jaja	2009	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
	2010	102,2	102,6	102,0	101,9	101,9	102,0	102,0	102,4	102,9	103,1	102,8	102,1
	2011	102,1	102,2	103,1	103,1	103,2	103,4	103,9	104,1	104,0	104,1	104,6	105,1
	2012	105,3	105,8	109,1	110,6	109,1	104,8	107,2	106,3	106,0	105,7	105,5	104,9
Tłuszcze	2009	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
	2010	106,1	105,7	104,5	104,6	104,4	105,5	107,1	107,3	108,1	107,3	103,7	102,2
	2011	102,3	103,6	106,5	107,9	108,8	108,8	108,5	109,2	108,6	108,4	109,0	109,7
	2012	109,8	109,4	108,2	106,4	104,6	102,9	102,0	100,4	100,2	100,8	100,4	100,0
Owoce	2009	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
	2010	103,4	101,1	96,4	94,4	98,6	118,1	113,4	119,0	122,7	122,8	116,7	108,8
	2011	117,8	120,1	120,7	117,8	122,2	120,4	115,2	100,2	94,2	96,4	96,9	94,9
	2012	97,2	97,3	96,6	99,4	97,3	103,4	103,4	106,3	107,8	106,7	103,8	105,0
Warzywa	2009	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
	2010	102,3	104,5	105,9	107,2	107,2	112,3	125,2	117,1	128,5	127,6	122,9	119,9
	2011	113,5	108,7	105,3	104,6	112,8	97,9	87,3	84,9	81,9	82,8	84,2	82,2
	2012	83,6	85,7	88,1	83,1	84,4	99,8	97,5	103,4	102,8	104,0	101,0	107,2
Cukier i wyroby cukiernicze	2009	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
	2010	102,4	101,0	96,9	95,3	94,9	95,5	95,8	98,0	101,4	102,1	102,7	103,2
	2011	104,8	107,9	120,7	123,1	120,5	117,4	116,3	114,2	110,8	111,2	112,1	112,6
	2012	110,6	108,5	98,7	97,8	99,9	102,3	103,4	103,6	104,2	103,4	102,8	102,0
Cukier	2009	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
	2010	99,5	94,1	81,6	76,3	75,9	77,3	98,9	86,3	98,7	101,4	103,6	106,4
	2011	112,4	125,3	178,7	191,7	179,7	166,7	161,0	148,3	131,3	130,3	133,4	133,7
	2012	128,4	117,8	84,6	81,2	87,3	94,6	98,8	100,7	103,1	102,4	101,0	99,9
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2009	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
	2010	103,5	102,9	102,6	102,4	102,2	102,3	102,0	102,0	102,5	102,8	102,7	103,1
	2011	103,8	103,6	104,3	104,5	105,0	104,2	104,1	104,3	103,9	104,3	104,8	104,6
	2012	104,1	104,3	103,9	104,0	103,6	104,3	104,0	103,8	103,8	103,4	102,8	102,4
III. Średnia płaca ^a	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5
	2010	100,5	102,9	104,8	103,2	104,8	103,5	102,1	104,2	103,7	103,9	103,6	105,4
	2011	105,0	104,1	104,0	105,9	104,1	105,8	105,2	105,4	105,2	105,1	104,4	104,4
	2012	108,1	104,3	103,8	103,4	103,8	104,3	102,4	102,7	101,6	102,8	102,7	102,4

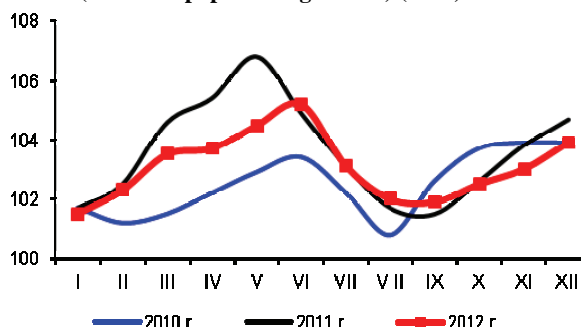
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

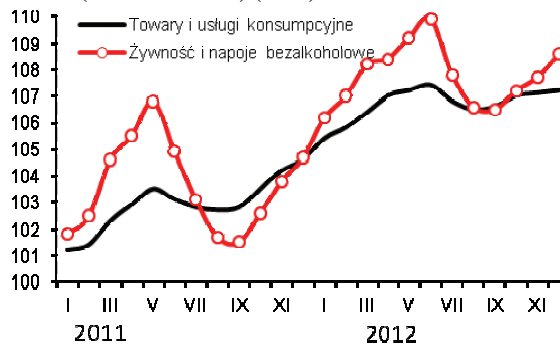
Wyszczególnienie		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
a – 2011 r.		w złotych											
b – 2012 r.													
Ryż – 1 kg	a	4,01	4,04	4,10	4,11	4,09	4,12	4,11	4,09	4,10	4,12	4,14	4,18
	b	4,19	4,26	4,31	4,30	4,29	4,35	4,32	4,27	4,22	4,23	4,23	4,24
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,09	2,13	2,20	2,21	2,23	2,23	2,22	2,22	2,23	2,24	2,25	2,25
	b	2,25	2,25	2,25	2,26	2,26	2,26	2,26	2,26	2,25	2,25	2,25	2,25
Makaron – 250 g	a	2,19	2,20	2,20	2,20	2,21	2,20	2,22	2,23	2,24	2,26	2,24	2,24
	b	2,24	2,26	2,26	2,26	2,27	2,28	2,28	2,28	2,27	2,27	2,29	2,28
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,12	2,16	2,29	2,28	2,30	2,33	2,32	2,32	2,34	2,33	2,34	2,32
	b	2,32	2,35	2,35	2,34	2,36	2,37	2,38	2,39	2,39	2,37	2,41	2,38
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	21,09	21,29	21,39	21,68	21,93	22,04	22,06	22,16	22,54	23,15	23,51	23,96
	b	24,24	24,75	25,09	25,38	25,47	25,48	25,49	25,52	25,81	25,96	26,03	26,18
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	27,77	27,96	28,16	28,54	28,91	28,87	28,97	28,95	29,49	30,13	30,66	31,25
	b	32,21	32,57	32,65	32,73	32,99	32,90	33,08	33,06	33,46	33,71	33,82	33,82
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	13,92	13,57	13,73	14,04	14,46	14,35	14,54	14,64	14,73	14,91	15,01	15,34
	b	15,51	15,35	15,20	15,27	15,21	15,61	15,60	15,60	16,02	16,09	16,03	15,96
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,61	6,61	7,59	7,62	7,39	6,92	6,88	7,52	7,61	7,63	7,52	7,12
	b	7,08	7,42	7,49	7,52	7,60	8,01	7,89	7,85	7,81	7,60	7,41	7,18
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	21,64	21,48	21,79	21,92	21,96	22,07	22,36	22,26	22,39	22,59	22,76	22,95
	b	22,94	23,01	23,13	23,15	23,35	23,43	23,55	23,41	23,67	23,73	23,92	23,88
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	14,09	14,01	14,07	14,06	14,27	14,33	14,34	14,25	14,49	14,61	14,81	15,16
	b	15,35	15,42	15,42	15,33	15,38	15,44	15,67	15,67	15,72	15,95	16,09	16,10
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	18,05	18,18	18,25	18,45	18,57	18,69	18,76	18,90	18,98	19,52	20,21	20,62
	b	20,87	21,20	21,38	21,41	21,54	21,49	21,49	21,49	21,51	21,56	21,53	21,55
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,71	2,69	2,74	2,75	2,76	2,75	2,75	2,77	2,76	2,78	2,78	2,78
	b	2,80	2,79	2,80	2,79	2,80	2,79	2,77	2,76	2,75	2,76	2,75	2,73
Jogurt naturalny – 150 g	a	0,97	0,97	0,98	0,97	0,96	0,95	0,95	0,97	0,98	0,99	1,00	1,01
	b	1,02	1,02	1,02	1,02	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00	1,22	1,22	1,01
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	12,25	12,26	12,39	12,39	12,50	12,50	12,53	12,53	12,52	12,56	12,64	12,72
	b	12,74	12,73	12,70	12,72	12,78	12,77	12,78	12,80	12,83	12,76	12,80	12,76
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	18,10	18,12	18,30	18,57	18,66	18,79	18,90	18,99	18,88	19,01	19,06	19,25
	b	19,59	19,71	19,90	19,70	19,62	19,39	19,25	19,10	19,13	19,42	19,50	19,87
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,25	5,29	5,33	5,38	5,44	5,45	5,42	5,47	5,51	5,54	5,53	5,56
	b	5,56	5,59	5,65	5,66	5,69	5,69	5,66	5,69	5,64	5,68	5,69	5,70
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,45	0,45	0,45	0,45	0,44	0,44	0,44	0,45	0,45	0,45	0,46	0,48
	b	0,49	0,50	0,64	0,71	0,66	0,63	0,61	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,31	4,31	4,42	4,43	4,42	4,47	4,49	4,53	4,52	4,57	4,62	4,63
	b	4,64	4,64	4,54	4,44	4,31	4,18	4,15	4,07	4,08	4,21	4,21	4,29
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,68	3,70	3,74	3,78	3,83	3,87	3,88	3,90	3,88	3,95	3,98	3,97
	b	4,00	3,96	3,99	3,95	3,95	3,92	3,95	3,96	3,93	3,96	3,95	3,94
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,04	6,17	6,48	6,72	6,81	6,82	6,88	6,92	6,94	6,90	6,88	6,88
	b	6,89	6,87	6,92	6,92	6,94	7,01	7,04	7,04	7,04	7,05	7,01	6,98
Słonina – 1 kg	a	4,72	4,74	4,76	4,82	4,84	4,87	4,95	5,02	5,23	5,54	5,89	6,36
	b	6,60	6,71	6,72	6,74	6,73	6,83	6,88	6,91	7,08	7,21	7,27	7,23
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,38	1,38	1,39	1,41	1,42	1,43	1,44	1,47	1,54	1,67	1,80	1,91
	b	1,96	1,98	1,99	1,98	1,98	1,98	1,97	1,98	1,99	2,02	2,03	2,04
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,07	3,37	4,79	5,01	4,63	4,26	4,05	3,97	3,87	3,90	3,94	3,95
	b	3,95	3,96	3,96	3,98	3,97	3,97	3,97	3,96	3,98	3,97	3,96	3,93
Jabłka – 1 kg	a	3,31	3,41	3,65	3,90	4,34	4,77	4,80	3,77	2,92	2,58	2,46	2,50
	b	2,55	2,69	2,90	3,00	3,12	3,72	4,23	3,48	2,68	2,40	2,34	2,38

Źródło: Dane GUS

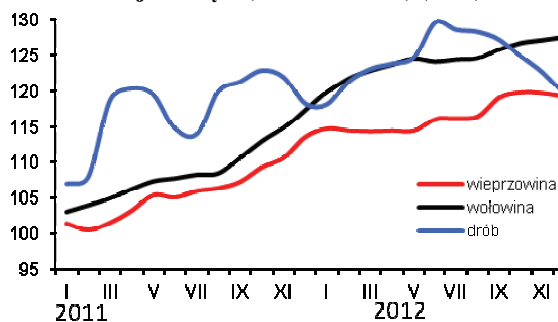
Rys. 1. Wskaźniki cen detalicznych żywności i napojów (XII roku poprzedniego = 100) (w %)

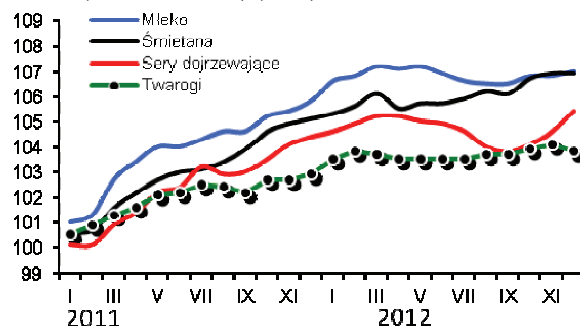
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2010 = 100) (w %)

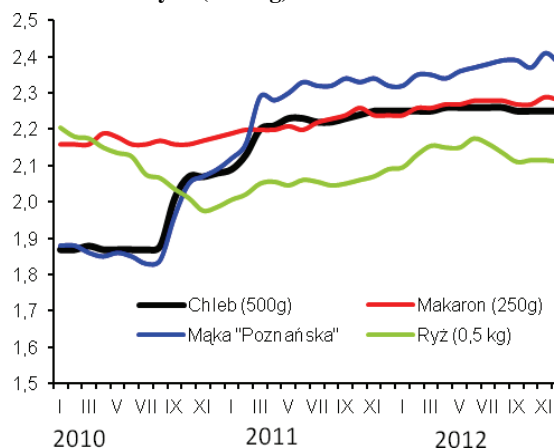
Rys. 3. Dynamika cen detalicznych wybranych rodzajów mięsa (XII 2010 = 100) (w %)

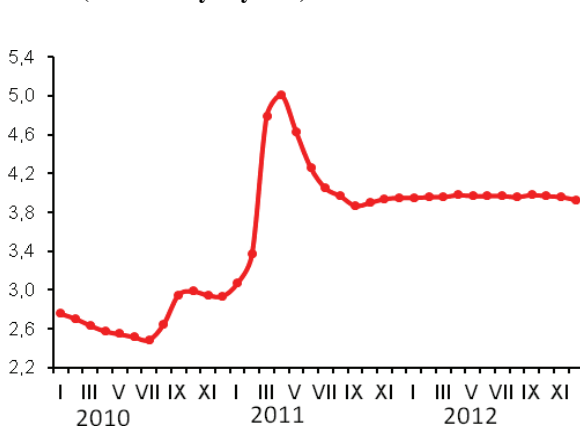
Rys. 4. Dynamika cen detalicznych nabiału (XII 2010 = 100) (w %)

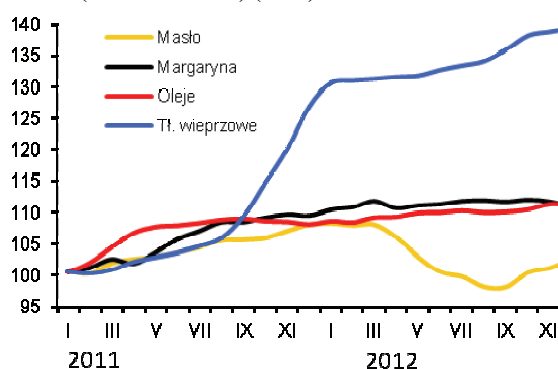
Rys. 5. Ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (w zł/kg)

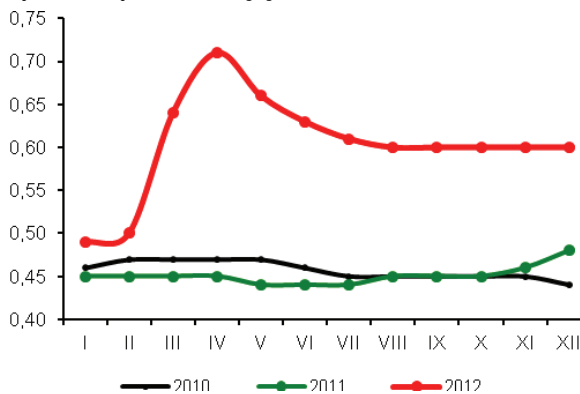
Rys. 6. Ceny detaliczne cukru w zł/kg (cukier biały kryształ)

Rys. 7. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2010 = 100) (w %)

Rys. 8. Ceny detaliczne jaj (w zł za 1 szt.)

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W styczniu 2013 r. popyt na środki produkcji dla rolnictwa był niewielki, co skutkowało umiarkowanym tempem zmian cen. Nieznacznie podrożały środki ochrony roślin oraz maszyny rolnicze, natomiast pozostałe środki produkcji symbolicznie potaniały. W ciągu 12 miesięcy najbardziej wzrosły ceny maszyn rolniczych, nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin. Najmniej zdrożały bezpośrednie nośniki energii, głównie z powodu obniżenia cen paliw ropopochodnych.

Od kilku miesięcy ceny nawozów mineralnych są stabilne. W styczniu 2013 r. popyt na nawozy mineralne rósł umiarkowanie, co przy wyraźnym zwiększonym imporcie konkurencyjnych cenowo nawozów zza wschodniej granicy spowodowało, że średnie ceny pozostały bez zmian, przy niewielkiej zmienności cen poszczególnych nawozów. W styczniu 2013 r. najbardziej podrożała saletra amonowa (o 0,7%), potaniała natomiast sól potasowa (o 0,7%)

Ceny nawozów mineralnych w styczniu 2013 r. r. były średnio o 3,1% wyższe niż przed rokiem, w tym superfosfat prosty podrożał o 5,8%, a polifoska o 5,2%, a saletrzak potaniał o 0,4%. W kolejnych miesiącach 2013 r. ceny nawozów mineralnych, pomimo okresowego wzrostu popytu w okresie przedwiosennym, powinny pozostać stabilne.

Stabilne ceny nawozów mineralnych w styczniu 2013 r., przy wzroście cen pszenicy spowodowały dalszą poprawę ich wzajemnych relacji. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 4,1 kg pszenicy, o 0,1 kg mniej niż w miesiącu poprzednim oraz o 1,2 kg mniej niż przed rokiem. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 3,2 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (5,1 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej pogorszyły się. Na zakup 1 dt NPK w styczniu 2013 r. należało przeznaczyć równowartość 83 kg żywca wieprzowego, o 4 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz przed rokiem.

W grudniu 2012 r. ceny nawozów wapniowych podrożały o 0,4% i obecnie są o 5,6% droższe niż przed rokiem.

Na światowych rynkach ceny nawozów mineralnych¹ po raz kolejny zmalały głównie z powodu zmniejszonego popytu na nawozy, spowodowanego malejącym indeksem cen zbóż. Średnie obniżki cen nawozów w styczniu 2013 r. wyniosły 1,4%, w tym sól potasowa² potaniała o 7,1%, a fosforan amonu³ o 2,8%, ale mocznik⁴ podrożał o 3,9%. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu światowym zmniejszyły się o blisko 6%. Sól potasowa potaniała w tym czasie o 17%, fosforan amonu o 8%, a ceny superfosfatu potrójnego⁵ nie zmieniły się. Mocznik natomiast zdrożał o 7%.

W styczniu 2013 r. ceny środków ochrony roślin wzrosły, średnio o 0,3%. Pestycydy są obecnie o 3,3% droższe niż przed rokiem, przy czym Decis podrożał o 9,2%, Miedzian o 7,9% a zaprawa nasienna oraz Chwastox o 5,2%. Roundup potaniał w tym czasie o 3,5%.

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

Kolejny miesiąc tanieją bezpośrednie nośniki energii. W styczniu 2013 r. średni spadek ich cen wyniósł 0,3%, w tym olej napędowy potaniał o 1,8%, a benzyna o 1,6%. W ciągu 12 miesięcy średnie ceny bezpośrednich nośników energii pozostały bez zmian. Olej opałowy potaniał jednak o 7,9%, gaz propan butan o 4,2%, a olej napędowy o 3,8%. W tym czasie podrożały m.in. oleje silnikowe (o 8,5%) oraz płyny chłodnicze (o 6,1%).

Na światowych rynkach¹ w styczniu 2013 r. ceny ropy Brent wzrosły o 3,0%, a gazu ziemnego dla odbiorców europejskich o 0,7%. Potaniał natomiast węgiel kopalny⁶ o 3,1%. W ciągu 12 miesięcy ropa Brent podrożała o niespełna 2%, gaz ziemny o 4%, a węgiel potaniał o 20%.

Sezonowy spadek popytu na materiały budowlane spowodował, że w styczniu 2013 r. średnie ceny materiałów budowlanych nieznacznie zmalały. Materiały budowlane są obecnie o 0,9% droższe niż przed rokiem. W tym okresie najbardziej podrożało wapno budowlane (o 5,0%) oraz płyty styropianowe (o 4,9%). Potaniały natomiast o 6,7% płyty OSB oraz o 0,8% cegły.

Maszyny rolnicze w styczniu 2013 r. podrożały średnio o 0,2%. Najbardziej wzrosły ceny schładzarek do mleka (o 1,8%). W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały o 4,3%, w tym kultywatory o 38,8%. Tańsze niż przed rokiem były natomiast dojarki konwiowe (o 8,2%).

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Vancouver

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Yuzhnyy

5 Notowania fob Tunis

6 Notowania fob Richards Bay

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje 1 kg NPK do:	
		I 2012	XII 2012	I 2013	I 2013 XII 2012	I 2013 I 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	dt	132,52	132,28	131,96	99,8	99,6	4,60	0,92
Saletra amonowa 34%N	„	142,48	147,00	148,00	100,7	103,9	4,25	0,85
Mocznik 46%N	„	169,80	176,88	177,44	100,3	104,5	3,76	0,75
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	99,24	104,96	105,04	100,1	105,8	5,12	1,02
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	187,16	189,52	189,72	100,1	101,4	4,63	0,92
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	236,24	243,76	242,60	99,5	102,7	3,70	0,74
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	194,48	199,96	198,56	99,3	102,1	3,23	0,65
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	213,04	224,16	224,16	100,0	105,2	3,91	0,78
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	72,88	76,63	76,93	100,4	105,6	1,25	0,25

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środka do:	
		I 2012	XII 2012	I 2013	I 2013 XII 2012	I 2013 I 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	41,12	42,20	42,32	100,3	102,9	41,29	8,25
Dursban 480 EC	1 l	52,01	51,66	51,64	100,0	99,3	50,38	10,07
Decis Mega 50 EW	250 ml	30,02	32,50	32,79	100,9	109,2	31,99	6,39
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	31,30	31,96	32,94	103,1	105,2	32,14	6,42
Gwarant 500 SC	1 l	56,29	58,83	58,77	99,9	104,4	57,34	11,46
Miedzian 50 WP	1,5 kg	57,80	62,12	62,36	100,4	107,9	60,84	12,16
Roundup	1 l	34,74	33,70	33,53	99,5	96,5	32,71	6,54
Granstar Ultra SX 50 SG	40 g	41,24	41,62	41,85	100,6	101,5	40,83	8,16
Fusilade Forte	1 l	121,07	124,35	124,18	99,9	102,6	121,15	24,21
Chwastox Extra 300 SL	1 l	16,65	17,66	17,52	99,2	105,2	17,09	3,42
Środek gryzonioobójczy	1 kg	31,07	31,62	31,65	100,1	101,9	30,88	6,17

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje nośników do:	
		I 2012	XII 2012	I 2013	I 2013 XII 2012	I 2013 I 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	t	798,27	802,08	799,00	99,6	99,6	100,1	779,51
Koks opałowy	t	1357,23	1276,52	1273,98	99,8	99,8	93,9	1242,91
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,58	5,53	5,44	98,4	98,4	97,5	5,31
Olej napędowy	1 l	5,76	5,64	5,54	98,2	98,2	96,2	5,40
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	4,32	3,98	3,98	100,0	100,0	92,1	3,88
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,85	2,74	2,73	99,6	99,6	95,8	2,66
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	34,68	34,70	34,74	100,1	100,1	100,2	33,89
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	15,64	16,92	16,97	100,3	100,3	108,5	16,56
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	13,94	14,69	14,72	100,2	100,2	105,6	14,36
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	11,54	12,23	12,24	100,1	100,1	106,1	11,94
Energia elektryczna	10 kWh	6,34	6,71	6,71	100,0	100,0	105,8	6,55

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje materiałów budowlanych do:	
		I 2012	XII 2012	I 2013	I 2013 XII 2012	I 2013 I 2012	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	22,82	22,84	22,78	99,7	99,8	22,22	4,44
Wapno	1 t	522,22	546,61	548,34	100,3	105,0	534,97	106,89
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	147,33	153,99	153,67	99,8	104,3	149,92	29,96
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3630,32	3665,56	3645,26	99,4	100,4	3556,35	710,58
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,21	13,74	13,71	99,8	103,8	13,38	2,67
Dwuteownik gruby	1 t	3792,53	3792,63	3773,97	99,5	99,5	3681,92	735,67
Blacha dachowa	1 m ²	30,50	30,75	30,71	99,9	100,7	29,96	5,99
Tynk „Atlas”	25 kg	51,22	51,72	51,78	100,1	101,1	50,52	10,09
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,20	1,19	1,19	100,0	99,2	1,16	0,23
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	705,72	701,53	702,25	100,1	99,5	685,12	136,89
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	720,69	728,32	726,23	99,7	100,8	708,52	141,57
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	90,67	84,68	84,60	99,9	93,3	82,54	16,49
Okno drewniane szklane	1 szt.	1674,42	1707,74	1705,35	99,9	101,8	1663,76	332,43
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1510,06	1557,80	1570,12	100,8	104,0	1531,82	306,07

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

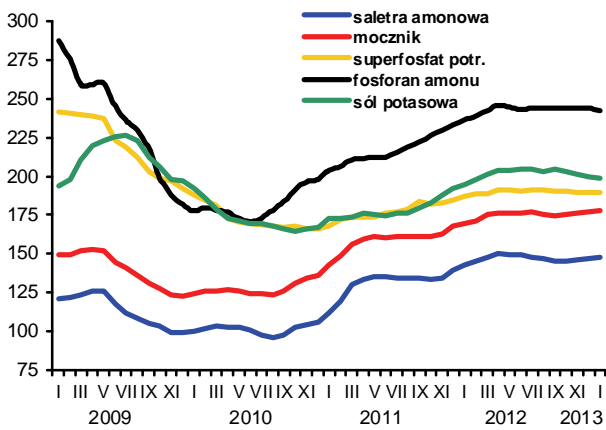
Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %		Relacje środków mech. do:	
	I 2012	XII 2012	I 2013	I 2013 XII 2012	I 2013 I 2012	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC 5050	363330,0	373320,8	377710,5	101,2	104,0	3684,98	736,28
Kombajn do ziemniaków	73628,8	76058,6	76161,7	100,1	103,4	743,04	148,46
Samochód dostawczy „Iveco”	114335,6	117369,7	117369,7	100,0	102,7	1145,07	228,79
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	44388,1	43876,2	44468,8	101,4	100,2	433,84	86,68
Siewnik zbożowy 27 redlic	20040,5	20962,2	21006,1	100,2	104,8	204,94	40,95
Ciągnik „Ursus” POL-MOT 11024	144730,0	151214,3	151437,6	100,1	104,6	1477,44	295,20
Ciągnik 90 kW	176628,2	182918,5	182936,6	100,0	103,6	1784,75	356,60
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	35328,4	36586,7	36753,1	100,5	104,0	358,57	71,64
Kopaczka elewatorowa	14133,6	14597,2	14625,5	100,2	103,5	142,69	28,51
Agregat uprawowy do siewnika	16349,3	16418,6	16409,5	99,9	100,4	160,09	31,99
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	6565,2	6842,8	6794,8	99,3	103,5	66,29	13,25
Gleboğrafzarka „Freza 1,6”	5659,8	5960,6	5993,2	100,5	105,9	58,47	11,68
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	41851,9	46031,4	46513,0	101,0	111,1	453,79	90,67
Opryskiwacz 400 l	3753,9	3807,3	3817,4	100,3	101,7	37,24	7,44
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5886,4	5748,4	5748,4	100,0	97,7	56,08	11,21
Rozsiewacz nawozów	1876,7	1901,5	1907,3	100,3	101,6	18,61	3,72
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	12200,5	13696,3	13718,6	100,2	112,4	133,84	26,74
Pług 4 skibowy	11597,6	11308,0	11439,4	101,2	98,6	111,60	22,30
Kultywator 2,1-2,8 m	2407,7	3359,7	3342,9	99,5	138,8	32,61	6,52
Dojarka 2 konwie ^a	8593,7	8392,9	7889,2	94,0	91,8	76,97	63,89
Dojarka z rurociągami ^a	40955,4	39925,8	40554,4	101,6	99,0	395,65	328,43
Schładzarka do mleka 500 l ^a	17067,9	16863,0	17161,5	101,8	100,5	167,43	138,98

^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

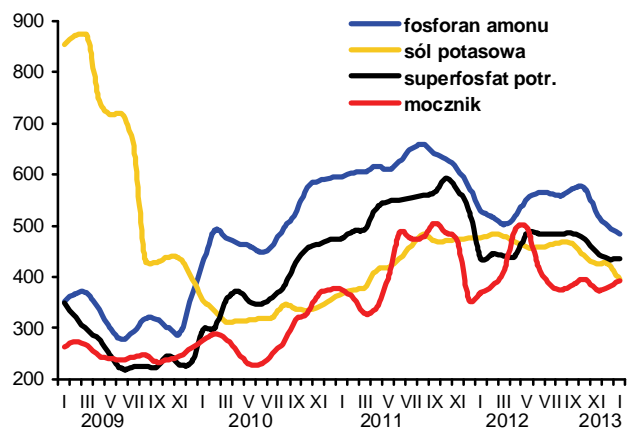
Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

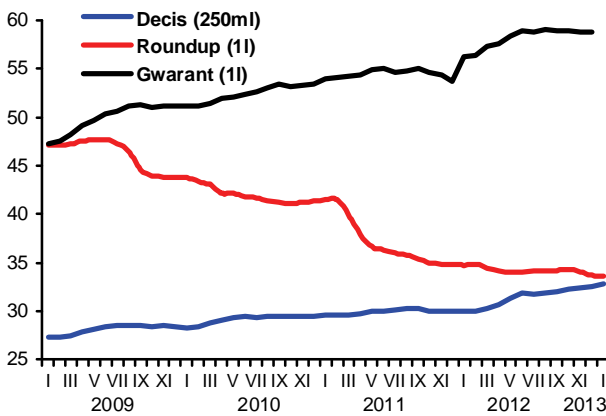
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

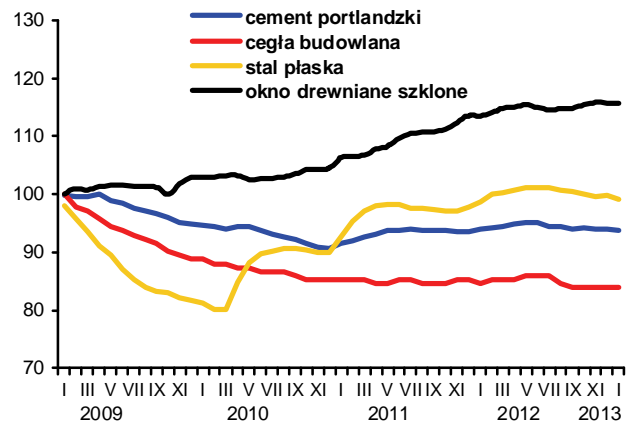
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

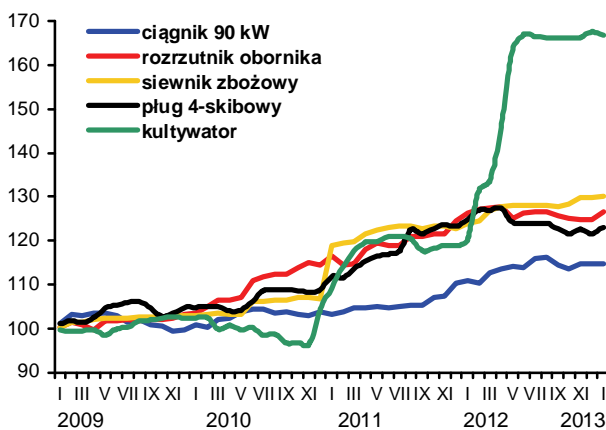
Rys. 3. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2008=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2008=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

